

POSTOJNSKI
PREPIH

APRIL 2017 73 LETNIK 11

OBCINA
POSTOJNA

V naglici morda ne opazimo ljudi, ki pogosto urejajo krožišča, mestne zelenice, cvetlične grede, parke, drevorede ... Zagotovo pa opazimo cvetje in zelenje, ki nas vsak dan pozdravi že ob vstopu v domači kraj. Zaposleni iz podjetja Hortikultura že desetletje skrbijo za zelene površine, drevesa in cvetlične nasade v Postojni. Plod njihovih zamisli, znanja in pridnih rok so tudi ureditve in zasaditve novih krožišč, zelenic in gredic. Med cvetočimi tulipani smo v fotografski objektiv ujeli del prizadevne ekipe: Davida, Niko, Mirka in Franka.

Koliko zahvale je dovolj

Dan občine Postojna je naš praznik. Praznik vseh, ki smo ponosni na svoje kraje, kjer delamo, ustvarjamo in živimo. Vedno znova poudarjam, da sem ponosen na občanke in občane, ker sem prepričan, da zahvalo izrekamo premalokrat. Zato bom z zahvalami radodaren, nemogoče pa je v teh nekaj vrsticah zajeti vse posameznike, ki so neumorno delali za večjo kakovost življenja v naši občini.

Zato sem zelo vesel tudi nove izdaje Postojnskega prepíha, kjer je nabranih cela vrsta idej, kako obogatiti naš praznik in zapisov o dogodkih. Veliko imamo vsi skupaj za pokazati, nas pa verjetno prevečkrat zavira prevelika mera samokritike. Češ, kaj pa je to kaj posebnega. In vendar je veliko naše zgodovine posebne. V lokalnem, nacionalnem, regionalnem, evropskem, celo globalnem merilu. Ko spremljamo odzive ljudi, ki nas obiščejo in imajo na široko odprte oči, bi morali tudi sami razširiti svoja obzorja. In tudi jih.

Po vsej občini se namreč dogaja veliko, kar je pravzaprav na nek način tudi posledica bogate tradicije in izročil. Spremljamo vrhunske, izjemne in unikatne dogodke, ki jih pripravljajo in izvajajo izjemni ljudje. Ob tej priložnosti občinskega praznika se zato spomnimo izjemnih ljudi in jim še na poseben način izrecimo iskreno zahvalo za njihov prispevek. Tudi proslave in druge prireditve namreč zahtevajo delo cele vrste posameznikov, da so izpeljane skladno z našimi pričakovanji oziroma pričakovanji obiskovalcev.

Ni kaj, bogato je naše okolje. Predvsem z ustvarjalnostjo in tudi z nepredvidljivostjo. Ravno v času pisanja tega zapisa je namreč začelo snežiti. Nič neobičajnega za ta letni čas, boste rekli. In tudi to je tisto, kar je nadvse potrebno. Da se ne razburjamo zaradi dejavnikov, na katere nimamo vpliva.

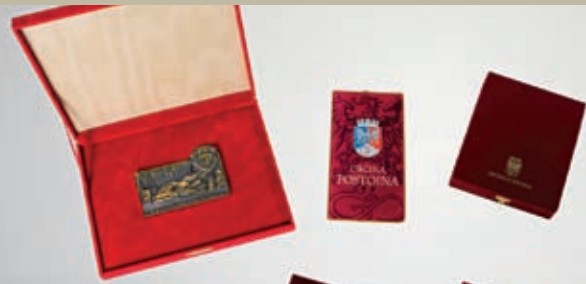
Sicer pa je tudi april v okviru občinske uprave minil delovno. Imeli smo prvi likof na stolpu Gasilsko-reševalnega centra, odprli smo Ljubljansko cesto (še vedno je polovična zapora) in pripravili mobilne enote ob Vrtcu Postojna, ki bodo sprejele nov oddelek otrok. Seveda je bilo več manjših projektov, ki so ravno tako pomembni, vendar je prostora vedno premalo.

Kmalu prihajajo prazniki, ko poleg naše občine in upora proti okupatorju častimo tudi delo. To je tisto, ki nas določa in dejansko o nas pove največ. Naj vam torej prazniki minejo na način, ki si ga najbolj želite.

Vse dobro,

Igor Marentič,
župan občine Postojna

Iz vsebine:

5

aktualno:

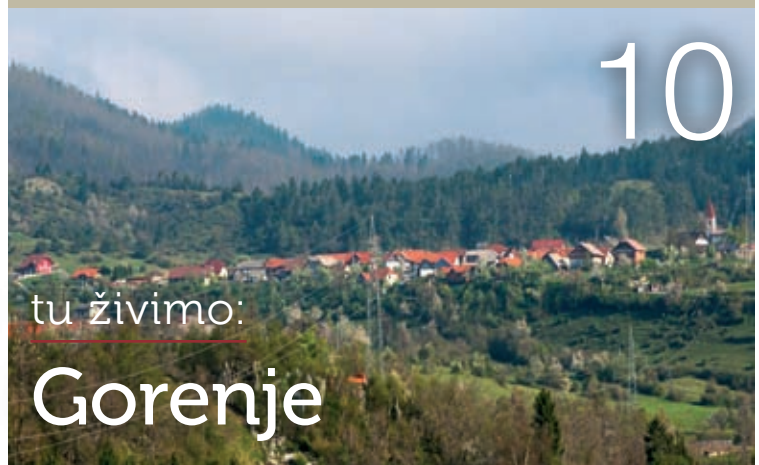
Občinska priznanja

6

na obisku:

Vodstvo Občine

10

tu živimo:

Gorenje

Na naslovnici: David in Nika Rogič, Mirko Suša ter Franko Marinčič iz podjetja Hortikultura, d. o. o. Fotografija: Foto Atelje Postojna.

POSTOJNSKI PREPIH

Postojnski prepíh je mesečno glasilo Občine Postojna in je namenjeno obveščanju občanov. • Postojna, april 2017, leto izdaje 11, številka 73 • Naslov

uredništva: Glasilo Postojnski prepíh, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna; postojnski.prepíh@postojna.si • Glasilo je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport pod zaporedno številko 1249 ISSN2232-5298. • Izdajatelj in založnik: Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna. • Za Občino Postojna: župan Igor Marentič. • Odgovorna urednica: Ester Fidel; uredniški odbor: Alenka Čuk, Alenka Furlan Čadež, Gabriela Brovč, Mateja Jordan, Marino Samsa; urednik strani Občine Postojna: Robert Pavšič; lektoriranje: Lidija Mlakar, razen strani Občine Postojna, oglasnih in promocijskih sporočil. • Oblikovna zasnova: Aleš Pučnik. • Grafični prelom: Občina Postojna in Rudolf Z d. o. o. • Tisk: Abakos, d. o. o. • Naklada: 6400 izvodov. • Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Postojna in sredstev oglaševanja.

Praznik v srcu

Če smo v uvodniku februarskega Prepiha zapisali, da je za nami ekstremno mrzla zima, potem lahko zdaj zapišemo, da se je v zadnjem tednu marca začela ekstremno topla, dokaj zgodnja pomlad. Letošnji marec (sušec) je bil namreč po vremenskih izračunih med najtoplejšimi doslej. Eksplozija bujno cvetoče pomladi se je nadaljevala še krepko v april, ko je ponekod dišalo že prav po poletju. Le padavin je bilo komaj kaj, zemlja je bila suha kot poper. No, aprilsko vreme je muhasto in lahko nam jo še kaj zagode. V naravi je bilo letos glede cvetenja kar nekaj časovnih presežkov in anomalij.

Tudi Postojna zadnje čase vse bolj zgublja sloves in stereotip mokrega, mrzlega, z zoprno burjo in prepihom okarakteriziranega mesta. Kaj hitro smo začeli pospravljati zimsko garderobo, začeli smo kmetovati in vrtnariti in se predajali prelepemu vremenu, ki nas je v kratkih rokavih izvajalo na plano in v naravo, na sprehode in izlete. V tej sončni pomladi nas razveseljujejo tudi prazniki, ki si kar podajajo roke od velikonočnih proti prvomajskim. Žal ni vsem dano, da bi uživali dela proste dni, kajti nemalo ljudi bo za praznike delalo, taka sta pač naravnost in utrip sodobnega sveta.

V zadnjih desetletjih se vse spreminja z vse večjo naglico. Zemlja je podvržena segrevanju in burni dinamiki nepredvidljivih naravnih sil in nepravilnosti, nesreč in dramatičnih dogajanj, ki posredno vplivajo na globalne in družbene procese. Spreminjajo se vreme in z njim narava, naš način življenja, ritem dela in počitka ter odnos do okolja in sveta nasploh. Vse je krogo-

tok sprememb, ki jih povzročata bliskovit razvoj v najširšem pomenu besede. V tem obdobju so se menjali »časi«, sistemi, pogledi in stališča, moda in trendi, pa tudi vrednote – ali bolje rečeno odnos do vrednot. Nismo ušli usodnim in velikim spremembam, ki jih je v zahodnih državah že zdavnaj izzvala doba industrializacije in tehnološkega napredka. Vsesplošno hitra digitalizacija našega življenja prinaša vizije v prihodnost, a hkrati prelom s preteklostjo in odtujen stik z naravo – z naravo, ki je človeku od nekdaj omogočala preživetje, tako materialno kot duhovno. O tem pričajo tudi staroverski obredi, praznovanja in razni poganski običaji, ki jih na Slovenskem ni bilo malo. Po zaslugi redkih, izjemnih raziskovalcev so šele v zadnjih letih dokumentirani. Ljudje so slavili in častili prebujanje Vesne – pomladi in porajanje novega življenja. V trajnem spoštovanju narave, njene moči in darežljivosti so v priprošnjah za dobro letino in zahvalah sledili letnim časom. Sreča je bila, ko in če je zemlja dobro obrodila; trud je bil poplačan in ljudje zadovoljni.

V primerjavi z razgibanostjo in vsebinskim bogastvom praznovanj bolj ali manj oddaljene preteklosti je naš čas gotovo siromašnejši ali pač drugačen. Celotne praznične dneve smo dobili, druge izgubili. Dandanašnji prazniki zaradi potrošniške naravnosti in trgovske gonje po dobičku vse bolj izgubljajo prvotno identiteto in čar. Ne manjka niti novodobnih, uvoženih praznikov, ki bolj polnijo police nakupovalnih središč kot dušo. Ravno zato moramo poskrbeti, da našim zanamcem spomin na življenje starih časov, vrednote, ki so izpolnjevale in bogatile nji-

hovo praznično leto, ne bodo za vselej potonile v pozabo. Prazniki, ne glede na to ali so verski ali državni, kratki ali dolgi, imajo že od nekdaj svoj globlji pomen, namen in sporočilo. Ljudi združujejo in povezujejo na mnogo načinov, so lepa priložnost za družinska srečevanja in prijateljska obiskovanja. So močan segment narodove identitete, vere, zgodovine, izročila, etnologije in kulturne dediščine nasploh. Praznični čas postane čas spomina, tradicije, navzočnosti, veselja in družabnosti, ko se vsakdanje obveznosti umaknejo lepšim in mirnejšim trenutkom.

»Praznik moraš imeti v srcu. Le tako ga lahko polno doživiš v njegovem pravem bistvu in sporočilu.« ...Tako še danes porečejo stari ljudje. Dovolimo si, da se nas tu in tam vsaj malo bolj dotaknejo v poznavanju in zavedanju ali vsaj kot zanimivost. Svoj občinski praznik in praznik mesta pa v tem času slavi tudi Postojna, sledi 27. april, dan upora proti okupatorju. Kmalu bodo tradicionalno zagoreli še prvomajski kresovi, ki bodo naznanili mednarodni praznik dela; praznujemo ga že od leta 1890. Ima pa kresovanje na predvečer 1. maja tudi drug pomen. Povezano je s pomladnimi praznovanji naših davnih prednikov, ko so z ognjem poskušali dodajati moč soncu, da bi spet čim bolj močno zasijalo. V starih srednjeveških knjigah lahko najdemo slikovito prispodobo meseca maja, najlepšega pomladnega meseca: viteza z vrtnico in leva s sokolom - kot simbolni navdih za ljubezen, življenje, pogum in veselje, za oster vid in dvig kvišku! Želimo vam obilje lepih praznikov.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Tomaž Penko.

O zaključnem računu proračuna za 2016

Občinski svetniki so se na 22. seji občinskega sveta občine Postojna najprej posvetili kadrovskim zadevam.

Namesto Polonce Škodič (Mi znamo), ki je iz osebnih razlogov odstopila s funkcije članice občinskega sveta, so na njeno mesto potrdili **Natašo Režek Donev**. V svet Zdravstvenega doma dr. Franca Ambrožiča so imenovali **Eriko Dekleva** in **dr. Mirjano Liović**. Član odbora za gospodarstvo, kmetijstvo, turizem in finance je namesto Mirana Gasparija postal **Dragan Petrović**. Gaspari je odstopil zaradi »neenakopravnosti mojega glasu v odboru, kar je vsem članom odbora in svetnikom dobro znano, saj na to opozarjam že dve leti. Kljub večkratnim poskusom spremembe Poslovnika občinskega sveta Občine Postojna večina svetnikov za-

vrača sprejem te spremembe, ki bi omogočila enakopravno glasovanje članov občinskih odborov,« je zapisal. Svetniki so še podali pozitivno mnenje k imenovanju **Mateje Modrijan** in **Gvida Cigaleta** za ravnatelja OŠ Miroslava Vilharja Postojna.

Postojnski svetniki so v nadaljevanju sprejeli **Odlok o zaključnem računu proračuna za leto 2016** in se seznanili s **poročilom o delu nadzornega odbora za lansko leto**. Kot je pojasnila višja svetovalka za finance **Vanja Vičič Uljan**, je Občina zaključila lansko proračunsko leto zelo uspešno. Prihodki so bili uresničeni z visokim odstotkom, 92 % od načrtovanega. Ti so dosegli realizacijo 20.024.276 evrov, odhodki pa v višini 19.715.966 evrov. Zadnjega decembra 2016 je stanje na računih znašalo 1.246.664 evrov.

Občina nima neporavnanih obveznosti; zadolžena je za 6.502.000 evrov, od tega 2.269.000 evrov iz naslova kredita nekdanje občinske družbe Postojna turizem. V kratkem bo Občina najela še kredit v višini 3.090.000 evrov, a »bojazni glede likvidnosti ni«, je pojasnila Vičič Uljanova.

Predsednica Nadzornega odbora občine Postojna **mag. Mojca Vadnov** je svetnika seznanila z delom tega organa v letu 2016.

Svetniki so sprejeli **spmembe Sistematizacije delovnih mest in oddelkov v Vrtcu Postojna**, kjer bodo v začetku maja za otroke prvega starostnega obdobja odprli 37. oddelek. Potrdili so tudi **pravilnik o postopku za dodelitev sredstev za sofinanciranje opreme za Izbobraževalni center sodobnih tehnologij**.

Na dnevnem redu se je bila ponovno točka **Spremembe Poslovnika Občinskega sveta Občine Postojna**. Ta ni prejela dvotretjinske večine glasov. Svetniki so sklepali tudi o občinskih nagrajenih (več na 5. strani).

Po zaključku redne seje so se svetniki sešli na **6. izredni seji**, na kateri so soglasno podprli sprejete sklepe občinskega sveta Loška dolina v zvezi z mogočo uporabo kroma 6 v podjetju Kovinoplastika Lož.

Alenka Furlan Čadež

Minister Počivalšek v Izbobraževalnem centru sodobnih tehnologij

Šolski center Postojna in Izbobraževalni center sodobnih tehnologij, ki predvidoma septembra odpira svoja vrata, je 12. aprila obiskal minister za gospodarski razvoj Zdravko Počivalšek. Namen posveta, ki so ga pripravili v LO SMC Postojna, pa je bil med drugim poiskati dodatne vire za delovanje centra, ki je eden od ključnih prioritet regije.

Kot je pojasnila **direktorica Šolskega centra Helena Posega Dolenc**, so za učne izdelovalne laboratorije prek javnega razpisa že uspeli pridobiti sredstva za opremo v vrednosti 600.000 evrov. Dobili pa so tudi zagotovilo gospodarstva, lokalnih skupnosti in ministrstev, da bodo podpirali razvoj centra tudi v prihodnje.

V delegaciji sta bila tudi **državni sekretar na ministrstvu Aleš Cantarutti** ter **državni sekretar v**

Službi Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko Franc Matjaž Zupančič, **poslanka SMC v Državnem zboru Erika Dekleva**, **župana občin Postojna in Pivka Igor Marentič** in **Robert Smrdelj** ter drugi predstavniki iz lokalnih skupnosti, šole in gospodarstva.

Kot je ocenil **Boštjan Požar**, **direktor GZS OZ Postojna in RRA Zeleni kras**, gre za enega pomembnejših regijskih projektov, saj je povpraševanje v regijskem gospodarstvu po izobraženih CNC operaterjih veliko. Zato bodo skušali strojni park nadgraditi do te mere, da bo center čim bolj sledil potrebam gospodarstva. Izrazil je pričakovanje, da bo projekt po odločitvi Razvojnega sveta Primorsko-notranjske regije uvrščen v Dogovor za razvoj regije, s čimer bi lahko pridobil dodatna finančna sredstva.

Poslanka SMC Erika Dekleva je izrazila zadovoljstvo predvsem z obiskom na ministrstvu za izobraževanje, kjer so dobili spodbudna zagotovila, po posvetu pa je menila, da glede na sodelovanje med ministrstvi, lokalnimi skupnostmi, izobraže-

Državni sekretar Aleš Cantarutti, poslanka Erika Dekleva in minister za gospodarski razvoj Zdravko Počivalšek na obisku v Šolskem centru Postojna.

valno ustanovo in gospodarstvom ni razlogov, da projekt ne bi bil uspešno uresničen.

Besedilo in fotografija: Alenka Furlan Čadež.

Evropski večer s Tanjo Fajon

Evropska poslanka Tanja Fajon in domačinka, zdravnica Karmen Pahor sta poskušali na drugem evropskem večeru na zadnji marčevski dan v Epicentru osvetliti aktualne spremembe, ki jih doživlja Evropa, ter nakazati njeno in s tem tudi prihodnost njenih državljanov. Dotaknili sta se številnih vprašanj, ki so aktualna tudi za Slovence, in odprli živahno debato med sicer maloštevilnim občinstvom.

»Prednosti in ugodnosti, ki jih imamo kot evropski državljani, se večini žal zdijo samoumevne in niti predstavljati si ne znamo, kaj vse bi izgubili, če izgubimo članstvo v Evropski uniji,« je poudarila doma najbolj priljubljena evropska poslanka, ki si v Evropskem parlamentu prizadeva predvsem za pravice šibkej-

Karmen Pahor in Tanja Fajon sta se v pogovoru dotaknili številnih aktualnih vprašanj.

ših. Spregovorila je tudi o nedavnem evropskem vrhu ob 60-letnici EU v Rimu in vlogi,

ki jo ima Slovenija kot majhna država znotraj velike evropske družine.

Pahorjeva pa se je osredotočila predvsem na ugodnosti, ki smo jih kot Evropejci deležni na regionalnem nivoju, in razkrila tudi izkušnje, ki jih kot zdravnica pridobiva v stiku z migranti v postojnskem Centru za tujce. Prav migrantska kriza je razgalila, kot je bilo v pogovoru slišati večkrat, tudi nekatere šibkosti slovenske družbe.

»Ob odklonilnem odnosu do beguncev in odporu, ki smo mu bili priča v nekaterih slovenskih mestih, smo lahko ponosni na domačo Postojno, kjer brez kakršnihkoli težav že nekaj mesecev biva 12 mladoletnih migrantov,« je poudarila Karmen Pahor. Gostji sta se ob tem strinjali, da človečnost, strpnost in pravilna, predvsem pa pravočasna komunikacija lahko največkrat premagajo še tako zakoreninjene predsodke.

Besedilo in fotografija: Mateja Jordan.

Znani so letošnji občinski nagrajenci

Nocoj, 21. aprila, bodo v Kulturnem domu Postojna na osrednji prireditvi ob občinskem prazniku podelili tudi občinska priznanja. Priznanje častni občan bo posthumno podeljeno Josipu Bajcu. Zlato priznanje bo prejelo Društvo ljubiteljev starodobnih vozil Oldtimer club Postojna. Letošnje priznanje 23. april pa bo prejela Romana Tiselj.

Naziv častni občan občine Postojna bo posthumno podeljen **Josipu Bajcu** – politiku, poslancu, gozdarju in pravniku ter nekdanjemu županu občine Postojna. Po izobrazbi je bil pravnik, diplomiral je na Višji pravni šoli v Mariboru. Od leta 1994 je bil osem let na čelu občine, v letih 1996-2000 in 2004-2008 pa poslanec Slovenske ljudske stranke (SLS) v državnem zboru. Poleg funkcije člana izvršilnega odbora je v stranki opravljal tudi druge funkcije. Spominjamo se ga kot ljudskega politika, tesno povezanega z ljudmi. V osemletnem županovanju je pustil pečat v tedanjem razvoju občine in bil eden ključnih pobudnikov vzpostavitve sistema, ki bi vsem občanom zagotovil pitno vodo, saj ponekod po vaseh ni bilo javnega vira pitne vode. Uspešno je pripomogel tudi k tedanji finančni sanaciji občine. V državnem zboru je bil angažiran poslanec, ki so ga stanovski kolegi cenili ne glede na strankarsko pripadnost. Državna politika ga je pritegnila, saj si je želel večje blaginje in trajnostnega razvoja. S svojo angažiranostjo si je želel dvigniti predvsem kakovost bivanja v vaseh in mestnih obrobjih.

V **Društvu ljubiteljev starodobnih vozil Oldtimer club Postojna** od leta 2005 ljubiteljsko in strokovno skrbijo, da ta del zgodovinske, tehnične in avtomobilske dejavnosti ne gre v pozabo. Vsako leto priredijo v Postojni mednarodno srečanje starodobnih vozil, ki se ga udeležijo starodobna vozila ne le iz Slovenije, ampak tudi sosednjih držav – Hrvaške in Italije. Na ta način povečujejo prepoznavnost mesta in občine, še posebej manjših

Morda malce manj znano o znanem

»Dne 23. tega meseca zjutraj me je obvestilo jamsko osebje, da je skladišče goriva za starim jamskim vhodom v plamenih. V smislu izjav vojaške straže govore vse okoliščine, da je bil požar podtaknjen. Izbruhnil je okrog treh. Ves dopoldan, v manjši meri pa tudi popoldne in naslednje dni se je valil iz glavnega vhoda, iz starega vhoda in iz podzemne železniške postaje črn dim. Zelo gost dim, silna vročina, eksplozije sodov goriva in nenehni podori skalovja s stropa in sten so onemogočili prodiranje v notranjost jame. Postojnskim gasilcem se je posrečilo odvrniti nevarnost, da bi visoki plameni iz glavnega vhoda zanetili bližnje poslopje, kjer so restavracija in uradni prostori jamske uprave ...« je aprila 1944, le nekaj dni po diverzantski akciji v Postojnski jami, v poročilu o požigu skladišča goriva v jami zapisal njen takratni direktor dr. Franco Anelli.

Občinski ljudski odbor Postojna je svoj sklep, na podlagi katerega so **23. april izbrali za postojnski občinski praznik, sprejel na seji 5. aprila 1958. Podlaga za izbor so bili, kot je splošno znano, trije skoraj istočasni dogodki v aprilu 1944 v Postojni in okolici: že omenjeni požig goriva v Postojnski jami, partizanska akcija v Podgori in žrtve (med 51-imi kar 14 s Pivškega in Postojnskega), ki so jih nacisti obesili v Trstu.** Morda malce manj znano, čeprav se bodo nekateri bralci Prepiha tega gotovo spomnili, pa je, da je bila diverzantska akcija v Postojnski jami »ujeta« tudi na knjižne strani in kar dvakrat na filmski trak.

Založba »Borec« iz Ljubljane je v svojo knjižno zbirko »Dokazi« (kot drugo po vrsti) leta 1960 uvrstila **knjigo V objemu podzemlja** avtorja Franceta Šušteršiča. Ta, leta 1918 v Žerovnici rojeni pisatelj, prevajalec, urednik in novinar, je na podlagi pripovedovanj udeležencev in ohranjenih dokumentov arhiva 31. divizije in IX. korpusa v zaokroženo celoto strnil dogodke pred akcijo in po njej ter jih (kot je zapisal v uvodu) skušal »podati bralcu čim bolj preprosto in prepričljivo.«

Dobri dve leti pred izidom knjige je »Zastava film«, podjetje za proizvodnjo filmov JNA iz Beograda, v Postojnski jami posnelo barvni,

Priznanje častni občan bo posthumno podeljeno Josipu Bajcu, zlato priznanje bo prejelo Društvo ljubiteljev starodobnih vozil Oldtimer club Postojna, priznanje 23. april pa Romana Tiselj.

vasi in zaselkov, ki sicer pogosto ostanejo prezrti, so med drugim zapisali predlagatelji zlatega priznanja in poudarili tudi humanitarno delovanje društva. To nameni vsako leto sredstva iz srečelova pomoči potrebnim vzgojno-izobraževalnim ustanovam.

Romana Tiselj je prizadevna članica krajevne skupnosti Postojna že več kot 30 let. Od leta 1986 do danes je članica sveta te krajevne skupnosti; še posebej jo odlikuje skrb za bolne, nemočne in ostarele občanke in občane. Zaradi življenjske izkušnje je postala tudi dejavna članica Europa Donna, ki združuje ženske, obolele za rakom dojke. Vrsto let je bila tudi predsednica sekcije na Postojnskem in Pivškem in nesebično pomagala pri ozaveščanju o zdravem življenjskem slogu. Zaradi navedenih utemeljitev in njene pripravljenosti pomagati človeku na različnih področjih življenja so jo v svetu krajevne skupnosti Postojna predlagali za priznanje 23. april.

Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: Foto atelje Postojna.

Postojnska jama, snemanje filma *Edini izhod*, januar 1958 (foto: Leo Vilhar).

tudi v angleški jezik sinhroniziran **film Edini izhod**. Režija je bila v rokah Vicka Rasporja in Aleksandra Petrovića, v vlogi komandanta je nastopil znani srbski igralec Mija Aleksić, med slovenskimi igralci pa omenimo Staneta Potokarja. Svečana slovenska premiera filma je bila 20. marca 1959 v Postojni.

Gledalci in nekateri takrat še živi udeleženci akcije so se nanj odzvali dokaj kritično, morda najbolj poveden pa je zapis Silva Faturja v *Slovenskem Jadranu*, kjer je zapisal: »Pričakovali smo globoko psihološko dramo, umetniško pričevanje o naši borbi, o človeku, o strahu in pogumu, pričakali pa smo nekaj

domač western, ki nas je do kraja razočaral.« Zgodbo so na filmsko platno prenesli še enkrat. Leta 1972 pa so v studiu filmskega podjetja Czolowka v Varšavi zaključili montažo prvega **jugoslovansko-poljskega koprodukcijskega barvnega dokumentarnega filma V objemu podzemlja** scenarista in režiserja Milana Ljubića.

V filmu so sodelovali tudi nekateri udeleženci akcije, med drugimi danes edini še živeči **Srečko Tušar** in postojnski ilegalci **Viktor Bizjak, Jože Čuk, Viktor Hajna in Maks Milavec**.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Notranjski muzej Postojna.

Vodstvo Občine Postojna

Ob občinskem prazniku občine Postojna, 23.aprila, smo na pogovor povabili četverico, ki zaseda najodgovornejše funkcije v Občini. Županu Igorju Marentiču so se pridružili direktorica občinske uprave Marina Rebec ter oba podžupana Andrej Berginc in Stanko Markovčič.

■ Kaj bi izpostavili kot največji uspeh sedanjega vodstva?

Župan Igor Marentič: Med najboljše uspehi so realizacija širitve in gradnje Centralne čistilne naprave, pri kateri smo uspešno rešili kar nekaj zapletov, priprava in začetek rekonstrukcije primarnega vodovodnega sistema, ki je največji infrastrukturni projekt v zgodovini občine ter začetek gradnje Gasilsko-reševalnega centra Postojna, ki je pred nas postavil kar nekaj izzivov, a smo jih seveda uspešno razrešili, saj gradnja že poteka. Sicer pa je bilo po vsej občini izpeljanih veliko manjših projektov, ki ravno tako vplivajo na kakovost življenja v mestu in po vaseh. Ne moremo namreč nekega projekta ali posega označiti za nepomembnega, tudi če vpliva na življenje samo enega občana ali občanke. Zato je med največjimi uspehi zagotovo tudi ta, da je občinska uprava maksimalno odzivna in da so naša vrata vedno odprta za vsakogar.

■ Notranjski muzej: samostojen ali del Zavoda Znanje?

Župan Igor Marentič: O tem, ali mora biti Notranjski muzej Postojna samostojna institucija ali naj deluje pod okriljem Zavoda Znanje Postojna, se že dalj časa krešejo različna mnenja. Ravno v zadnjem času sem zato začel dialog z različnimi institucijami, zaposlenimi, strokovnjaki idr. V njem bi želel dobiti odgovor na več vprašanj, ki se dotikajo statusne ureditve muzeja. Obstajajo tako razlogi za kot tudi proti, o njegovih 'usodi' pa se bomo odločili v najširšem konsenzu, saj rokohitrsko rešitve po navadi niso dobre. Glede na to, da je letos 70. obletnica muzeja, je tudi naša želja, da bi pogovore zaključili še letos, a je kakršnokoli statusno prihodnost brez konkretnih odgovorov nemogoče napovedovati. Z muzejem čutimo, se zavedamo,

da je naš in da ima pomembno vlogo ne le na strokovnem področju, ampak tudi na področju ustvarjanja vsebin. S stališča uporabnikov je zato vseeno, kakšna je njegova formalna ureditev, dokler lahko opravlja svoje naloge in izpolnjuje pričakovanja.

Sicer pa je Zavod Znanje Postojna, ki je tudi krovni zavod Notranjskega muzeja Postojna, ravno v zadnjem obdobju kadrovsko okrepljen začel implementacijo vsebin in nalog, ki jih je imel že ob ustanovitvi. Danes uspešno deluje na področju kulture, turizma in izobraževanja, svojo pozicijo pa seveda nadgrajuje.

■ Želje o večjem vrtcu v mestu ostajajo, kdaj pride na vrsto ta nalozba?

Župan Igor Marentič: V letošnjem šolskem letu smo prostorsko stisko rešili z mobilnimi enotami, v katerih bo vrtec v maju sprejel nov oddelek otrok, zavedamo pa se, da bo treba vprašanje vrtca rešiti strateško in dolgoročno. To je pravzaprav paradoks. Na eni strani smo zelo veseli, da je otrok vedno več, po drugi pa se zavedamo predvsem finančnih omejitev, ki jih imamo kot občina. Ne glede na to že razmišljamo tako o novi lokaciji vrtca kot tudi o potrebni gradnji nove osnovne šole, in intenzivno iščemo načine financiranja. Kdaj? Zagotovo bo treba ta izziv rešiti hitro, nemogoče pa je v tem trenutku in s trenutno razpoložljivimi podatki povedati točno kdaj.

■ Ali je občina že sprejela kakšne konkretne korake k uvedbi koncepta »Nič odpadkov«?

Župan Igor Marentič: Ravno na zadnji seji Občinskega sveta Občine Postojna smo sprejeli pobudo o začetku aktivnosti po principu Zero Waste (Nič odpadkov). To pomeni, da bomo začeli vzpostavljati mehanizme upravljanja z odpadki, s katerimi bomo skušali krepko znižati količino in obremenitev okolja. Zero Waste je namreč sistem, pa katerem odpadki postanejo sekundarne surovine za uporabo v industrijskih procesih, kar pomeni učinkovito ponovno izrabo in posledično tudi manjšo količino odloženih odpadkov.

Tako bomo v prihodnjem obdobju začeli predvsem s pripravo koncepta ter z ozaveščanjem občank in občanov.

■ Občina se sooča tudi s stanovanjsko problematiko občanov. Kakšna je situacija glede tega?

Podžupan Andrej Berginc: Izterjava najemnin za občinska stanovanja je bila predolgo zane-marjena. V zadnjih dveh letih smo strukturirano pristopili k sanaciji ugotovljenega stanja, saj je dolg iz naslova neporavnanih najemnin v 15 letih dosegel skoraj 600.000 evrov! Samo v zadnjem letu smo z različnimi ukrepi uspeli ta dolg zmanjšati za nekaj manj kot 100.000 evrov. Zavedamo se, da je večina tega dolga neizterljiva, kot tudi tega, da so to še posebej v teh težkih časih zapletena socialna vprašanja. Vendar je naloga Občine na tem področju dvojna – po eni strani mora gospodarno ravnati s svojim premoženjem, po drugi pa zagotavljati tudi zanesljivo socialno politiko, enakopravno za vse občanke in občane.

Ravno ta mesec bomo začeli, kot nam omogoča zakonodaja, preverjati upravičenost do neprofitnih najemov, kar lahko izvajamo vsakih pet let; tovrstno prakso je pred dobrim mesecem dni potrdilo tudi ustavno sodišče. Zagotovo se namreč razmere spreminjajo, vsako spremembo pa bi morali nosilci stanovanjske pravice sporočiti Občini. Tudi na ta način bomo uveljavili načelo enakopravnosti in omogočili neprofitna stanovanja tistim, ki so do njih upravičeni, seveda v okvirih, ki so občini na razpolago.

■ Kako ocenjujete odnos med Občino Postojna in Postojnsko jamo? Kje so bili doseženi uspehi, kaj ostaja v nadaljevanju mandata?

Podžupan Stanko Markovčič: Odnosi med Občino Postojna in družbo Postojnska jama, d. d. že v začetku tega mandata niso bili dobri. Kot je poznano, je bila Občina Postojna ustanovitelj občinskega podjetja Postojna turizem, d. o. o. (pred tem Postojnska jama, d. o. o.). To je imelo v

lasti 25,1 % delnic v družbi Postojnska jama, d. d. in so bili stiki preko te družbe kot nekakšnim posrednikom.

Odnosi niso bili dobri, in so se vedno bolj zaostrovali, tako da ni bilo mogoče več sprejemati kakršnihkoli dogovorov. Prišlo je tako daleč, da so pogovori, ali bolje rečeno medsebojna obtoževanja potekala preko medijev (tiskovne konference). Sproženih je bilo več tožb. Posledično se je to odrazilo tudi pri izplačilu dividend občini, da je padlo na najnižjo možno zakonsko višino.

Občina Postojna je v lanskem letu likvidirala občinsko podjetje Postojna turizem, d. o. o. in prenesla lastništvo delnic neposredno na občino, izplačilo dividend se je dvignilo oz. povrnilo na pričakovano raven, prav tako odnosi, ki so se bistveno izboljšali, ostali pa so še nekateri problemi.

Upoštevati je treba dejstvo, da ima družba Postojnska jama, d. d. od države koncesijo za upravljanje s Postojnsko jamo in da je posredno v večinski lasti zasebni kapital, ki tako odloča o najpomembnejših zadevah. Družba Postojnska jama, d. d. za podeljeno koncesijo plačuje občini in državi določena koncesijska sredstva. Vse ostalo je stvar dogovarjanja, vključno glede izplačevanja dividend, ki temelji na lastništvu. Gre za prepletanje zasebnega in javnega interesa. Pri

medsebojnih odnosih gre za mnogo več, in ne le za dividende.

Želim, da bi se družba Postojnska jama, d. d. na eni strani bolj odprla lokalnemu okolju, Občina pa na drugi strani še bolj upoštevala njene razvojne načrte. Poleg tega naj bi šlo za skupni nastop pri različnih projektih, katerih cilj je ustvarjati nova delovna mesta v turizmu in spremljajočih dejavnostih. Delovati je treba v duhu slogana: Turizem smo ljudje.

■ **Ste druga najbolj izpostavljena oseba v občini, kakšno je vaše delo?**

Direktorica občinske uprave Marina Rebec: Delo direktorja občinske uprave je predvsem organizacija in koordinacija dela občinske uprave, vodenje in sodelovanje v različnih projektnih skupinah občine ter skrb za zakonito, učinkovito in smotrno opravljanje nalog občinske uprave, pa tudi povezovanje stroke in strokovne podpore političnim strukturam v občini. Veliko našega dela je usmerjenega tudi v zagotavljanje podpore našim občankam in občanom, ki se vsakodnevno obračajo na nas in zaradi katerih smo praznikov tu.

■ **Katere so bile najbolj pereče teme in kaj bi izpostavili kot uspeh celotne ekipe občinske uprave?**

Direktorica občinske uprave Marina Rebec: Izziv je bil predvsem pri konsolidaciji občinske uprave v stroškovnem in operativnem smislu. Že v prvem letu vodenja občinske uprave smo zaradi uspešne reorganizacije dela in znižanja materialnih stroškov privarčevali več kot 100.000 evrov proračunskih sredstev.

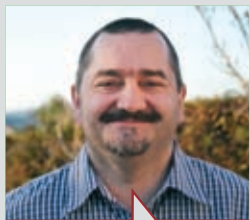
Glede na količino nalog, ki jih moramo izvajati in vsako leto narašča, pa je pomanjkanje kadra izrazito. Število zaposlenih je namreč kljub dejstvu, da so se proračunska sredstva v zadnjih dveh letih povečala za 10 milijonov evrov, enako. Vseeno pa morajo naši uporabniki prejemati 100-odstotne storitve. Ta izhodišča zahtevajo za doseganje ciljev učinkovit sistem.

Glede na konstantne napore celotne uprave in vseh zaposlenih sem prepričana, da smo zelo uspešni. Če primerjamo samo število obravnavanih vlog, smo jih leta 2015 rešili 14.029, leta 2016 pa že 21.442. To je več kot 50-odstotna rast! Če k temu dodamo še izjemno uspešno realizacijo proračuna (čez 90 odstotkov) – za proračunske postavke namreč skrbijo naši strokovnjaki – potem lahko suvereno zatrdim, da imamo odlično ekipo, ki dela zavzeto in odgovorno.

Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: Foto Atelje Postojna.

anketa

Kako bi še bolje obeležili občinski praznik?

Davor Kernel, Koče

Glede na to, da je občinski praznik občine Postojna 23. aprila, bi praznovanje poudaril z občasno razstavo na to temo. Verjetno obstaja vsaj kakšna fotografija ali arhivski dokument, pa tudi muzejski predmeti na to temo bi se našli. Vsekakor bi pri tem dogodku morala finančno sodelovati tudi Občina Postojna. Tako bi na dokaj eleganten način dobila še eno muzejsko in turistično točko v mestu. Res pa je, da bi bilo financiranje takega projekta v veliki meri odvisno od trenutne politične sestave in občinskih stavbi. Ker pa je sama izbrala ta dan za občinski praznik in je bil dodatno potrjen na referendumu, vsaj z nekim minimalnim političnim konsenzom to ne bi smel biti prevelik politični problem.

Želimir Božić, Matenja vas

Da posameznik nek praznik sprejeme 'za svojega', potrebuje določeno mero domoljubja in notranji občutek pripadnosti določeni skupnosti. Formalno organiziranje prireditev in uradnih proslav, podelitve nagrad ob prazniku so lahko le nadgradnja. Občani se moramo zavedati, da je to naš praznik, ga čutiti kot svojega, vedeti, zakaj je bil zanj izbran določen dogodek in se znati v njem 'najti'. To ni lahek postopek in razen naštevanja suhoparnih zgodovinskih dejstev zahteva dolgo delo in strokovne prijemne, ki bi pri vsakem posamezniku postopoma ustvarili prepričanje o pomembnosti in vrednosti praznika. Za dobro ekipo strokovnjakov je to tek na dolge proge, ki bi na koncu dal zeleni rezultat.

Nina Lazar, Hrenovice

Zadnji dve desetletji so se razmere v družbi temeljito spremenile, žal na slabše. Zelo težko je motivirati ljudi; javnih prireditev (tudi brezplačnih) ne manjka, udeležba, pa vsi vemo, kakšna je. Mogoče tudi zato, ker je prireditev včasih celo preveč in se časovno prekrivajo. Za mladino in starejše je težko pripraviti isto praznovanje, saj so pričakovanja zelo različna; potrebno je najti stično točko in po mojem so to družabne igre: na primer vlečenje vrvi, razne štafetne igre in različna športno-zabavna tekmovanja, primerna za različne generacije in družine. Če na prireditvi uživajo otroci, ki jih pripeljejo starši, je zelo velika verjetnost za dobro udeležbo in zadovoljstvo.

Srečko Bole, Landol

Ker občinskemu prazniku zelo hitro sledijo prvomajski, ki imajo dosti močnejšo tradicijo, je v tako kratkem obdobju skoraj nesmiselno podvajati podobne prireditve. Že od nekdaj si za praznik dela, ki ponuja več prostih dni, vsi planirajo krajše počitnice. Mogoče bi bilo smiselno vpeljati tradicionalna tekmovanja ekip v balinanju na občinski ravni, saj je ta šport v našem okolju zelo razširjen in priljubljen. Vendar takšna prireditev zahteva večletno ponavljanje, da jo ljudje sprejmejo za svojo, »Čez noč« ne gre, še posebno v tem spomladanskem obdobju, ko se vsem mudi z obdelavo polj in urejanjem vrtničkov. Očitno ljudje najdejo več zadovoljstva v lastnem umirjenem krogu, kot pa v »prisilnem« druženju.

Ivan Bricelj, Postojna

Kolesarstvo se je zadnja leta na Postojnskem razbohotilo in v času občinskega praznika so temperature že dovolj visoke, da bi lahko »kopirali« nekdanjo uspešno akcijo »vsi na kolo za zdravo telo« – seveda v smislu družinsko kreativnega kolesarjenja, za bolj zavzete kolesarje mogoče tudi dirko tekmovalnega značaja. Verjetno bi se kolesarjenja udeležil tudi sam, vendar bi bilo potem treba uvesti več starostnih kategorij. Težko najdem še kakšno idejo za drugačno in boljšo obeležitev občinskega praznika, razen bolj masovnega športnega udeleževanja. Mogoče tek po ulicah Postojne ali (še boljše) pohod okrog mesta. Seveda bi morala biti udeležba pohoda organizirana za šoloobvezne otroke, saj bi tako zagotovili zadostno udeležbo.

Za nove naložbe v gospodarstvu

Proizvodni prostori podjetja CME v Velikem Otoku

Že v preteklosti so bili za nekatere občine značilni gospodarski razcvet, visoka podjetniška kultura in inovativni preboj. Kombinacija smelosti obrtnikov, podjetnikov in spodbudnega poslovnega okolja za vlagatelje prinaša tudi rezultate. Pri zagotavljanju pogojev, ki v občino pritegnejo nove vlagatelje in spodbujajo potencialne podjetnike, ima pomembno vlogo tudi lokalna skupnost. Nesporno je Postojna zanimiva zaradi odlične strateške lege in dobrih prometnih povezav. Kako pa je z drugimi pogoji, ki jih lahko zagotovijo tako lokalna skupnost kot združenja s področja gospodarstva?

Župan Igor Marentič pojasni, da je ponudba prostora, namenjenega obrtni, storitveni ali proizvodni dejavnosti, pestra, vendar so zemljišča primerna za investicije srednje velikih ali malih podjetij. »Potrebujemo tudi obsežna zemljišča, ki bodo ustrezna za večje poslovne sisteme. Na tem področju je trenutno v naši občini velik deficit. Zato smo začeli postopek spremembe občinskega prostorskega načrta v Prestranku (proti Selcam), kjer bi lahko pridobili večje površine za gospodarske dejavnosti,« pojasnjuje župan. Možnosti za dodatno širitev gospodarske cone so predvsem na območju Prestranka med železnico in regionalno cesto Postojna–Pivka.

V industrijsko-obrtni coni Prestranek ima Občina Postojna v lasti približno dva hektarja nepozidanih in komunalno neopremljenih stavbnih zemljišč. Poleg tega še vedno niso prodani vsi objekti Javorove družbe Furnir, za del območja pa bodo začeli pripravljati podroben prostorski načrt za približno pet hektarjev zemljišč. Južno od tega območja je še približno 15 hektarjev nepozidanih stavbnih zemljišč, namenjenih gospodarski dejavnosti. »Skupno je tako na tem predelu preko 20 hektarjev nepozidanih stavbnih zemljišč, namenjenih obrti in industriji; v veliki meri so v zasebni lasti. Za potencialne investitorje lahko to pomeni veliko oviro, vendar lahko Občina na tem področju odigra pomembno povezovalno vlogo,« doda župan.

Župan Marentič pojasni, da je poleg strateške umeščenosti naše občine glavni argument za vzpostavitev ali širitev neke poslovne dejavnosti predvsem cena. »Občina Postojna tako vzpostavlja različne instrumente podjetniške pomoči, ki so se že izkazali kot pozitivni. Zato bomo s takšno strategijo tudi nadaljevali.«

Obrtne cone v občini Postojna

V občini Postojna imamo pet poslovno-obrtnih con: **v Velikem Otoku, Kazarjih, Razdrtem, na Prestranku in v industrijski coni Liv**. Poslovne priložnosti so tudi na območju nekdanjega smučišča **Kalič**. Spremembe lastništva, vzponi novih in stečaji nekdanjih podjetij krojijo dinamiko, podobo in dejavnosti posamezne cone.

V poslovno-obrtni coni Veliki Otok je približno 16.000 kvadratnih metrov komunalno opremljenih stavbnih zemljišč (cesta, vodovod, kanalizacija, javna razsvetljava). 12. aprila se je zaključil razpis za njihovo prodajo. Če se vseh parcel ne prodajo, bo Občina razpis čez nekaj mesecev ponovila.

Občina ima prosta stavbna zemljišča, opredeljena za gospodarsko cono, tudi v **Prestranku, za bencinskim servisom**. Vendar mora za ta predel sprejeti še podroben Občinski prostorski načrt. »Že to poletje oziroma v naslednjih mesecih nameravamo objaviti javni razpis za prodajo teh zemljišč, saj je bilo izraženega že kar nekaj zanimanja,« sporočajo z Ob-

čine. V Prestranku je tudi **obstoječa cona**, ki je bila v večinski lasti družbe Javor Pivka. Za celotno območje, ki je z izjemo Javorovega kompleksa za zdaj opremljeno še neustrezno, je predviden sprejem podrobnega prostorskega načrta.

V mestu je **industrijska cona LIV**, kjer je po spremembi lastništva nekdanje družbe Liv Postojna več podjetij. Tam so dovoljene proizvodne, prometne, skladiščne, obrtne in poslovne dejavnosti ter spremljajoče: trgovina, strokovne, tehnične, znanstvene dejavnosti, izobraževanje, gostinstvo in druge dejavnosti, ki služijo območju.

Nedaleč je še **poslovna cona Kazarje**, ki je namenjena za poslovne, proizvodne, skladiščne, servisne, transportne in spremljajoče trgovske, poslovne, gostinske in športno-rekreacijske dejavnosti. Območje je komunalno opremljeno, ima urejene dostope, vodovod in kanalizacijo. V Kazarjah je od lani tudi sedež transportnega podjetja TIB Logistika.

Občina namerava širiti tudi **industrijsko cono v Razdrtem**, v kateri na večjem kompleksu uspešno posluje podjetje Profiles.

V navedenih conah prevladujejo proizvodne in obrtne dejavnosti, predvidena pa so tudi zemljišča za druge (za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo, izkoriščanje obnovljivih virov energije, parkirne površine in garaže za tovorna vozila, ki presegajo 3,5 tone ...).

Ukrepi za spodbujanje gospodarstva

Direktor Območne enote Gospodarske zbornice Postojna mag. Boštjan Požar zatrjuje, da v občini ne znamo najbolje izkoristiti dobrega gospodarskega potenciala. »Gospodarstvo je naravnano bolj proi-

zvodno, vseeno pa je nekaj zdravih podjetij, ki poslujejo zelo uspešno. Njihov investicijski potencial pa je omejen, zato bi za razvojni preboj potrebovali svež kapital.« Resnejših zunanjih investitorjev, ki bi v regijo pripeljali nova delovna mesta, ni. Največjo oviro za razvoj podjetništva vidi Požar v mentaliteti. »Delo v večjih konglomeratih, ki so z leti propadli, je pomenilo pogodbo za nedoločen čas in s tem doživljenjsko socialno varnost, to je večini kar odgovarjalo. Posledica je manj razvita podjetniška kultura,« razlaga Požar in meni, da bi morala lokalna politika vse sile usmeriti v ustvarjanje odličnih pogojev za gospodarstvo in privabljanje investitorjev v regijo.

Vodstvo Občine Postojna izpostavlja še druge ukrepe, ki jih poleg zagotavljanja ustrezne komunalne infrastrukture izvaja za spodbujanje gospodarstva. Občina je v lanskem letu objavila tri **razpise - za sofinanciranje zaposlovanja in samozaposlovanja, za spodbujanje začetnih investicij in investicij v širitev dejavnosti in razvoj ter za spodbujanje investicij v izgradnjo proizvodnih ali obrtnih objektov za izvajanje turistične ter razvojno-raziskovalne dejavnosti v poslovno-obrtni coni Veliki Otok**.

V preteklih letih je Občina na letni ravni namenila 20 tisoč evrov za spodbude pri pospeševanju razvoja malega gospodarstva, in sicer za subvencije obretnih mer in spodbujanje zaposlovanja oziroma samozaposlovanja. Konec leta 2015 so pripravili in na občinskem svetu sprejeli nov pravilnik s širšim naborem ukrepov ter že v lanskem letu razpisali 141 tisoč evrov vreden razpis za tri ukrepe, skladne z novim pravilnikom. »Tako smo zagotovili dinamičnost spodbud, ki jo bomo

vsako leto prilagodili aktualni strategiji razvoja in spodbujanja gospodarstva v občini.« pojasnjujejo na Občini. Tudi letos bodo osredotočeni predvsem na prodajo zemljišč, zato bodo večji del sredstev namenili spodbujanju investicij. »Zaradi večjega nabora usmerjenih ukrepov je tudi zanimanje gospodarstva večje. V lanskem letu smo od skupno razpisanih 141 tisoč evrov za spodbujanje investicij v izgradnjo proizvodnih, obrtnih objektov v poslovno-obrtni coni Veliki Otok in na območju mesta Postojna podelili več kot 80 tisoč evrov ter dobrih 5 tisoč za spodbujanje začetnih investicij in investicij v razširjanje de-

okolja. »Na območni zbornici smo zaradi kadrovske omejitve pretežno usmerjeni v podporo in zastopanje interesov naših članov pred državnimi in drugimi organi, potrjevanje poslovnih listin ter organizacijo izobraževanj, usposabljanj in drugih dogodkov.« Požar izpostavlja tudi izbor najboljših inovacij v regiji, s katerim že 15 let spodbuja inovativnost v regiji ter program Inovativna Slovenija, ki ga izvajajo skupaj s krovno GZS in pokriva celoten proces podpore inovativnosti. »Cilj je spodbuditi inovacijsko klimo in s tem konkurenčnost gospodarstva.« Zbornica nudi podjetjem tudi osnovno podjetniško svetovanje ter

»Občina Postojna vzpostavlja različne instrumente podjetniške pomoči, ki so se že izkazali kot pozitivni. Zato bomo s takšno strategijo tudi nadaljevali.«

javnosti in razvoj. V letošnjem letu bomo za ukrepe spodbujanja gospodarstva razpisali 200 tisoč evrov subvencij.«

Po oceni občinskega vodstva so trenutno za gospodarstvo najbolj zanimive oblike pomoči pri investicijah za širitev poslovanja, ki podjetnikom nekoliko olajšajo načrtovane nalož-

informacije o aktualnih razpisih in javnih naročilih, bolj poglobljene storitve pa za člane OZ Postojna izvaja RRA Zeleni kras, ki ga prav tako vodi mag. Boštjan Požar.

RRA Zeleni kras

Na RRA dobijo podjetniki brezplačno pomoč pri pripravi vlog na raz-

V poslovno-obrtni coni v Velikem Otoku prevladujejo proizvodne in obrtne dejavnosti.

trebujejo podporo pri investicijah, zato si prizadevamo za izboljšanje pogojev pri dostopanju do tega denarja.« Požar ne pozabi omeniti, da je RRA odigrala pomembno vlogo tudi pri projektu Izobraževalni center sodobnih tehnologij.

RRA Zeleni kras je v partnerstvu z občinami in 98 turističnimi ponudniki v regiji vzpostavila tudi regionalno destinacijsko organizacijo, ki skrbi predvsem za promocijo in razvoj turistične ponudbe. Požar izpostavlja tudi projektne vloge v nacionalnih, čezmejnih, transnacionalnih in medregijskih razpisih, preko katerih se vzpostavlja nova turistična ponudba ali krepi odličnost v turizmu. »Na področju turizma je regija med najhitreje rastočimi destinacijami v Sloveniji.«

Izkušnje podjetnikov

Miran Štajnrajh, direktor podjetja PGB iz Belskega, meni, da razvoj podjetništva v postojnski občini zavirajo tudi občutno previsoke cene zemljišč. Zadovoljen je, da je njegovo podjetje uspelo pri zbiranju ponudb za nakup zemljišča v obrtni coni v Velikem Otoku, kjer gradijo 1600 m² velik poslovni prostor. Zdaj poslujejo v Belskem, kjer jim že zmanjkuje prostora. »Pri nakupu zemljišča nam je šla Občina precej na roko, saj je bilo potrebnih kar nekaj sprememb, postopki pa so se hitro odvijali,« opisuje pozitivno izkušnjo direktor mikro podjetja, ki proizvaja kovinske izdelke za avtomobilsko industrijo. Obrtno cono, kjer je urejena vsa potrebna infrastruktura, vidi Štajnrajh kot primeren prostor za širitev svoje dejavnosti.

Žal pa tako dobrih izkušenj z vodstvom postojnske občine nima lastnik in **direktor družbe Postojnske mesnine Marko Prunk**. Leta 2009 je uspešni kraški podjetnik dokupil takrat zazidljivo parcelo v bližini klavnice, kjer je nameraval zgraditi dodatne prostore. Žal mu je širitev preprečil občinski prostor-

ski načrt iz leta 2010, s katerim se je spremenila namembnost zemljišča, ki je sicer označeno kot poplavno. »Za spremembo sem izvedel slučajno, saj me takratno vodstvo Občine Postojna o tem ni obvestilo, kasneje tudi nismo našli skupnega jezika,« obžaluje podjetnik, razočaran, ker mu zaradi nasprotovanja lokalne skupnosti ni uspelo urediti niti načrtovane sežigalnice. Kljub dogovorom do pričakovanih ponovnih sprememb prostorskega načrta ni prišlo, predlagana nadomestna lokacija v Velikem Otoku pa je bila za Prunka finančno in poslovno nesprejemljiva. Kljub pripravljenosti zdajšnjega župana Igorja Marenčiča, da omogoči pogoje za širitev Postojnskih mesnin, Prunk ostaja pri svoji odločitvi. Kot pravijo na Občini, so se v postopku sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta pri nosilcih urejanja prostora zavzeli za ugodno rešitev, da bi z novim odlokom omogočila gradnjo na tem območju, vendar pod pogojem, da investitor pripravi študijo protipoplavnih ukrepov in njihovo izvedbo. »Vse od spremembe občinskega prostorskega načrta podjetje ni več izkazalo interesa po širitvi in gradnji na tem območju,« so zapisali.

Po treh neuspešnih poskusih prodaje smučarskega **kompleksa Kalič** ga je v lanskem avgustu na četrty javni dražbi kupilo prevozniško podjetje Branal z Unca. Novica je zbudila precej pričakovani javnosti pa tudi občinskega vodstva. Vendar lastnik Branala Aleš Hace, javnosti znan kot nekdanji tekmovalec v reliku, vse do danes ni razkril razvojnih načrtov. Na Občini Postojna pojasnjujejo, da so ga večkrat pozvali, naj predstavi svoje investicijske načrte, mu predstavijo vsebinske možnosti sodelovanja, zagotovili vse potrebne informacije in ga spodbujali k razvoju, vendar do danes ni pokazal pravega interesa.

Besedilo: Mateja Jordan in Ester Fidel; fotografije: Matej Škrj.

Obstoječa cona v Prestranku je bila v večinski lasti družbe Javor Pivka.

be. »Kot druga najbolj zaželeno pomoč pa je subvencioniranje zaposlovanja in samozaposlovanja, ki pa ga izvajamo vzporedno z državnimi institucijami, čeprav se morajo podjetniki odločiti, katera pomoč (državna ali občinska) jim je najbolj sprejemljiva. Skupaj z drugimi občinskimi institucijami in tudi z neposrednimi spodbudami skušamo pomagati še na področju inovativnosti.«

Vloga Gospodarske zbornice

Direktor postojnske območne enote GZS mag. Boštjan Požar vidi GZS kot največjo asociacijo gospodarstva in center kakovostnih poslovnih informacij, poslovnih stikov in povezav ter center vpliva na oblikovanje gospodarske politike in poslovnega

pise, poslovnih načrtov in druge dokumentacije. »Z razvojnimi projekti konkuriramo za različne finančne vire. Za bolj sistematično podporo inovativnosti pa smo ustanovili Center za inovativnost in razvoj.« Letos so zaključili projekt, v katerem so s tujimi partnerji pripravili program za spodbujanje inovativnega podjetništva mikro in malih podjetij. Aktivnosti RRA na področju gospodarstva so še štipendijska shema, garancijska shema, destinacijska organizacija, lokalna akcijska skupina itd. Štipendirajo predvsem kadre, ki jih podjetja težko pridobijo na trgu dela, na ta način pa jih tudi zadržijo v regiji. Garancijska shema nudi garancije za kredite, ki jih podjetja najamejo pri sodelujočih bankah. »Čeprav je investicijska sposobnost regije dokaj šibka, podjetniki po-

Gorenje

Območje Gorenj ima izjemno strateško lego. Kraj je tretja najvišje ležeča vas v Pudguri. Od tod je mogoč pogled daleč po postojnski kotlini in proti Nanosu. V Gorenjah obiskovalec zagotovo opazi nekaj markantnejših, spomeniško zaščiteneh zgradb.

Posebnost Gorenj: zidanice

Kot prva že ob prihodu v naselje pozdravi **Podcimprova zidanica**, ki je menjala lastnika in prešla v last **Sandija Jurce**. Po obnovi je postala pravi biser tovrstnega stavbarstva.

Lepo obnovljena Podcimprova zidanica, zdaj v lasti Sandija Jurce.

To je enonadstropna kašča s stopniščem v velbano jamo, v kateri so shranjevali kmetijske pridelke. V nadstropje, do hodnika s tremi stebri, vodijo kamnite stopnice. V zidanici so shranjevali žita v lesenih skrinjah, ki so še ohranjene, mast pa v kamnitih posodah. **Magajnova zidanica**, obnovljena pred leti, ima ravno tako zunanje stopnišče in tri stebre. **Mrharjeva zidanica** pa še zmeraj služi tudi za shrambo in nas s še vedno vidnimi parolami na stenah povrne v burne politične povojne čase. Nobena druga vas na Postojnskem ne premore podobne posebnosti.

Gorenje danes

V zadnjih desetih letih so v Gorenjah dve novo sezidani stanovanjski hiši, ena v gradnji, ena se obnavlja, štiri prazne, podrtih objektov ni. Med 108 prebivalci (to je polovica manj kot pred drugo svetovno vojno) je 56 žensk in 52 moških, 7 predšolskih otrok, 8 osnovnošolcev in 11 srednješolcev. Najstarejša vaščanka je

88-letna Vida Križman, vendar od lani stanuje v Domu upokojencev Postojna, tako da je najstarejša živeča v vasi trenutno **86-letna Zofija Jurca**. Najstarejši moški je **82-letni Danilo Vodopivec**.

Otroci do petega razreda obiskujejo Podružnično šolo v Bukovju, nato se vozijo v Postojno, v OŠ Antona Globočnika. Šolski prevoz je organiziran, obiski potujoče knjižnice Postojna so redni.

Leta 1979 je bila zgrajena prepotrebna nova, 1200 m dolga **cesta Gorenje–Belsko**. Ta je občutno pripomogla k hitrejši in varnejši povezavi; asfaltirana je bila v 90. letih, po osamosvojitvi. Dandanes se polovica vseh vaščanov vozi v službo v druge občine, prenekateri starejši domačin pa je svojo pokojnino zaslužil z delom na bližnji Belski žagi, ki je pomagala »zravnati« veliko podgurskih družin. Vas premore tri obrtnike.

Gorenje so ena redkih vasi, ki ji je uspelo ohraniti takšno obliko agrarne skupnosti, da jo njeni člani/krajani sami vodijo in upravljajo.

Gorenje so zadnja vas v občini, ki je dobila **vodovod, napeljan iz vodovodnega sistema Malni pri Planini**. Ta slavnostni dogodek so vaščani dočakali leta 1997. Prej je imela vsaka hiša vodnjak na kapnico, pravi izviri štirni sta bili le dve. Oboje služi sedaj v glavnem za zalivanje vrtov in napajanje živine. V sušnih obdobjih pa so ženske pred desetletji s »koretami« hodile po vodo v belški studenec. **Širokopasovno omrežje elektronskih komunikacij** so dobili v sklopu vseobčinske akcije, z novim asfaltom so preplastili celotno vas pred petimi leti. Naslednji projekt in velik zalogaj za vaško skupnost je **priključitev na skupno kanalizacijsko omrežje**.

Agrarna skupnost je še živa

Zanimiva je tudi zgodovina Agrarne skupnosti Gorenje, ki se ukvarja z živinorejo, s poljedelstvom in sadjarstvom. Ustanovljena je bila že davnega leta 1866, ko je za časa avstro-ogrske države Marija Terezija prodala državno zemljo vaščanom Gorenja. To zemljišče (imenovano Gmajna) v skupni izmeri dobrih 52 ha, je v lasti 19 vaščanov. S padcem držav se je tudi lastništvo Gmajne spreminjalo, sedaj pa se zopet ohr-

Aleksander Jurca – Birtov je eden redkih Gorenjcev, ki še ima živino in konje.

raj vsaka hiša na vasi imela vsaj pet glav živine, če pa se bo nadaljevalo v tem tempu, kmalu ne bomo imeli več kmeta v bližnji okolici.« je povedal **Aleksander Jurca, Birtov**, eden od dveh pravih kmetov, če zraven prištejemo še brata **Benjamina**. Oba skupaj premoreta trenutno 17 konjev in okoli 40 glav živine, še pol ducata konj imajo ostale domačije. Trije domačini imajo v najboljših obdobjih leta skupaj do 100 glav drobnice, ki ji pašnikov okrog vasi res ne manjka. Še desetletja nazaj je Aleksander Birtov za nadaljnjo predelavo namolzel tudi 22.000 litrov mleka letno; sedaj mleka ne oddajajo več.

Kamnit križ, podzemne jame in vodni viri

Ob vhodu v vas so leta 1994 na staro lokacijo postavili **nov kamnit križ**, ki služi kot mesto slovesa vaščanom od pokojnika, saj ima vas pokopališče v Belskem. Avtorja novega križa sta **arhitekt Leon Debevec in kamnosek Stanko Bele**. Ob cesti (nekaj kilometrov nad vasjo) je najmanj **šest do 60 metrov dolgih podzemnih jam**, imenovanih Brezna ob gorenjski cesti. Povsem neraziskani sta jami, ki ležita nekoliko niže, v Severjevi Grapi, kjer je še pred desetletjem obratovala žaga, nekaj časa pa je tam potekala destilacija eteričnih olj. Z barvanjem vode so pred leti ugotavljali, da potrebuje ta 17 dni, predno se pojavi na izviru reke Vipave. Nad vasjo se nahajajo trije vodni viri. Najstarejše in največje je **vodno zajetje pri Rupi**, drugo je **Pri Lipi**, tretje je **Črna peč**. Neoporečna voda v izviri, ki nikoli ne presahnejo, je bila zadostna mo-

nja v prvotni zasnovi. Gorenje so ena redkih vasi, ki ji je uspelo ohraniti takšno obliko agrarne skupnosti, da jo njeni člani/krajani sami vodijo in upravljajo.

»Samo eno generacijo nazaj je sko-

O izvoru imena

Gorenje so podedovale ime (kot večina drugih krajev na Postojnskem) po naravni danosti. Silvo Torkar je zapisal, da je krajevno ime nastalo s konverzijo (spremembo besednega pomena – s prevedbo besede določene besedne vrste v drugo - o. p.) iz stanovniškega imena *Gorenjane. *Gorenjani, to so bili 'prebivalci gorenjega dela nekega skupnega poselitvenega območja'. Zapisal je še, da so se Gorenje leta 1499 zapisovale Goreynach, 1780 Gorenje, 1823 Goreine (k. o. Bukovje) in 1843 Gorenje. V Sloveniji so še štirje kraji s tem imenom.

Nov kamniti križ ob vhodu v vas.

Podružnična cerkev sv. Lenarta.

tivacija, da so vaščani z občinsko pomočjo in evropskimi sredstvi obnovili vse tri »vodnjake« in ohranili to redkost na našem širšem območju.

V Gorenjah praznujejo dve opasili

V koncu vasi, kot pravijo domačini, stoji pravilno orientirana obzidana **podružnična cerkev sv. Lenarta**, ki ima temeljito obnovljeno notranjščino s korom, nova fasada pa je bila načrtovana že večkrat. Cerkev je prvič omenjena leta 1526, gotsko pozidana pred letom 1460, medtem ko je bil zvonik prizidan 1563. Freske v prezbiteriju se datirajo v čas gotске pozidave, najstarejši grafit na podobi Sedeče Marije z Detetom pa nosi letnico 1482. Poznobaročni oltar sv. Lenarta spremljata ob straneh kipa sv. Janeza in sv. Pavla. Prvotni banjast obok v ladji je v 60. letih 20. stoletja zamenjal raven lesen kasetiran strop. Posebnost vasi je, da praznuje vsako leto dve opasili. Prvo zato, ker naj bi ob rušitvi cerkve v Hrušici (Stara pošta) prenesli v Gorenje zvon in Marijin kelih, tako da so Hruščani na dan opasila še dolga leta obiskovali mašo v Gorenjah, drugo pa 6. novembra, ko goduje sv. Lenart.

Spomin na požig vasi

Obeležje, ki ohranja spomin na požig vasi, so postavili domačini sredi vasi leta 1975, vsebino napisa na plošči sta prispevala **prof. Silvo Fatur in Danica Pardo**. Partizanstvo je bilo na območju Podgure in Gorenj močno prisotno. V vasi sta bili stalna kuhinja za kurirje in skladišče hrane, za bližnjim Jurjevcem je bila kurirska javka in za Otavnikom prehodna partizanska bolnica. Okupatorji so med vojno ustrelili štiri Gorenjce, veliko domačinov je okusilo strahote taborišč, nekateri (tako kot lani preminuli **Štefan Požar**) tudi strahote Golega otoka, nepojmljivo krivično znašanje domače oblasti nad lastnim narodom brez kakršnegakoli dokaza krivde. Med vojno (leta 1943) se je nemška vojska med splošnim

napadom proti osvobojenemu ozemlju na Krasu grdo znesla nad vasimi v Podguri. Najbolj so bile požgane Gorenje; zagorelo je 26 hiš, nedotaknjena sta ostala le eno poslopje in cerkev. Vaščani so se razbežali v gozdove in od daleč nemočno opazovali divjanje nemške vojske. Zvečer so se (po umiku vojske) vrnili v požgano vas. Tisto nekaj živine, ki je vojaki niso poklali in odpeljali s kamioni, je tulilo pred požganimi hlevi. V spomin na ta dan je 30. september praznik KS Bukovje.

Obeležje, ki ohranja spomin na požig vasi leta 1943.

Knjiga o Podguri

Leta 2012 je izšla knjiga **Odmevi iz Podgore**, ki sta jo s skupnimi močmi izdala **Andrej Miklavčič**, domačin, že dolga leta domujoč v Ljubljani, in **Alojz Požar, Jožinov**, neizčrpen vir podatkov o celotni Podguri. Radovednim očem ni ostalo nič skrito, skozi leta je neumorno zbiral stara pričevanja, brskal po arhivih v župniščih, muzejih in državnih arhivih in jih vestno arhiviral. Tako zbrani podatki, dokumenti, slike in listine so bili podlaga za nastanek knjige, ki bo predvsem mladini pomagala razumevati in spoznavati vaše korenine. Njegova druga ljubiteljska strast je izdelovanje rodovnikov; sestavil je rodovniška debela skoraj vseh vaških rodbin.

Šport, rekreacija in druženje

Streljaj nad vasjo se v borovem gozdičku nahaja **Rekreacijski center**

Osebna izkaznica Gorenj

Število prebivalcev: **108**
Število hišnih števil: **39**
Krajevna skupnost: **Bukovje**
Dekanija: **Postojna**
Župnija: **Studeno**
Šolski okoliš: **Bukovje in Postojna**
Predstavnika vaše skupnosti: **Mateja Simčič in Boštjan Sever**
Nadmorska višina: **629 m**

Zgodovina vasi

Prvi pisni viri, ki omenjajo Gorenje, so razne kupne in darilne listine iz leta 1300. Med drugim listine pričajo, da so bile Gorenje vključene v okrožje Prevalje (in contrata Prevuach), današnje Razdrto. Naslednje zapisano pričevanje izhaja iz 1460, ko je bila pozidana gotška stavba cerkve sv. Lenarta. Ta pa je bila zgrajena še prej. V pisnih virih je cerkev omenjena tudi v letu 1526.

Morda pa segajo zametki Gorenj že v rimsko obdobje, kajti njihovo območje lahko povežemo tudi z najstarejšo rimsko cesto, ki je peljala iz Ogleja preko Hrušice proti Ljubljani. Rimljani so tedaj namreč gradili obrambni zid (limes), ki naj bi se raztezal celo proti Gorenjam. Tudi danes cesta preko Kalc povezuje Gorenje z Ljubljano.

Gorenje je zelo zaznamovala tudi 2. svetovna vojna. 30. septembra 1943 so SS-ovci požgali vso vas, z izjemo ene hiše in cerkve. Največji spopad z Nemci je bil 20. oktobra 1944. Aprila 1945 je tu na poti v Ajdovščino prenočila prva slovenska vlada.

Vinkelj, prostor s tremi balinišči, z infrastrukturo in razgledom, ki mu v širši okolici težko najdemo primerjavo. Vaščani so ga s pridnimi rokami, prostovoljnimi delom in svojimi sredstvi postavili sami in ga še nadgrajujejo. V takem ambientu ne manjka družabnosti, balinanja se udeležujejo tudi balinarji iz okoliških vasi.

V tem balinarskem zaledju je svojo kroglo prvič bližal tudi domačin **Jože Požar**, ki predstavlja ikono slovenskega balinanja. To je najuspešnejši balinarski reprezentant v bivši državi – tako po številu osvojenih medalj kot po številu nastopov za jugoslovansko reprezentanco, za katero je nastopil 20-krat. Za bivšo državo je igral od leta 1982–91 in v tem obdobju osvojil 4 srebrne in 4 bronaste medalje. V dresu slovenske reprezentance je od 1982 do 1995 osvojil kar 9 naslovov državnega prvaka tako v dvojicah kot med posamezniki in v disciplini natančno zbi-

janje. Vse naslove državnih prvakov je osvojil za ekipo Soviča iz Postojne in za Skalo iz Sežane. V Italiji je kot edini slovenski balinar osvojil tudi nagrado zlati balin. Letos je dopolnil 70 let, a še vedno nastopa v 1. državni ligi zahod. Prejel je tudi najvišje priznanje BK Slovenije za izredne uspehe v balinanju – zlato značko.

Izidor Požar se je v mladih letih ukvarjal z lokostrelstvom in bil član Lokostrelskega društva Postojna. Leta 1986 je bil član mladinske jugoslovanske reprezentance in je na svetovnem prvenstvu v Radstadtu v Avstriji osvojil 1. mesto ter postal evropski in svetovni mladinski prvak v instiktivnem streljanju z lokom.

Bližajo se prazniki in balinišča na Rekreacijskem centru Vinkelj bodo spet polna in glasna.

Besedilo: Marino Samsa in Gabriela Brovč; fotografije: Foto Atelje Postojna.

Veliko smeti se nabere tudi v neposredni okolici kraške ponikalnice Pivke.

Čeprav je za zbiranje, ločevanje in odvoz odpadkov zgledno poskrbljeno, ne moremo se pritoževati niti nad ozaveščanjem oziroma obveščanjem, pa na izpitu pademo ljudje, posamezniki, ki svoje odpadke neodgovorno odvržemo. Tudi takšne, za katere je urejen poseben odvoz. Organizatorji in udeleženci akcij se tako vsako leto znova srečajo s podobnimi problemi: pri čiščenju ob množici pločevink, plastike in druge manjše nesnage še vedno naletijo na različne gospodinjne aparate, gradbeni material, avtomobilske gume in druge odvržene odpadke.

»Čistilci« so se letos zbrali **v soboto, 8. aprila**, na parkirišču pred Vrtcem Postojna, kjer so po zaključeni akciji v prijetnem druženju ob topli malici dan tudi sklenili. Tam so jim razdelili tudi vreče in zaščitne rokavice, za katere je poskrbela Občina, ter navodila o lokacijah čiščenja. Za odvoz smeti z različnih zbirnih mest je prav tako poskrbela Občina. Po besedah **Pie Šarko iz društva tabornikov** je v štiriurni akciji določene mestne predele in bolj onesnažena področja v posameznih krajevnih skupnostih čistilo okrog 1000 prostovoljcev. Problematična so predvsem območja ob glavnih prometnicah in sprehajalnih poteh. Skupine udeležencev so se tako podale na Špice, čistili so ob Cesti v Staro vas, Volaričevi ulici in Titovi cesti, podali so se na Pečno reber in Sovič, čistili pa so tudi poti območja ob reki Pivki ter neposredno okolico Pivke in Črne jame. V akciji so sodelovali člani društev in organizacij ter posamezni občani, vanjo pa so se vključili tudi **osnovno- in srednješolci skupaj z učitelji**. Ti so čistili pred 8. aprilom ali po njem v času pouka. Že teden dni pred akcijo so pot na Sveto Trojico iz smeri Trnja oziroma Slovenske vasi očistili **člani Planinskega društva Postojna** in hkrati osvežili obledele markacije.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Pia Šarko.

Bojna zastava v postojnski vojašnici

Pripadniki Centra za združeno usposabljanje so v Vojašnici barona Andreja Čehovina v Postojni 21. marca praznovali svoj dan. Ob tej priložnosti je načelnik Generalštaba Slovenske vojske Andrej Osterman poveljniku centra Vladu Pakižu predal bojno zastavo, simbol krepitve kolektivnega duha in predanosti domovini.

Generalmajor je v svojem nagovoru poudaril gotovost, da bodo pripadniki centra svojo bojno zastavo nosili ponosno in častno, polkovnik Pakiž pa je izpostavil nove izzive, ki jih pred vojake postavlja stremljenje k razvoju in napredku, ter hkrati poudaril, da verjame v njihovo uspešno premaganje.

Center za združeno usposabljanje je enota Slovenske vojske, ki izvaja usposabljanja in ocenjevanja usposobljenosti pripadnikov, poveljstev in enot Slovenske vojske. Med nalogami centra so tudi vodenje in upravljanje s poligoni, z vadišči, s strelišči, z infrastrukturnimi objekti in s sredstvi v okviru Osrednjega vadišča Slovenske vojske.

Mateja Jordan

»Očistimo Postojno 2017«

»Sneg se je stopil in pokazal zaklade, ki so se skrivali pod njim: papirčke, platenke, steklenice, tudi kakšen čevljin in guma se bosta našla. Prav je, da naravi pomagamo zadihati, da skupaj mirno vstopimo v pomlad.« so v povabilu na tradicionalno akcijo »Očistimo Postojno 2017« zapisali organizatorji – Društvo tabornikov Rod kraških viharnikov, Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov steg Postojna 1, krajevske skupnosti v občini in Občina Postojna.

Letošnjo akcijo so združili še z eno tradicionalno prireditvijo, z »Dnevom za spremembe«, ki na pobudo Slovenske filantropije že več let poteka v krajih po Sloveniji. Z različnimi prostovoljskimi akcijami želijo ljudi spomniti na pomembno vrednoto – solidarnost, postojnski dan pa je pripravil tukajšnji **Večgeneracijski center**.

“Moja izbira za varnost družine!”

- ✓ članstvo
- ✓ registracije
- ✓ zavarovanja
- ✓ servis
- ✓ optika
- ✓ vulkanizerstvo

IZKORISTITE
BREZPLAČEN
POSTOPEK
PODALJŠANJA
REGISTRACIJE*

*Brezplačen postopek podaljšanja registracije velja za člane AMZS, če v AMZS Postojna opravite tudi zavarovanje avtomobilske odgovornosti in plačate letno dajatev za uporabo cest.

AMZS Postojna
T: 05 7201 000

amzs.si
f amzs.si

AMZS

Križev pot na Sovič

Župljani in člani Društva Bakla so 12. marca na pobudo domačinov, predvsem prebivalcev Majlonta, organizirali križev pot na Sovič. Udeleženci so pot pričeli pred cerkvijo sv. Štefana, od koder so se skozi Kot odpravili po ulicah Majlonta do »slovenske štange«, kjer je nekoč stala cerkev sv. Uršule.

»Ta pobuda je plod pripovedovanj starih Majlontarjev, ki so nekoč med prazniki organizirali procesije. Križev pot pa sovpada z obeležitvijo 240-letnice cerkve sv.Štefana in opustitvijo maševanja v cerkvi sv. Uršule,« je povedal **Andrej Smerdu iz Društva Bakla**.

Križev pot spada k ljudskim pobožnostim, h katerim med drugim prištevamo litanije, rožni venec in molitvene ure. V krščanski duhovnosti ima zelo velik pomen, zato je ta molitev še posebej primerna za postni čas.

»Glavno sporočilo križevega pota in postnega časa je premišljevanje o Jezusovem trpljenju. Za nas je pomembno, da znamo premišljevati Kristusovo življenje, ker ti to daje upanje. Brez upanja ni smisla, brez smisla pa ni življenja,« je pojasnil **župnik župnije Postojna Ervin Mozetič**. Smisel

Številni verniki so se po ulicah Majlonta odpravili do mesta, kjer je nekoč stala cerkev sv. Uršule.

vere je, da ne ostaja za cerkvenimi zidovi. »Kristjan ne more biti Kristjan le v cerkvi, vero mora oznanjati,« je sporočil.

Nekoč so bile procesije del krščanskih praznikov; danes je to bolj običajno na podeželju, a kot kaže, se ta cerkveni običaj vrača tudi v osrednje občinsko središče.

Besedilo: Alenka Furlan Čadež; fotografija: Klemen Premrl.

nekoč - danes

Sestri usmiljenki v tipičnih pokrivalih – kornetih pred današnjim Notranjskim muzejem. Razglednica je bila odposlana okoli leta 1937.

O sestri usmiljenki, ki je bila tudi fotografinja

V postojnskem župnišču je še do konca meseca aprila na ogled razstava *Sestra Hermina Pacek – prva fotografinja med sestrami usmiljenkami*. Njen avtor je muzejski svetovalec Dejan Vončina, dober poznavalec slovenske fotografske dediščine. Javnosti je že večkrat predstavil življenje in delo v širšem slovenskem kontekstu manj znanih oziroma še neraziskanih mojstrov fotografov.

Naj spomnimo le na postojnska rojaka, fotografska mojstra Jakoba Zirmanna in Vilka Filača ter znane cerkniškega fotografa Jožeta Žnidaršiča - Bajčka in ne nazadnje na posavsko fotografsko družino Bavec. Prav pri pripravi monografije o slednji se je Dejan Vončina podrobneje seznanil tudi z usodo in življenjsko potjo leta 1931 v Malem Mraševem pri Kostanjevici na Krki rojene usmiljene sestre Hermine (Justine) Pacek. Packova je »skrivnosti fotografije« začela spoznavati leta 1956 pri Sonji Bavec Dominiko v Brežicah. Že naslednje leto pa se je odzvala »božjemu klicu« in jo najdemo v Beogradu, med sestrami usmiljenkami. »Sprejeti je

morala tedaj še stroga družbena pravila. Veliko je bilo izobraževanja in uvajanja v sestrsko življenje,« pripoveduje Vončina.

Vse do leta 1962, ko se je začel drugi vatikanski koncil, je fotografijo potisnila v kot, čeprav je smela, pravilom navkljub, obdržati »dobro staro leico«. To je bil fotoaparati, s katerim je naredila svojo prvo fotoreportažo. »Z vztrajnostjo in s svojim risarskim, slikarskim ter fotografskim znanjem ji je uspelo prepričati nadrejene, da so ji kljub strogim družbenim pravilom dovolili fotografirati znotraj sestrsk skupnosti in po letu 1962 tudi dejavnost sester na terenu,« pojasnjuje

Povabilu na odprte razstave so se z veseljem odzvale tudi sestre usmiljenke, ki delujejo v Ljubljani in na Primorskem, ter si jo z zanimanjem ogledale.

je avtor in nadaljuje, da je sestra Hermina »enkraten primer v slovenskem in širšem prostoru.« Vzrok za to je več. Med drugim, pove Vončina, je bil v 50. letih 20. stoletja poklic fotografa predvsem moška domena, »toliko bolj nenavadno pa je, da se je s fotografijo ukvarjala sestra usmiljenka.« Sestra Hermina je svoje življenje posvetila bogu in pomoči potrebnim; uspelo se ji je uveljaviti na fotografskem in likovnem področju, njena ustvarjalnost pa se je kazala tudi na igralskem, recitatorskem in drugih področjih.

O njenih fotografijah Dejan Vončina zapiše, da so posebej impresivne tiste, ki predstavljajo stare, bolne in pomoči potrebne ljudi v odmaknjenih vaseh, otroke v beograjski otroški bolnišnici, sestre pri mnogih opravljenih in še marsikaj. Razstava, ki so jo najprej odpri v brežiškem Slomškovem domu, je zatem gostovala še v štirih slovenskih krajih.

Posebej za Postojno je avtor pripravil dodaten pano, ki sicer ni v

povezavi s sestro Hermino, opozori pa na delovanje sester usmiljenk v postojnski bolnišnici. Razmere v tukajšnji bolnišnici so bile aprila 1904, ko so v Postojno prišle prve tri sestre, izjemno slabe. Tu so sestre delovale kar 31 let. V tem času je bilo dograjeno novo, ustrezno opremljeno poslopje (1908), v katerem je bila tudi kapela. Z leti je raslo število pacientov, višalo se je število oskrbovalnih dni in število operacij. Med I. svetovno vojno je kazalo, da bodo bolnišnico celo zaprli. Leta 1920 so njeno upravljanje prevzeli Italijani, sestre pa so v Postojni ostale vse do junija 1935, ko so jih zamenjale italijanske redovnice.

Na odprtju razstave je zbrane nagovoril **postojnski dekan Ervin Mozetič**, nastopila sta učenca Glasbene šole Postojna, o sestri Hermini in njenem poslanstvu pa je obširno spregovoril avtor razstave.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografiji: Notranjski muzej Postojna in Foto Atelje Postojna.

KAM DANES

vodnik dogajanja v občini Postojna

22

APRIL
2017

11.00 **Spominska prireditev na tragedijo Sočanovega bataljona**

Sajevče/Združenje borcev NOB Postojna,
KO ZB Hruševje, Občina Postojna

19.30

Letni koncert moškega pevskega zbora Domorodci (Ubeljsko)

Gostujoči: Pevski zbor Šiške, Vokalna skupina Ubeljsko
Brezplačen vstop! Kulturni dom Razdrto/Tškđ Tisa Nanos

23

APRIL
2017

Slovesnost ob obletnici požiga bencina v Postojnski jami

10.30

slavnostni govornik: Janež Pajer
Župan občine Postojna Igor Marentič
Poljski veleposlanik: Nj. eksc. Paweł Czerwiński
kulturni program: Postojnska godba 1808, Moški pevski zbor
TABOR-LOKEV iz Lokve pri Sežani, Vokalna recitatorji; Anton
Šepec, Jožica Perenič in Igor Rojc
spominsko obeležje pred vhodom v Črno jamo/
Občina Postojna, Združenje borcev za vrednote NOB KO-ZB Postojna

24

APRIL
2017

Večer partizanskih pesmi in recitacij

18.00

Sodelovali bodo: Vokalna skupina Vanda Križaj iz Orehká,
vokalna skupina Studenec iz Pivke in recitatorji: Igor Rojc,
Jožica Perenič, Bernarda Dodič in Rafael Zorko.
TOČKA MOČI – Večgeneracijski center za dvig kakovosti
življenja v Postojni, Ulica 1.maja 1B/
Krajevna organizacija ZB Postojna

26

APRIL
2017

Predstavitvena delavnica tehnike Access bars

17.00-20.00

Barsi so niz 32 točk na naši glavi. Ob nežnem dotiku posamezne točke sprostimo ves naboj, ki je ujet v možganih in telesu. Z aktivacijo točk se sprostijo vsi naboji in osvobodijo se energija. Z tehniko access bars lahko spremenimo vse kar ne deluje v našem življenju. Prijava možna na naslov točka.moci@zavod-znanje.si

TOČKA MOČI – Večgeneracijski center za dvig kakovosti življenja v Postojni, Ulica 1.maja 1B / dr. Nina Vanita Hočevar (PANTEA)

30

APRIL
2017

5. Kresovanje na Koči Mladiki

18.00

Prižig kresa ob 20.20 uri.
Koča Mladika nad Postojno/Samo Kerlatec in skupina prostovoljcev, Občina Postojna

1

MAJ
2017

Prvomajjska budnica s »Postojnsko godbo 1808«

Urnik budnice: 5.30 Postojna, 6.40 Veliki otok, 7.45 Dolnja Košana, 8.10 Kal, 8.40 Pivka, 9.05 Petelinje, 9.45 Hruševje, 10.30 Dilce, 11.30 Bukovje, 11.50 Studeno, 12.15 Planina

Postojna, Pivka in krajevne skupnosti v občini Postojna/
Postojnska godba 1808 in Občina Postojna in Občina Pivka

13

MAJ
2017

Letni koncert Postojnske godbe -1808

18.30

»Memorial Vilka Kledeta«
skupaj s pihalnim orkestrom GŠ Postojna
Kulturni dom Postojna/Postojnska godba -1808

15

21

MAJ
2017

Vdihnimo pomlad

Razstava slik DLU Postojna v sklopu Tedna ljubiteljske kulture.
Otvoritev bo 15. maja ob 18 uri.
Kasnejši ogled bo možen v avli Sazu v času obratovanja.
Titov trg pred Inštitutom za raziskovanje krasa ZRC SAZU,
Postojna/Društvo likovnih ustvarjalcev Postojna

16

MAJ
2017

Princesa na zrnu graha

18.00

Gledališka predstava v okviru Tedna ljubiteljske kulture.
Kulturni dom Postojna/OŠ Miroslava Vilharja Postojna

18

MAJ
2017

1. Četrtek večer Pod kozolcem

19.00

Florijan Poljšak - Po planinskih poteh s sliko in besedo
Kozolec Toplar - Belsko/Turistično društvo Pudgura

notranjski muzej postojna

MUZEJ KARST
KRASA MUSEUM

7.5.2017:

**PRVA NEDELJA V MESECU
BREZPLAČEN VSTOP ZA OBČANE**

18.5.2017:

MEDNARODNI MUZEJSKI DAN

17:00: delavnica za otroke: Kaj je TUŠ?
18:00: odprtje razstave »Leporeli skozi oči osnovnošolcev«
(na ogled do 11. junija)
18:00: odprtje razstave avtorice Tanje Milharčič Pojav v risbi
(na ogled do 11. junija)
19:00: Na »gibljevih slikah« ujetje pravljicne podobe postojnskega podzemlja, predavanje kustosinje za zgodovino Alenke Čuk, in projekcija štirih dokumentarnih filmov

Med 18. majem in 11. junijem 2017 je v Muzeju, v Vilharjevi sobi, ponovno na ogled razstava V »harmoniko« zložene podobe Postojne in njene jame.

Do konca aprila 2017: Gostujoča razstava Oddelka za zgodovino Filozofske fakultete UL in Ustanove »Fundacija Poti miru v Posočju« 1915 Ženske v zaledju Soške fronte.

LJUDSKA
UNIVERZA
POSTOJNA

Vse informacije in prijave na e-mail: lu-postojna@zavod-znanje.si ali na 05/7211280.

Ljudska univerza Postojna

- **SREDIŠČE ZA SAMOSTOJNO UČENJE**
brezplačno (možnost samostojnega učenja različnih vsebin in uporabe računalnika), vabljeni vsak dan med 8. in 16. uro.
- **BREZPLAČNA UČNA POMOČ**
namenjena udeležencem izobraževanja odraslih – po predhodni telefonski prijavi.

napovednik

MAJ
2017

Četrtek
Cel dan

11. ■
MOJ KINO

Vstopnica: 6,5 EUR
Za člane kluba Moj kino: 5,20 EUR

Petek
18:00

12.
PO-STANI MOJ PRIJATELJ

Organizator: Občina Postojna in Boreo

Vstop prost!

Sobota
18:30

13.
Letni koncert
POSTONJSKE GODBE – 1808

Memorial Vilka Kledeta, s pihalnim orkestrom Glasbene šole Postojna.

Vstop prost!

Ponedeljek
18:00

15.
Filmski teden Evrope
PROJEKCIJA FILMA: Z dvignjeno glavo

Organizator: RRA Zeleni kras d.o.o.

Vstop prost!

Petek
17:30

19.
Zaključna prireditev mednarodnega projekta
KEY COMPS

Vstop prost!

Sobota
17:00

20.
Baletna predstava
MALA MORSKA DEKLICA

Nastopa: Baletno društvo Postojna

Vstop prost!

Nedelja
18:00

21.
Baletna predstava
MALA MORSKA DEKLICA

Nastopa: Baletno društvo Postojna

Vstop prost!

Sreda
19:00

24.
Koncert v spomin Vilku Ukmarju in Alojzu Srebotnjaku
Dubravka TOMŠIČ SREBOTNJAK S študenti

Org.: Glasbena šola Postojna, Kulturni dom Postojna in Občina Postojna

V GLASBENI ŠOLI POSTOJNA

Vstop prost!

Sobota
19:00

27.
Koncert
pevskega zbora vzgojiteljic ŠIŠKE

Vstop prost!

Sobota
20:00

27.
Koncert
komornega zbora IPAVSKA

V ŽUPNIJSKI CERKVI SV. ŠTEFANA V POSTOJNI

Vstop prost!

Vstopnice lahko kupite na vseh prodajnih mestih Eventim, ter na blagajni Kulturnega doma Postojna, uro pred predstavo. ■

Točka moči - večgeneracijski center

3.5.2017: 18:00-19:30

MITJA DUH

Predstavitve knjige tek za življenjem in motivacijsko predavanje. Avtor knjige opisuje hud boj z odvisnostjo od drog. Mojstrsko napisana zgodba življenja. Zgodba trdih, neizprosni padcev v temo razuma ter nepredstavljivih povratkov v svet živih. Je zgodba o tem kako se ne sme mo nikoli predati in kako lahko premagamo vse življenjske prepreke.

10.5.2017: 18:00-20:00

**UVODNO PREDAVANJE O NAUKU
DR. GRIGORIJA GRABOVOJA**

Rafaela Žejn, imetnica podlicence za izvedbo seminarjev, po avtorskih delih Grigorija Grabovoja.

Dr. Grabovoj je znanstvenik, doktor matematično-fizikalnih in informacijskih ved, akademik in izumitelj. Razvil je Nauk o odrešitvi in skladnem razvoju. Učenje Nauka poteka na teoretični in praktični ravni s pomočjo vaj, ki so namenjene reševanju posameznih nalog kot npr. vzpostavitev zdravja, harmonizacija odnosov, doseganje lastnih ciljev ... Na predavanju boste dobili uvid v osnove tega Nauka, prav tako pa bo možnost za praktičen preizkus.

11.5.2017: 18:00

**PREDSTAVITEV JUTRANJE DINAMIČNE
MEDITACIJE**

Vodi dr. Nina Vanita Hočevar.

17.5.2017: 18:00-20:00

**DR. MARIJA MIKAČIČ TURNŠEK
PREDAVANJE KAKO ŽIVETI STRASTNO
PO 50 LETU STAROSTI**

Vsak torek med 8. in 9. uro

JUTRANJA TELOVADBA

Prijava možna na naslov tocka.moci@zavod-znanje.si

Vsak petek med 15. in 17. uro

POPOLDNE V TUJEM JEZIKU ŠPANANGLEŠČINA

Prijetno, poučno druženje za otroke, skozi igre se bodo učili osnove španskega in angleškega jezika. Prijava možna na naslov tocka.moci@zavod-znanje.si.

Ves teden med 15. in 19.5., med 6. in 7. uro

JUTRANJA DINAMIČNA MEDITACIJA STRESI SE

Vodi dr. Nina Vanita Hočevar. Program STRESI SE temelji na t. i. SHAKING MEDICINE (zdravilno tresenje). S tresenjem telesa aktiviramo vse celice v našem telesu. Telo se v trenutku počuti bolje, vsaka celica telesa lahko diha. Zdravilno tresenje povzroča več življenjske energije, čiščenje travm in strahov, telesno moč, kreativnost, sproščenost.

22.5.2017: 16.00

VRTEC POSTOJNA

DELAVNICA V SKLOPU TEDNA VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

INFORMACIJE - ZELENA DVORANA TOČKA MOČI

tocka.moci@zavod-znanje.si

telefon: 081 610 597 ali 041 397 114

Pridržujemo si pravico do spremembe programa zaradi okoliščin, na katere nimamo vpliva. Dodatne informacije vam nudimo na Občini Postojna. Priporočamo, da program prireditev spremljate na www.postojna.si.

POSTOJNA BO SPET V ZNAMENJU OTROK IN MLADINE

Ob prvi obletnici naziva Otrokom prijazno mesto se obeta niz dogodkov, na katerih bodo imeli prvo in zanjo besedo mladi.

Pred enim letom je Postojna kot 13. slovensko mesto dvignila modro-belo zastavo, ki po svetu označuje mesta, v katerih dajejo v razvojnih načrtih prednost mladim in njihovemu položaj. Dogodek, ki je v Postojno privabil številne znane osebnosti, tudi predsednika Boruta Pahorja, dobiva letos nadaljevanje. Dogajanje je pomaknjeno v maj, za razliko od lani pa se bo razširilo tudi izven Postojne.

Med dogodki, ki jih organizator dogajanja, regijsko stičišče nevladnih organizacij Primorsko-notranjske regije BOREO, posebej izpostavlja, je likovni natečaj, na katerem bodo otroci postojnskih vrtcev in šol v sodelovanju z Društvom prijateljev mladine občin Postojna in Pivka, ustvarili prvi par punčke in fantka iz cunj, ki ju bo na podlagi njihovih risb zasnovala oblikovalka Mateja Premrl. Torbarka in Torbar, kot so ju poimenovali v BOREO, bosta od maja krasila izjemno svetovno zbirko UNICEFovih punčk iz cunj. Poosebljala bosta prijateljstvo in pogum, zato bosta nosila tudi torbo, značilen dodatek vsakega pravega Postojnčana.

Prijateljstvu bo posvečena tudi osrednja občinska prireditelja, posvečena mladim, ki bo letos v petek, 12. maja. Znanim obrazom iz sveta glasbe in športa, bodo družbo na odru delali številni postojnski ustvarjalci in sooblikovali program, ki bo nekakšen pregled letne ustvarjalnosti v šolah in ustanovah.

Dogajanje na šolah po vsej občini bodo maja popestrili obiski znanih ustvarjalcev. Lani so obiski

Tomija Megliča iz Siddharte, Tinkare Kovač in Sokija iz Elvis Jackson vzbudili veliko pozornosti, zato bo letos seznam imen, ki jih bodo gostile šole, daljši in še bolj pester. Med tistimi, ki so že

potrdili svoj obisk, sta tudi imitator Tilen Artač in glasbenik Trkaj.

Glasbenik, mislec in podjetnik je zaželen gost na šolah, saj velja za odkritega sogovornika, ki zna svoje različne življenjske izkušnje zapakirati v sporočila, ki se mladih dotaknejo.

Tudi sicer bo Postojna maja gostila veliko znanih imen. Gost literarnega večera na ulici, ki bo 10. maja, bo stand-up komik in prevajalec Boštjan Gorenc Pižama, nekaj dni zatem, 17. maja, pa bo postojnski Mladinski center postojanka edinstvenega

dobrodelnega stand-up maratona, ki ga bo po Sloveniji pretekel eden naših najbolj uveljavljenih stand-up komikov, Andrej Težak Tešky.

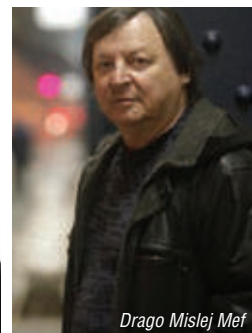
Majsko dogajanje, na katerem ne bo manjkalo niti ustvarjalnih delavnic in športnih iger, bo sklenil večer, na katerem bodo za isto mizo prvič sedli trije prvaki slovenskega besedilopisja: Tomislav Jovanović Tokac iz skupine Dan D, Tone Kregar iz skupine MI2 in Drago Mislej Mef. Z izjemo nekaterih dogodkov, bodo vsi brezplačni. Lepo vabljeni na dneve mladih!

Tokac

Tone Kregar

Drago Mislej Mef

O moči, ki jo da besedam glasba, bo 23. maja tekla beseda na pogovornem večeru s tremi velikani slovenskega besedilopisja in tremi zelo različnimi osebnostmi, ki vsaka na svojem koncu Slovenije branijo meje rocka, pa zdrave pameti tudi.

Datum in ura	Naslov prireditve	Prizorišče	Datum in ura	Naslov prireditve	Prizorišče
april in maj	Likovni natečaj za otroke iz Vrtca Postojna	Več prizorišč	11.5. od 15:00 dalje	Moj kino v Kulturnem domu Postojna	Kulturni dom Postojna
11.5.	2. seja otroškega občinskega sveta Občine Postojna	Sejna soba knjižnice Postojna	12.5. ob 18:00	Osrednja občinska prireditelja »Postani moj prijatelj«	Kulturni dom Postojna
april in maj	Akcija zbiranja sredstev za nakup vodne črpalke v Čadu	Osnovne in srednje šole v občini Postojna	13.5. ves dan	Športni dan v okviru DOS RAS Extreme	Središče Postojne, več prizorišč
med 8.5. in 19.5.	Obiski znanih osebnosti	Osnovne in srednje šole v Občini Postojna	17.5. ob 20:00	Dobrodelni Stand-up s Teškyjem in gosti	Mladinski center Postojna
11.5. ob 19:00	10. DOS RAS EXTREME	Titov trg pred hotelom Kras	19.5. ob 19:00	Premiera musicla v produkciji Srednješolskega centra Postojna	Kulturni dom Postojna
13.5. ob 18:30	Letni koncert Postojnske godbe	Kulturni dom Postojna	20.5. ob 17:00 in 21.5. ob 18:00	Letna produkcija Baletnega društva Postojna	Kulturni dom Postojna
10.5. ob 18:00	Literarni večer na ulici z Boštjanom Gorencem - Pižamo: sLOLvenski klasiki 1	Trg pred Knjižnico Bena Zupanciča Postojna (dež. v čitalnici knjižnice)	23.5. ob 19:00	Rock je poezija – pogovorni večer s Tokcem (Dan D), Tonetom Kregarjem (MI2) in Mefom	Kavarna Hotela Kras

* Koledar prireditev se bo sprosti še dopolnjeval, zato sledite napovedim na Facebook strani Regijskega središča nevladnih organizacij notranjsko-primorske regije Boreo ter objavam na spletnih straneh Občine Postojna in v medijih.

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

Ljudska univerza Postojna bo tudi letos v vlogi območnega koordinatorskega skupaj s številnimi prireditelji organizirala pestro paleto raznovrstnih kulturnih in izobraževalnih dogodkov. S tem se bomo tudi Postojnčani pridružili vse-slovenskemu festivalu Teden vseživljenjskega učenja (TVU), ki se bo po vsej Sloveniji odvijal od **12. do 21. maja** (v razširjenem terminu od 21. maja do 30. junija).

Podroben program bo na voljo na spletni strani in Facebook strani Ljudske univerze Postojna in v tajništvu organizacije od 6. maja dalje.

IZVAJALEC	IME DOGODKA/PRIREDITVE	DATUM	KRAJ	VSEBINA
Zavod Znanje Postojna, javni zavod, OE Ljudska univerza Postojna	OE Ljudska univerza Postojna se predstavi	17.5.2017 od 13.00 dalje	Dvorišče Ljudske univerze Postojna	
Višja strokovna šola Postojna	Uporaba lesa domačih drevesnih in grmovnih vrst	12.05.2017 ob 16.00	Višja strokovna šola Postojna	
	Človek in drevo	16.5.2017 ob 19.00	Višja strokovna šola Postojna	
	Kako so se včasih ženili	16.5.2017 ob 20.00	Višja strokovna šola Postojna	
	Moodle Hosting by KeyToSchool - Sodobno Virtualno izobraževalno okolje	17.5.2017 ob 16.00	Višja strokovna šola Postojna	
DO-RE-MI življenja, glasbeno kreativna dejavnost Jerneja Sojer Smerdu, s.p.	DO-RE-MI življenJA	17.5.2017 od 13.00 dalje	dvorišče Ljudske univerze Postojna	
Ekmuzej Pivških presihajočih jezer	Ovčarski dan na Pivškem	21.5.2017 ob 14.00	Ekmuzej Pivških presihajočih jezer, Slovenska vas pri Pivki	
	Poletna muzejska noč v Krajinskem parku Pivška presihajoča jezera	17.6.2017 ob 18.00	Ekmuzej Pivških presihajočih jezer, Slovenska vas pri Pivki	
Turistično društvo Pudgura	Po planinskih poteh s sliko in besedo	18.5.2017 ob 19.00	Pod kozolcem Toplar v Belskem	Avtor večera: Florijan Poljšak
Javno podjetje Kovod Postojna	Radi pijemo vodo	17.5.2017 od 13.00 dalje	dvorišče Ljudske univerze Postojna	Informiranje in obveščanje, otroške delavnice
Rdeči križ Slovenije, Območno združenje Pivka-Postojna	Prikaz delavnice temeljnih postopkov oživljanja in uporaba AED	12.5.2017 ob 10.00	RKS – OZ Postojna, Kolodvorska 5/b, Postojna	
	Prikaz delavnice temeljnih postopkov oživljanja in uporaba AED	17.5.2017 od 14.00 dalje	dvorišče Ljudske univerze Postojna	
Večgeneracijski center Postojna, Točka moči	Živeti strastno po 50. letu	17.5.2017 ob 18.00	Večgeneracijski center Postojna, Točka moči	Predavanje dr. Marije Mikačič Turnšek
Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa—Vezi	Predstavitve obravnave skupnosti	16.5.2017 ob 13.00	Večgeneracijski center Postojna, Točka moči	Predaval bo koordinator za obravnavo oseb v skupnosti s težavami v duševnem zdravju, g. Janez Tušar
Kulturno društvo Planina	Otvoritev likovne razstave mlade likovne umetnice Karoline Radotič	13.5.2017 ob 19.00	Kulturni dom Miroslava Vilharja Planina	Razstava bo na ogled do 20.5.2017, vsak dan med 19:00 in 20:00 uro
	Moj podpis	27.5.2017 ob 19.00	Kulturni dom Miroslava Vilharja Planina	Nastop GS Ščuka in OGS Ščukice ob zaključku gledališke sezone
ŠENT, Slovensko združenje za duševno zdravje	Dan odprtih vrat	25.5.2017 med 10.00 in 13.00	Dnevni center ŠENT Postojna, Tržaška cesta 24, Postojna	Začetek s kulturno točko, predstavitev ter druženje ob pogostitvi
	Senzorična soba	9.6.2017 med 10.00 in 12.00	Dnevni center ŠENT Postojna, Tržaška cesta 24, Postojna	Preizkušanje čutov na nekoliko drugačen način
Društvo Tvoj telefon	Obvladovanje strahov	12.5.2017 ob 17.00	Ljudska univerza Postojna	Pogovorna delavnica, vodi ga. Jelka Verbič
	Čas za mojo zgodbo	15.5.2017 ob 17.00	Ljudska univerza Postojna	Pogovorna delavnica, vodi ga. Lea Trebec Tomažič
	Radi pišemo z roko	18.5.2017 ob 17.00	Ljudska univerza Postojna	Ustvarjalna delavnica, vodi ga. Tatjana Gorjanc
	Jaz in drugi	30.5.2017 ob 10.30	Dom upokojencev Postojna	Pogovorna delavnica
Osnovna šola Miroslava Vilharja	Princesa na zrnu graha	16.5.2017 ob 18.00	Kulturni dom Postojna	Gledališka predstava
	»Fit« v zrelih letih	24.5.2017 ob 18.30	Prostori OŠ Miroslava Vilharja	Dogodek je namenjen starejšim občanom, upokojenim prosvetnim delavcem
	Vilharjev dan	1.6.2017 ob 18.00	Dvorana OŠ Miroslava Vilharja	Prireditve

notranjski muzej

Preko dvajset muzejev in galerij v partnerstvo Muzeji brez meja

V Palači Belgramoni Tacco, sedež Pokrajinskega muzeja Koper, so se 13. aprila, zbrali predstavniki muzejev in galerij med njimi tudi Notranjski muzej Postojna, ki so podpisali razširjeno partnerstvo »Muzeji brez meja«.

Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja iz Reke, Hrvatski muzej turizma iz Opatije, Civici Musei di Udine iz Vidma, Civici Musei di Trieste iz Trsta, Fondazione Palazzo Coronini Cronberg o. n. l. u. s. iz Gorice, Museo storico e il parco del castello di Miramare iz Miramara, Polo museale del Friuli Venezia Giulia iz Trsta, Kobariški muzej, Pokrajinski muzej Koper, Pomorski muzej iz Pirana, Slovenska kinoteka z Muzejem slovenskih filmskih igralcev v Divači, Tolminski muzej, Park vojaške zgodovine Pivka, Notranjski muzej Postojna– Zavod Znanje Postojna in Obalne galerije Piran so podpisali dogovor, s katerim bo od 1. maja vsem obiskovalcem omogočena čezmejna ugodnost: v roku 20 dni od obiska enega od muzejev partnerjev bodo lahko izkoristili 50-odstotni popust pri obisku katerekoli druge partnerske ustanove z le enim pogojem, da je ta ustanova iz ene izmed dveh sosednjih držav.

Podpis dogovora je majhen a pomemben korak v prid promocije skupne kulturne dediščine v duhu evropske odprtosti in sodelovanja, ki ga prav v teh dneh velikih težav na schengenski meji toliko bolj pogrešamo.

kulturni dom

Slovenski orkester klarinetov navdušil s koncertom v Kulturnem domu Postojna

V torek, 11. aprila, je v Kulturnem domu Postojna nastopil Slovenski orkester klarinetov, ki je naša edina tovrstna zasedba pri nas, in ki mu je dirigiral mednarodno priznani dirigent George Pehlivanian.

Pehlivanian je sodeloval z najprestižnejšimi simfoničnimi orkestri, prav tako je dirigiral najbolj uglednim opernim hišam. Velja omeniti, da je bil med leti 2005 in 2008 tudi šef dirigent Slovenske filharmonije. Orkester, ki je bil ustanovljen leta 1998, je doslej sodeloval s številnimi dirigenti: Markom Letonjo kot prvim in nato Francem Rizmalom, Nikolajem Žličarjem, ter Matjažem Brežnikom.

Slovenski orkester klarinetov je zasedba, ki jo je v živo moč slišati precej redko, če ne zaradi drugega, zaradi tega, ker se petintrideset, sicer polno zaposlenih klarinetistov, iz vseh koncev Slovenije težko zbere skupaj ob istem času in na istem mestu. A občasno jim na srečo vendarle uspe.

Orkester, ki je v Postojno prišel prvič, in upamo, da ne zadnjič, je predstavil širok repertoar skladb od klasicizma prek impresionizma do glasbe 21. stoletja.

VPIS V LIKOVNO ŠOLO STIL

POMLADANSKI TERMIN

Začetni in nadaljevalni tečaj slikanja za odrasle in otroke v Postojni!

ZAČNEMO 8.5.2017

Tečaj vodi diplomirani slikar, likovni pedagog in andragog **Žiga Bratoš**.

Informacije in vpis:

PAPIRNICA STIL ART & HOBY

Rožna 1a, 6230 Postojna,
tel.: 05 726 10 33, mob.: 031 610 194
e-mail: papirnica.stil@gmail.com
Facebook: Stil Doo

IZDELAVA KONFETOV

NAČRTUJETE POROKO, BIRMO, OBHAJILO ALI KRST?

- ★ izdelujemo konfete za vaše svečane trenutke
- ★ velika izbira vzorcev, izdelamo pa jih tudi po vaših željah
- ★ na voljo tudi material za aranžiranje konfetov

Akcija šolskih in športnih nahrbtnikov Target
30 % popust na celotno kolekcijo

Nostalgichen koncert: Avtomobili

Legendarni Avtomobili so pred kratkim izdali svoj novi album »Daleč«, kate-rega so 14.4. predstavili tudi v Kulturnem domu Postojna. Fantje so navdušili in znova dokazali, da se njihove dolgoletne izkušnje obrestujejo in obiskovalce spretno popeljejo po poti njihovih brezčasnih pesmi.

Otroško veselje se naseli na Razdrto

Kulturni dom Postojna in Notranjski muzej Postojna sta v petek, 31. marca, v okviru projekta Kultura se naseli v vas, gostovala v Krajevni skupnosti Razdrto. Skupaj smo pripravili družinsko delavnico Ledena doba in Lutkovno predstavo Lev in Miška. Katja Jordan in Tina Poljšak –idejni vodji, sta najprej izvedli delavnico, kjer so otroci izdelovali odlitke ledenodobnih kosti jamskega medveda. Ko je sonce zašlo, kosti pa so bile končane, so se otroci preselili v notranjost Večnamenske dvorane Razdrto, kjer so jih že čakale lutke- Lev in miška. Otroci so se lepo vživeli v lutkovno predstavo in pridno sodelovali z glavnima junakoma. Dogodek je podprla Zavarovalnica Triglav, 12. maja pa nadaljujemo v Orehku z delavnico in Lutkovno predstavo 1001 PRAVLJICA.

**PREVOZI
MATJAZ
VRČON s.p.**

Reška cesta 9
6258 Prestranek
Tel.: 041/959-037
matjaz.vrcon@gmail.com

KOVOD

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

DELA PRI NADGRADNJI POSTOJNSKEGA VODOVODA ŽE V DRUGI POLOVICI

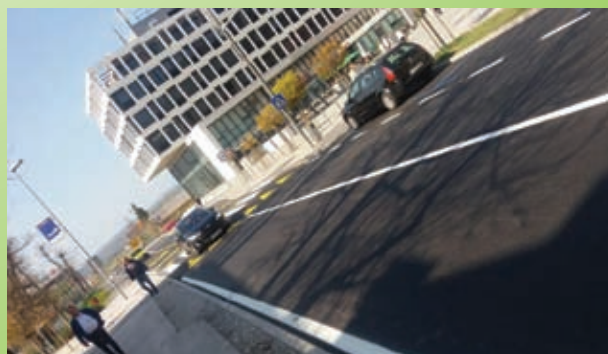
Prav gotovo ste se do danes že vsi občani občine Postojne tako ali drugače srečali z izvajanjem projekta »Oskrba s pitno vodo v porečju Ljubljance - 1. sklop«. V okviru projekta bo v občini zgrajenih oziroma prenovljenih 26 kilometrov cevodvodov. Prav tako pa poteka prenova enega vodohrana, izgradnja nove pretočne celice in regulacijskega objekta ter dveh vodarn. S celovito obnovo vodovodnega omrežja se bo hidravlično izboljšal vodovodni sistem, z ustrezno infrastrukturo ter vključitvijo dodatnih vodnih virov pa se bo zagotovilo boljšo in varnejšo oskrbo s pitno vodo. To pomeni, da bo prišlo do zmanjšanja motenj v oskrbi zaradi interventnih popravil okvar na vodovodnem omrežju, povečala se bo zmogljivost sistema ter izboljšale se bodo pretočne in tlačne razmere.

Dela na projektu potekajo po terminskem planu. Na področju cevodvodov v občini Postojna je realizacija del že v drugi polovici. Glede na trenutni potek del, bo projekt predvidoma zaključen v roku, to je v začetku naslednjega leta. Na območju občine Postojne dela potekajo na pretočni celici Mačkovec, kjer je opravljena tretjina dela, medtem ko je na regulacijskem objektu Zalog opravljenih že 65 % in na vodohranu Sovič 93 % vseh del. Na vodarni Malni, ki bo deležna prenove in nadgradnje, tako zunanosti kot notranje opreme in tehnologije, dela ta trenutek pospešeno potekajo. Dela na vodarni Korotan so v zaključni fazi, v začetku junija 2017 je predviden tudi pričetek poskusnega obratovanja vodarne. Dela na odseku Ljubljanske ceste v središču Postojne, ki je bila zaradi gradnje vodovodnega sistema in ostale infrastrukture za promet popolnoma zaprta skoraj pol leta, so zaključena. Po preplastitvi cestišča in urejanju talnih označb je po eni izmed glavnih cest, ki vodijo skozi Postojno, promet znova stekel. Polovična zapora, urejena s semaforjem, ki bo trajala še do konca meseca maja, se je pomaknila po cesti navzgor in se nahaja pred Hotelom Sport.

Zaradi izgradnje in rekonstrukcije primarnega vodovoda na območju Občine Postojna še vedno ostajajo aktualne nekatere cestne zapore:

- polovična zapora Ljubljanske ceste do 23. maja 2017,
- začasno spremenjen prometni režim do 23. maja 2017 na cesti čez Čukovico (cesta, ki vodi okrog Soviča) - dovoljen promet (po spremenjeni signalizaciji) za motorna vozila, razen za tovorna vozila in avtobuse,
- premična popolna zapora v naselju Grobišče, ki bo trajala najkasneje do 30. 6. 2017 ter
- popolna zapora v naselju Zalog, ki bo trajala do 30. 4. 2017.

Vsem udeležencem v prometu ter prebivalcem se izvajalci gradbenih del, Občina in upravljavec zahvaljujejo za razumevanje.

Občina Postojna: Ljubljanska cesta

Mednarodni obisk na Ljudski univerzi

Ljudska univerza Postojna je konec preteklega meseca gostila mednarodno delegacijo, ki se sestaja v okviru projekta **Preoblikujmo prihodnost: Izobraževanje in usposabljanje za migrante in begunce**. Partnerje iz šestih evropskih držav je na ogled in seznanitev z dobrimi praksami k nam povabil Andragoški center Slovenije. S tem je izrazil veliko zaupanje v naše delo.

V predstavitvi smo se osredotočili na dejavnosti, ki bistveno prispevajo k uspešnejši integraciji priseljencev v lokalno okolje. Poudarek je bil na Svetovalnem središču Postojna, ki prav letos obeležuje 15-letnico delovanja in se s svojimi storitvami prednostno posveča ranljivim ciljnim skupinam. Med slednjimi predstavljajo prav priseljenci kar 34 % strank. Pri njihovi obravnavi smo ponosni tudi na partnersko sodelovanje z drugimi izobraževalnimi in svetovalnimi službami v regiji. S temi se povezujemo in delujemo v okviru strateškega in strokovnega partnerstva Svetovalnega središča. Dogodek nas je spodbudil k razmisleku, kaj naše okolje nudi migrantom, da bi jim olaj-

šali vključevanje v novo družbo in kulturo. Ugotovili smo, da jim v sklopu Ljudske univerze omogočamo udeležbo v različnih izobraževalnih in podpornih dejavnostih: od tečajev slovenščine, učne pomoči, učnih gradiv in mentoriranja v Središču za samostojno učenje, študijskih krožkov, opismenjevanja v slovenščini za odrasle govorce drugih jezikov (z dodatkom za mladoletnike – prosilce za mednarodno zaščito). Med programi je večina brezplačnih. Zadnji dosežek v tej vrsti je Točka moči – večgeneracijski center, ki poleg medgeneracijskega s svojimi programi spodbuja medkulturno povezovanje. Glede na relativno majhnost naše ustanove in naše regije po številu prebivalstva smo z doseženim lahko za-

dovoljni. To je skozi svojo življenjsko zgodbo potrdila tudi priseljenka Lolit, ki je z veseljem predstavila osebni pogled in izkušnje s ponujenimi programi.

Dr. Tanja Možina, ki v okviru Andragoškega centra vodi omenjeni projekt, je v zahvali za sodelovanje zapisala: »Priznam, da sem bila prav ponosna, ko sem spremljala vaše predstavitve in videla odziv udeležencev, da so dobili zares dobro predstavbo o tem, koliko dobrega in kakovostnega delate v lokalnih okoljih.« Trudili se bomo, da bo tako tudi v prihodnje.

Erika Švara

Središče za samostojno učenje Postojna

Na Ljudski univerzi Postojna že vrsto let deluje Središče za samostojno učenje (SSU). Namenjeno je vsem, ki se želijo samostojno učiti ali obnavljati znanje tujih jezikov, računalništva ali kakšnih drugih vsebin. Učenje poteka individualno in samostojno, na voljo so prilagojena gradiva za samostojno učenje, računalniki ter strokovna pomoč informatorja. V Središču se izvaja tudi brezplačna individualna učna pomoč za udeležence v izobraževanju odraslih.

Leonard Ciocan, ki je redni obiskovalec Središča za samostojno učenje, je tako opisal svojo izkušnjo: »SSU na Ljudski univerzi Postojna sem začel redno obiskovati leta 2015. Kot tujcu je bil moj glavni cilj izboljšati znanje slovenščine. SSU nudi dostop tako do kakovostnega učnega gradiva (učbeniki, slovarji, baze podatkov itd.) kot do individualnega učenja s sposobnimi in resnimi zaposlenimi, ki to delo odlično opravljajo. Vse to mi je zelo pomagalo izboljšati moje znanje slovenščine. Na primer, obogatil sem svoj besedni zaklad, vidno napredoval v slovnici in postal bolj pogumen pri govorjenju. Za konec toplo priporočam SSU vsem tistim, ki si želijo krepiti svoje znanje, ne samo slovenščine, temveč tudi drugih področij.«

Erika Švara

10. ULTRA KOLESARSKA DIRKA OKOLI SLOVENIJE 2017

»ZAČUTI LEGENDE. BODI LEGENDA.«
«FEEL THE LEGENDS. BE THE LEGEND.»

11. - 14. MAJ

Start in cilj v
POSTOJNI
(Titov trg)

Start prvega tekmovalca ob 19.00

www.dos-extreme.si

SAWAL

triglav

pvcnagode

UNIKATOY

blackblox

SCOTT

Fundacija za šport
www.fundacijazaspport.si

Multikulturalnost v šoli nas bogati

Osnovna šola Antona Globočnika Postojna je ena izmed petnajstih javnih vzgojno-izobraževalnih zavodov v Sloveniji, ki izvaja petletni projekt *Soočamo se z izzivi medkulturnega sobivanja (SIMS)* in je namenjen lažjemu vstopu in šolanju otrok in mladostnikov, ki prihajajo v Slovenijo iz drugega govornega področja. Šola je v sklopu projekta sredi aprila izvedla lokalni posvet na temo Multikulturalnost v šoli in udeležencem posveta predstavila glavne značilnosti projekta. Na posvetu so aktivno s svojimi prispevki sodelovali predstavniki nevladnih in humanitarnih organizacij in tisti deležniki, ki se neposredno ukvarjajo z učenci priseljenci ter se dnevno soočajo s problematiko migrantov.

Posvet sta z uvodnimi nagovori odprla ravnateljica Sabina Ileršič in župan občine Postojna Igor Marentič in nagovorila goste k aktivnemu sodelovanju. Multiplikatorka Tjaša Paternost, zaposlena na OŠ Antona Globočnika Postojna, izvaja učno in drugo pomoč šolajočim na treh osnovnih šolah in srednji šoli ter vrtcu v občini Postojna ter na šoli v občini Pivka je v svoji predstavitvi izpostavila prednosti in dileme s katerimi se pri svojem delu sooča in pravi: »Vsaka zgodba se me dotakne...«. Na posvetu so bile predstavljene oblike dela in sodelovanja z učenci, starši in učitelji, ki pomagajo k razbijanju stereotipov s katerimi se soočajo pri delu z njimi svetovalni delavci in učitelji. Eden izmed gostov je predstavil svojo izkušnjo priseljenca in karierno pot, ki je izhajala od skladiščnega delavca do vodilnega delavca v javnem zavodu.

Udeleženci posveta, strokovni delavci zavodov, kjer se projekt izvaja in vabljeni gostje iz okolij, ki se neposredno ukvarjajo z migrantsko problematiko so si bili na koncu enotni, da so takšne oblike predstavitve dela potrebne in da bi morali olajšati vstop otrokom in mladostnikom v šolski sistem, zaradi nepoznavanja jezika. Tu pa bo potrebna pomoč države in posameznih ministrstev, saj glavno breme dela zagotovo nosijo učitelji, ki izvajajo učno in drugo pomoč s to populacijo.

Vsi udeleženci prvega lokalnega posveta v Postojni so pohvalili izvedbo in vse sodelujoče ter izrazili željo po še več takih in podobnih oblik seznanjanja strokovne in druge javnosti o delu z otroki in mladostniki, ki se šolajo v Sloveniji in jim materni jezik ni slovenščina.

Sabina Ileršič, na fotografiji - Tjaša Paternost (multiplikatorka)

Udobje po vaših željah!

Velika izbira materialov in svetovanje.

Kvalitetne in udobne sedežne garniture, za zdravo sedenje in kakovosten počitek.

Po naročilu izdelujemo tudi počivalnike, postelje, vzmetnice... Nudimo vse druge tapetniške storitve, oprema lokalov, hotelov, navtike, pretapeciranje drugega pohištva, stolov ...

SEDEŽNE GARNITURE

TAPETNIŠTVO
ŽELE
P I V K A

www.tapetnistvo-zele.com

E-pošta: tapetnistvozele@siol.com

Tel.: 05 757 06 43, 05 757 15 32

GSM: 040 554 793

Pomlad v znamenju prometne varnosti

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (SPV) Občine Postojna, je tudi letošnje pomlad zelo aktiven – izvedenih je bilo namreč kar nekaj preventivnih akcij, ki jih je bodisi organiziral, bodisi sodeloval pri organizaciji.

Tako je 30. marca, potekala na šolskem igrišču OŠ Prestranek prav posebna prireditve za učence 3., 4. in 5. razreda. Sodelovali so namreč v programu JUMICAR, kjer gre za izobraževalni program preventivne vzgoje otrok v cestnem prometu, namenjen pa je pa je otrokom druge triade osnovne šole (9-11 let). Zajema tako teoretični, kot tudi praktični del preventivne vzgoje o varnosti v cestnem prometu, osnovni namen pa je otrokom na zabaven a poučen način predstaviti pravilno vedenje v prometnem okolju. V teoretičnem delu programa mentorji otroke seznanijo z osnovno kulturo v cestnem prometu – gibanje ob cesti oziroma prometnih površinah, prečkanjem ceste ter s prometnimi znaki in njihovem pomenom. Praktični del se odvija na poligonu, kjer so postavljena križišča, semafor in prometni znaki. Otroci preizkusijo svoje znanje in spretnost v vožnji z mini avtomobilčki na bencinski pogon, ki imajo vse elemente pravega vozila – od varnostnega pasu, zavornega pedala in pedala za plin. Promet na poligonu seveda nadzorujejo usposobljeni mentorji, ki otroke tudi opozarjajo na napake in jih usmerjajo. Podoben program bo izveden tudi za otroke iz Vrta Postojna (starostna skupina 5-6 let) in sicer 20. aprila – s to razliko, da bodo oni poganjali avtomobilčke na pedala.

8. aprila je DARS Postojna organiziral Trening varne vožnje za motoriste, k sodelovanju pa je povabil tudi SPV, ki se je vabilu z veseljem odzval in sfinanciral ..., nekatere demo naprave, ki so jih na dogodek pripeljali predstavniki AVP in AMZS. Na dogodku so bili še številni drugi soorganizatorji dogodka – Policija, predstavniki Nujne medicinske pomoči, in gasilci.

Podoben dogodek bo SPV organiziral v soboto, 22. aprila, pred PTC Primorka Postojna (Novi trg) - v sodelovanju s PPP Koper bo izvedena delavnica z

naslovom Bolj pripravljen motorist, bolj varen motorist in Policijska izkušnja kot nasvet. Na prireditvi bodo sodelovali tudi predstavniki Prostovoljnega gasilskega društva Postojna, DARS, predstavniki Nujne medicinske pomoči, ki bodo prikazali, kako nudimo prvo pomoč ponesrečencem, ponudniki varnostne motoristične opreme in še mnogi drugi. Motoristi se bodo preizkusili tudi v spretnosti vožnji po posebnem poligonu, pri kateri jih bodo usmerjali policisti.

25. in 26. aprila bo v Šolskem centru Postojna potekal Dan prometne vzgoje, kjer bodo dijaki 2. letnikov spoznali delo prometne policije in gasilcev ter se seznanili z nekaterimi napravami, ki bodo predstavljene s strani Javne agencije za varnost prometa (AVP), ki so potekale pred šolo.

Potekalo bo tudi predavanje s strani člana Zavoda Še vedno vozim – vendar ne hodim, ki bo pripovedoval o trenutkih, ki so za vedno spremenili njegovo življenje – doživel je namreč hudo prometno nesrečo.

Namen teh delavnic je pripraviti bodoče mlade voznike na nevarnosti oz. različne situacije, s katerim se bodo vsakodnevno srečevali na cesti. Izvedbo financirata SPV Občine Postojna in Šolski center Postojna.

INTARZIJA

Prenavljate vašo kopalnico?

Na www.mfm-intarzija.si si oglejte tudi naš aktualni akcijski katalog!

Ponudba velja do 6. 5. 2017

MFM INTARZIJA PRESTRANEK, Reška c. 40, T.: 05 7030 000, mfm@siol.net, www.topdom.si

Izbor svežnja ukrepov Celostne prometne strategije v občini

V okviru priprave Celostne prometne strategije občine Postojna (CPS) je bila 13. aprila izvedena delavnica, na kateri so udeleženci potrdili ukrepe, s katerimi bodo skušali doseči cilje trajnostne mobilnosti na petih področjih: trajnostnega načrtovanja, hoje, kolesarjenja, javnega potniškega in motornega prometa.

Na področju motornega prometa so načrtovani ukrepi: celovito urejanje parkiranja, ki vključuje: vzpostavitev izhodišč glede celovitega urejanja parkiranja, sprejetje in izvajanje nove parkirne politike v Postojni, zmanjšanje števila parkirnih mest v mestnih središčih, vzpostavitev parkirišča »parkiraj in odpelji«, delitev prevozov in organizacijo JPP do centra tudi za potrebe turistov, vzpostavitev sistema vodenja mirujočega prometa, vključitev ljudi v procese usmerjanja prometa v mestu med turistično sezono, izvedbo ukrepov za celovito umirjanje prometa, izboljšava obstoječe in gradnja nove infrastrukture, okolju prijazen promet, sodelovanje z delodajalci na področju spodbujanja sopotništva, izvajanje nadzora, izdelava študije urejanja parkirne politike avtomobov in gospodarskih vozil.

Ukrepi, ki bodo podprli odločitev občank in občanov v smeri trajnostne mobilnosti na področju hoje, so: izdelava registra in načrta omrežja pešpoti ter upravljanje registra nevarnih točk upoštevanjem principa dostopnosti za vse, gradnja manjkajočih pločnikov, razširitev omrežja pešpoti, ureditev varnejših prehodov za pešce na območju večje gostote prome-

ta ter povečanje števila prehodov za pešce znotraj naselij, izboljšanje obstoječe infrastrukture za zagotovitev prometne varnosti pešcev ter izboljšanje pogojev za pešačenje, ureditev obstoječih površin za pešce, označitev obstoječih pešpoti in povezav, posodobitev načrtov šolskih poti z ustrezno opozorilno signalizacijo za vznike motornih vozil, povečanje privlačnosti peš površin, prilagoditev in vzdrževanje infrastrukture za gibalno in senzorično ovirane osebe ter ostale ranljive skupine znotraj naselij, izdelava in sprejetje občinskih smernic za uporabo taktilnih oznak in zvočne signalizacije za slepe in slabovidne, več klančin, znižani pločniki, odstranitev arhitekturnih ovir, označitev mestnega jedra s taktilnimi oznakami in zvočno signalizacijo za slepe in slabovidne idr., dopolnitev in vzdrževanje omrežja javne razsvetljave v naseljih, širitev peš con in površin za druženje ter rekreacijskih površin, uvedba aplikacije Lili in Val za načrt šolskih poti, popis kritičnih točk glede urejanja živih mej in odstranjevanja drugih ovir, ki segajo v cestni svet ob javnih površinah.

Da bi ljudje lahko zopet bolj pogosto sedli na nekoč »univerzalno« prevo-

zno sredstvo, kolo, na Občini v sodelovanju s pripravljavci CPS predlagajo ukrepe kot so: izdelava registra in načrta in pridobitev ustrezne dokumentacije za dopolnitev mestnega kolesarskega omrežja in regijskega ter državnega kolesarskega omrežja, gradnjo manjkajočih delov kolesarskih poti, ureditev parkirišč za kolesa, izboljšanje obstoječe kolesarske infrastrukture za zagotovitev prometne varnosti kolesarjev ter izboljšanje pogojev za kolesarjenje, vzpostavitev avtomatiziranega sistema za izposojanje koles, postavitve števecov za kolesa in drugih ureditev za spodbujanje kolesarjenja.

Med pomembnimi usmeritvami za prihodnost našega prometa v smeri trajnostne mobilnosti je tudi vzpodbujanje javnega potniškega prometa, pri čemer so v ospredju naslednji ukrepi: optimizacija in promocija avtobusnega prometa, povečanje frekvence in podaljšanje linij mestnega avtobusnega prometa, šolski prevoz, povečanje frekvence medkrajevnega avtobusnega prometa, uvedba prevoza na klic v območja brez ustreznih povezav z JPP, optimizacija okolju prijaznih vozil (Furman), izboljšanje avtobusnih postajališč: vzdrževanje

postajališč z nadstrešnicami, sedišči in voznimi redi, označitev s prometno signalizacijo, prilagoditev postajališč gibalno in senzorično oviranim osebam, informatizacija JPP, opremljanje večjih postajališč s parkirišči za kolesa, optimizacija železniškega prometa, integracija potovalnih načinov (vzpostavitev prometnega vozlišča ob železniški postaji - integracija mestne avtobusne linije, železniškega in kolesarskega prometa, izdelati študijo vzpostavitve prometnih vozlišč ob železniških postajah in glavni avtobusni postaji, proučitev možnosti uvedbe vseh prevoznikov v sistem notne vozovnice JPP). »Celostno načrtovanje« predvideva sprejem, zagon, revizijo in prenovno CPS, organizacijo občinske uprave v smislu izvajanja trajnostne mobilnosti, preveritev prostorske politike, uskladitev proračunov, vzpostavitev sistema spremljanja potovalnih navad in učinkov investicij ter ukrepov, vzdrževanje registra nevarnih točk, izdelavo mobilnostnih načrtov za večje ustvarjalce prometa, kot so: Občina, Upravna enota, javni zavodi, šole, vrtci, gospodarstvo, idr., sodelovanje pri evropskih projektih, promocijske akcije ter ustrezne prilagoditve za gibalno in senzorično ovirane osebe.

Jane's walk
URBANI SPREHODI

POSTOJNA

MOJA TRŽAŠKA

6. maj 2017 ob 10.00

izhodišče: TIC

organizacija: PROSTOR društvo za arhitekturo in prostor
vodja sprehoda: Karmen Tomažič

Letošnji urbani sprehod Jane's walk bo potekal po Tržaški cesti in sicer od Tic-a do trga. Vabljeni, da z nami delite svoje zgodbe, spomine, anekdote vezane na prostor na/ob Tržaški cesti. Predvsem si želimo izvedeti kaj ste počeli, s čim ste se zabavali, kje ste se družili.

Povabite tudi svoje prijatelje in skupaj obujajmo spomine na brezkrbne dni.

Urbani sprehodi Jane's Walk so približno uro in pol dolgi vodeni sprehodi po mestnih četrtih, ki ozaveščajo o pomenu pešačenja po vsakdanjih opravkih in poudarjajo učinek, ki ga imajo lahko pešci na urejanje mestnega prostora. Namenjeni so povezovanju prebivalcev s sosedi in sosesko in spodbujanju pripadnosti območju bivanja. Obenem sprehodi odpirajo priložnost za pogovor o težavah, s katerimi se stanovalci dnevno soočajo, ter omogočajo oblikovanje pobud, kako soseske narediti privlačnejše in prijetnejše za življenje.

komus
Pogrebne storitve

V težkih trenutkih žalovanja, ob izgubi najbližjega, smo Vam v pomoč s prijazno besedo in celostno organizacijo zadnjega slovesa.

NUDIMO VAM POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

- ~ Ureditev dokumentacije, prevoz in ureditev pokojnika doma in v tujini
- ~ Izkop in priprava groba, priprava poslovilne vežice
- ~ Klasični in žarni pogrebi, upepelitev in poslovitve pred upepelitvijo
- ~ Raztros pepela na pokopališču ali drugje, ekshumacija
 - ~ Žalno cvetje, objava osmrtnic
 - ~ Organizacija pogrebne svečanosti
 - ~ Prodaja pogrebne opreme
 - ~ Pevci, trobentač, pogrebni moštvo
 - ~ Poslovilni govor

V primeru naše organizacije pogrebne svečanosti vam nudimo **25% popust** na žalne aranžmaje v cvetličarni Agrokor.

DODATNE INFORMACIJE:

KOMUS d.o.o., Jeršice 3, Postojna

Dežurna št. : 041 377 294

Tel.: 05 726 55 47, e-mail: komus@komus-po.si

Natečaj Inovativna Postojna priložnost za vse s poslovno idejo

Iskanje najbolj podjetnih in inovativnih poslovnih idej je na Postojnskem že lani poželo precejšnje zanimanje, novi natečaj Inovativna Postojna pa je z letošnjim sodelovanjem z agencijo Spirit Slovenija letos dobil tudi zajetno finančno injekcijo. Udeleženci iz občine Postojna in njene okolice bodo deležni znanj in nasvetov strokovnjakov z različnih področij, od finančnega, pravnega, poslovnega svetovanja do praktičnega usmerjanja, kako dobro idejo pripeljati do poslovnega rezultata.

Pri Podjetniškem Inkubatorju Perspektiva se želijo z natečajem Inovativna Postojna približati posameznikom, ki niso veščiji posla niti ne vedo, kje se sploh lotiti novega poslovnega izziva. Razpis, na katerega se je mogoče prijaviti s prijavnico na spletni strani www.inkubator-postojna.si, bo odprt do 3. maja, letošnje teme pa so Trajnostni turizem in gostinstvo, Inovacije v industriji ter Ino-

vativno podjetniško. Izbranci bodo nato deležni intenzivnega izobraževanja, med katerim bodo pod vodstvom mentorjev tesali svoje ideje v poslovno zgodbo. Katera bo najbolj prepričala komisijo, bo znano junija, zmagovalec pa bo med drugim leto dni lahko brezplačno koristil tudi prostore v Podjetniškem inkubatorju Perspektiva (PIP).

mostojna organizacijska enota, se namreč zavedajo, da je dobro razvito podjetniško okolje eden od temeljev za rast gospodarstva v regiji. V letu 2015 so po podatkih AJPES v občini Postojna našeli 368 gospodarskih družb in še 539 samostojnih podjetnikov. »Eden od naših ciljev je, da posameznike z dobrimi poslovnimi idejami vzpodbudimo k samostojni poti in jih hkrati povežemo z zdajšnjimi nosilci gospodarstva v naši regiji ter tako omogočimo medsebojno izmenjavo znanj in idej. Vsi zagotovo stremimo k dvigu gospodarske moči v občini Postojna in njeni okolici. Primere podobnih praks v Sloveniji že imamo. Tudi zato bi pozvala vse zainteresirane v regiji, pa tudi širše, da se prijavijo in izkoristijo izjemno priložnost, ki jo razpis nudi,« pravi Vladka Krese, direktorica Zavoda Znanje.

Potem ko je stroške natečaja Inovativna Postojna v lanskem letu v celoti pokrila občina Postojna, bo sredstva letos zagotovila agencija Spirit Slovenija. To je omogočilo tudi zajeten dvig proračuna, z lanskih 10 tisoč evrov na 63 tisoč evrov, od česar bosta kar dve tretjini namenjeni financiranju programov. »V okviru natečaja bi radi pomagali posameznikom, ki še nimajo povsem izdelane poslovne ideje ali pa ne vedo, kako idejo preoblikovati v uspešno poslovno zgodbo. Na voljo imamo namreč strokovnjake z različnih področij, ki jim lahko pomagajo pri finančnem in poslovnem svetovanju, ljudi, do katerih bi sicer kandidati zaradi omejenih sredstev težko prišli,« poudarja Tjaša Poklar, vodja PIP in natečaja Inovativna Postojna, ki si želi, da bi še presegli lansko število 12 udeležencev.

Pri Podjetniškem inkubatorju Perspektiva, ki deluje v okviru Zavoda Znanje od leta 2014, od lani kot sa-

So se pa že povezali z drugimi slovenskimi inkubatorji, lani z Univerzitetnim inkubatorjem Primorske, letos tudi z tudi Ljubljanskim univerzitetnim inkubatorjem (LUI), vodilnim v slovenskem prostoru, ki deluje že od leta 2008 in je v tem času podprl že 144 start upov. Direktorica LUI Lidija Honzak poudarja, da se je podjetniška kultura v skoraj desetletju precej spremenila. »Pri nas se za razliko od ZDA obdrži kar 90 odstotkov start up podjetij, onstran Atlantika denimo le 10 %. Njihovo število v Sloveniji narašča, tudi zato, ker je podporno okolje zanje vse boljše. Podjetniški inkubatorji po regijah so k temu precej pripomogli, a tudi podjetja vse bolj iščejo nove ideje zunaj svojih okolij in ne več le v svojih razvojnih oddelkih. Zdaj spremljajo, kaj se dogaja na natečajih, razpisih,« trdi Honzakova, podobnega mnenja pa je tudi Miha Petek, mlad inovator, ki je pred leti na noge postavil uspešen spletni portal Ona-on.com, s svojimi izkušnjami pa navdušil tudi ob predstavitvi v Postojni.

OŠ M. V.

Uspešna predstava Vilharjeve šole

Pionirski dom je letos že petnajstič organiziral Otroški festival gledaliških sanj, na katerem se predstavijo otroški gledališki ustvarjalci. Na odru ljubljanske Festivalne dvorane se je zvrstilo 51 predstav iz slovenskih osnovnih šol, društev in vrtcev ter slovenskih društev iz Avstrijske Koroške, Skopja in Zrenjanina.

Na festivalu je sodeloval tudi dramski krožek OŠ Miroslava Vilharja Postojna, ki deluje pod mentorstvom Irene Rep in Mateje Penko. Predstavil se je s Princico na zrnu graha – dramatizacijo Janija Kovačiča, ki je nastala po znani pravljici Hansa Christiana Andersena.

Mladi igralci so publiko in žirijo prepričali z doživeto igro, kar jih je uvrstilo med najboljše predstave za starejše osnovnošolce. Na zaključni prireditvi pa je bil Maksim Kaluža, ki je odigral vlogo mladega princa, izbran za obetavnega mladega igralca.

Dramski krožek OŠ Miroslava Vilharja se omenjenega festivala zelo uspešno udeležuje že vse od leta 2009. Vsako leto pa sodeluje tudi na srečanju otroških gledaliških skupin, ki ga organizira JSKD. Na veliko veselje mladih ustvarjalcev in mentoric je selektorica Ana Rutar tudi njihovo letošnjo predstavo uvrstila na regijsko srečanje.

Pia de Paulis Debevec

OBVESTILO

Občina Postojna obvešča, da je 27. marca 2017 na svoji spletni strani objavila Javni razpis za sofinanciranje obnove in vzdrževanja spomenikov in objektov kulturne dediščine v občini Postojna v letu 2017.

Rok za prijavo na javni razpis je 3. maj 2017.

Prijavo na razpis je potrebno oddati na obrazcih razpisne dokumentacije, ki si jo zainteresirani prijavitelji natisnejo s spletne strani ali dvignejo v sprejemno-informacijski pisarni Občine Postojna.

Dodatne informacije so na voljo v času uradnih ur na tel. št. 05 72 80 700 ali po e-pošti: bernarda.lenarcic@postojna.si.

Papeževo potovanje skozi naše kraje pred 225 leti, *po Diniju, Rybarju - Leon Drame*

Papež Pij VI. (rojen 1717 kot Giovanni Angelo Braschi, papež od 1775, umrl 1799) se je odločil, da kljub tedanjim slabim prometnim zvezam potuje na Dunaj in prepriča cesarja, da odstopi od svojih reform. Kljub vsem pomislekom je papež s štirimi kočijami 27. februarja 1782 odpotoval iz Rima. Pij VI. je prišel v Videm (Udine) in tam prenočeval v nači na na 14. februar, ko je že prispel v Gorico, v palačo grofa Lanthierija. Naslednji dan, v petek, 15. marca, se je papež že kmalu po 5. uri zjutraj odpravil peš v goriško stolnico.

Na poti v Postojno so se vozovi ustavili na poštah postajah v Črničah, v Vipavi in na Razdrtem, kjer so menjavali konje. Na poštah postajah je bilo postrojeno vojaštvo, na klancih na Rebernicah pa je čakalo veliko število volov, ki so jih pripravili k

vozovom, da so zmogli strmino. Župnijska kronika iz Hrenovic poroča, da je ob menjavi konj na Razdrtem pozdravil papeža župnik iz Hrenovic. Ko se je papeška kolona bližala Postojni, je začelo rahlo snežiti, tako da so potniki dobili tudi zunanji znak, da na tem mestu stopajo v alpsko področje. V Postojno so prispeli okrog 18. ure; papež je prenočeval v stanovanju okroglega glavarja pl. Lichtenberga (danes je v tej stavbi na Titovem trgu 2, Inštitut za raziskovanje Krasa). Začela se je splošna avdiencia: papež je sprejel oficirski zbor, nato tržaškega škofa Inzaghija, veliko duhovščine in več plemstva in seveda tudi dame; prišli so od Trsta, Notranjske, avstrijskega dela Istre do Reke, ki je tedaj pripadala Kranjski. V posebni avdienci je papež sprejel še nekdanjega jezuita Benzoniya z Reke. ki je bil nuncijev znanec.

Ponoči je v Postojni neprestano snežilo in to močnejše kakor prejšnji večer. V soboto, 16. marca, je papež ob 7. uri zjutraj prisostvoval maši v kapeli Sv. Priscile v hiši, kjer je prenočeval (v Postojni tedaj še ni bilo župnije) in nato opravil molitve (itinerarij) za srečno pot. Ob 8. uri so se odpravili prot Ljubljani. Med potjo so menjali konje na po-

štih postajah na Lazah (pri Planini) in na Vrhniki, ves čas med gostim sneženjem. Okrog 16. ure je papeška kočija prispela v Ljubljano ob 16 uri. Kočije so se ustavile pred Križankami, kjer je bil tedaj samostan križniškega reda in kjer je papež prenočeval. V nedeljo, 17. marca, je ob 7. uri zjutraj papež prisostvoval maši v cerkvi v Križankah. Naprej se je odpeljal proti Celju in se med potjo ustavil na poštah v Podpeči (pri Brdu oz. Lukovici), v Šentožbaltu in na Vranskem, da so menjali konje. Popoldne ob 18. uri so prispeli v Celje, kjer je papež prenočeval v hiši grofa Grosa, (sedaj pa je Muzej revolucije). V ponedeljek, 18. marca, je papež prisostvoval maši v hišni kapeli podelil blagoslov zbrani množici in se okrog 9. ure odpeljal proti Mariboru. Na poti so menjali konje v Konjicah in v Slovenski Bistrici. Proti večeru je papež prispel v Maribor, kjer je prenočeval v mariborskem gradu, ki je bil tedaj v lasti grofa Brandisa. V torek, 19. marca, je bil praznik sv. Jožefa in papež je prisostvoval maši v grajski kapeli. Na cilj - Dunaj je prispel 22. marca in tam ostal mesec dni. Domov se je vrnil preko Linza in nato preko Tirolske proti Benetkam. 13. junija je potovanje zaključil v Rimu.

K Cvetličarna
Pogrebne storitve
Kosovelova ulica 1, 6230 Postojna
(nasproti Mercator centra)

Ob izgubi vaših dragih vam bomo uredili vse potrebno za spoštljivo in dostojno slovo.

Kako ravnati v primeru smrti svojca?

DOMA: Najprej obvestite Zdravstveni dom – urgentno službo. Ko zdravnik potrdi smrt nas pokličite in mi vam bomo pomagali urediti vse potrebno (ureditev dokumentov, prevoz in ureditev pokojnika,...)

V BOLNICI, DOMU OSTARELIH,... Ko vas iz ustanove obvestijo o smrti, nas pokličete, in mi prevzamemo skrbi ter uredimo vse potrebno, za organizacijo pogreba (prevozi, ureditev dokumentov,...) V naši pisarni, ali pri vas na domu se bomo nato dogovorili o pogrebu, izbiri pogrebnih artiklov (krsta, žara, križ, piramida, nagrobni okvir, cvetje...)

Dežurni številki 24 ur na dan:

040 850 557 - Marijan Križaj

031 363 359 - Robert Pirjevec

Ob izvedbi pogreba vam pri žalnih aranžmajih v naši cvetličarni nudimo **10% popust**

K & KLUN d.o.o., Kosovelova ulica 1, 6230 Postojna

Bogata kulturna dediščina Postojne

CIKEL FILMOV

STARI POSTOJNČANI

V ŠESTIH DELIH ZA SAMO 60 EVROV

Na voljo v papirnici Kocka-Scripta do 30. aprila 2017.

studio proteus

DRUŠTVO KOLUT

Dan za spremembe...Dan za sodelovanje...Dan za medgeneracijsko povezovanje

7. aprila se je na Rdečem križu Slovenije – Območnem združenju Postojna-Pivka odvijal Dan za spremembe, v okviru katerega smo sodelovali že peto leto zapored. Tokratnemu dnevni, ki smo mu poleg sodelovanja nadeli tudi medgeneracijsko noto, se je pridružilo kar 32 aktivistov iz organizacij RKS-OZ Postojna-Pivka, Šent Postojna, Društvo Vezi Postojna in Stanovanjske skupnosti Dutovlje. Prostovoljci in prostovoljke vseh starosti so svoj čas najprej posvetili čiščenju okolice, nato pa so se družili in povezovali ob dobrem prigrizku, ter si zaupali »drobne skrivnosti«. Sklep udeležencev tega prelepega povezovalnega dne je bil, da se morajo prav kmalu zopet srečati, saj so tovrstna druženja v hitrem vsakdanjiku res dobrodošla.

Javni natečaj za Naj mladega prostovoljca/ prostovoljko Občine Postojna za leto 2016 in Javni natečaj za Naj prostovoljski razred Občine Postojna za leto 2016

Župan Občine Postojna je objavlja Javni natečaj za Naj mladega prostovoljca/prostovoljko Občine Postojna za leto 2016 in Javni natečaj za Naj prostovoljski razred Občine Postojna za leto 2016.

V izboru za Naj mladega prostovoljca/prostovoljko Občine Postojna za leto 2016 lahko sodelujejo prostovoljci, ki so v letu 2016 z osebnim prizadevanjem in prostovoljskim delom nesebično prispevali h kvalitetnejšemu življenju občank in občanov Občine Postojna. Sodelujejo lahko v dveh starostnih kategorijah, in sicer od 15 do 19 let, ter od 20 do 29 let, predlagatelj pa je lahko posameznik, neformalna skupina, društvo, zavod ali druga javna ali zasebna institucija, v okviru katere se opravlja prostovoljsko delo.

V javnem natečaju za Naj prostovoljski razred Občine Postojna za leto 2016 lahko sodelujejo šole, ki delujejo na območju občine Postojna, ki v izbor za Naj prostovoljski razred Občine Postojna predlagajo razred ali razrede, ki so se v letu 2016 posebej izkazali s prostovoljskim delom in nesebično prispevali h kvalitetnejšemu življenju občank in občanov Občine Postojna.

Šole lahko sodelujejo v dveh kategorijah, in sicer: osnovne šole in druge šole (srednja, višja...). Predlagatelj je lahko šola, v okviru katere se opravlja prostovoljsko delo.

Rok za oddajo prijav za oba javna natečaja je sobota, 29. 4. 2017.

Več o vsebini in pogojih sodelovanja v posameznem natečaju je objavljeno na spletni strani Občine Postojna www.postojna.si.

LEDUS
 GARAŽNA VRATA

Ledus David Bergoč s.p.
Matenja vas 30, 6258 Prestranek
 e-naslov: ledus.info@gmail.com

AKCIJA
 garažna sekcijna vrata
850€

(vrata, pogon, 2x daljinec, montaža, vključen 9,5% DDV).
 Ob doplačilu možnost prilagoditve vrat po širini.
 Barva zlati hrast 880 €
 Akcija traja do 30. 6. 2017.

Čas je vaš najboljši svetovalec!

040 206 765

GARAŽNA VRATA

BLT

INDUSTRIJSKA, GARAŽNA, POŽARNA IN ZRAKOTESNA VRATA

*Simbolična slika.

Barva: bela, rjava, antracit

Dimenzije: 2375x2030, 2500x2030, 2750x2030, 2375x2150,
 2500x2150, 2750x2150, 2375x2280, 2500x2280, 2750x2280

Motiv: M-line, Woodgrain

Kulturni dom Postojna in Notranjski muzej Postojna
v sodelovanju z Zavarovalnico Triglav vabita na brezplačno
lutkovno predstavo in delavnico za družine

1001 PRAVLJICA
KULTURNI DOM OREHEK, 12.5.2017
OB 17:30

Veliko srce za mamico.

Plesali so za mamice

Tudi na letošnjo »materinsko soboto« je bilo na odru Kulturnega doma Postojna živahno. Oder je ponovno zaživel v plesnih ritmih. Plesalci Plesne šole Urška Postojna so skupaj z gosti zaplesali predvsem vsem mamicam, babicam, tetam ..., med občinstvom pa je bil enakovredno zastopan tudi nasprotni spol.

Kot vedno se je zdel oder pretesen za množico plesalcev, nič na boljšem pa ni bilo niti občinstvo v dvorani. Predstavile so se vse generacije plesalcev, od najmlajših, ki z negotovimi koraki prvič stopajo na plesni oder in vedno požarjejo največ simpatij občinstva, do osnovnošolcev in najstnikov, ki z velikim veseljem in žarom pokažejo svoje plesno znanje.

Plesni nastop sta »začnila« dva gostujoča mlajša vrhunska plesna para, ki sta zaplesala v ritmih akrobatskega rokenrola in hip-hopa. Otroci so po skupaj odplesali zadnji točki tudi letos podarili mamicam simbolni

cvet. »Pod okriljem Plesne šole Urška Postojna se je v njeni 28-letni zgodovini prvih, nadaljevalnih in tudi tekmovalnih plesnih korakov naučilo več tisoč otrok in tudi številni odrasli. A tokrat so za matere plesali le otroci,« je povedal **Mario Nagode**. Leta 1989 je namreč v Postojno pripeljal plesno šolo v želji, da tudi mladim na Postojnskem približa ples in jim ponudi možnost, ki so jo do takrat poznali predvsem plesni navdušenci v naši prestolnici.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Foto Atelje Postojna.

21. marca so se verzi rojevali v kavarnah, ob kavi.

Z verzi plačevali tudi na Postojnskem

Ob svetovnem dnevu poezije, 21. marca, je letos četrtrič zapored potekala globalna pesniška pobuda priznane dunajske pražarne kave Julius Meinl »Plačaj z verzom«. V več kot 60 slovenskih kavarnah so na ta dan obiskovalci kovali verze, s katerimi so si kupili skodelico kave ali čaja. Skupaj je bilo ustvarjenih preko 8.000 verzov, več kot 200 so jih spesnili Postojnčani in Prestrančani. Julius Meinl Slovenija pa je od vsakega verza namenil 50 centov za obogatitev nabora prilagojenih knjig za slepe in slabovidne otroke ter mladostnike v knjižnici Centra IRIS. Zbranih je bilo 5000 evrov.

V občini Postojna sta se na pobudo prvič odzvala dva gostinska lokala, **Mlečna Kavarna iz Postojne in Korner bar s Prestranka**. Najemnica oz. lastnica **Urška Krulej** je nad odzivom izjemno presenečena. »Letos smo se prvič, a zagotovo ne zadnjič pridružili tej pobudi, ki so jo gostje sprejeli zelo pozitivno.«

Bolj ustvarjalni so bili sicer v Postojni, kjer so spisali kar 167 verzov, na Prestranku so jih skovali 43. »Največ

je bilo rednih gostov, nekaj pa jih je obiskalo lokala prav zaradi zanimive akcije,« je še povedala Krulejeva.

Velik odziv dokazuje, da se v vsakem izmed nas skriva pesnik, ki želi prispevati k boljšemu svetu in pomagati k večji dostopnosti kulture in poezije vsem družbenim skupinam, pravijo ob zaključku letošnje akcije organizatorji.

Besedilo in fotografija: Mateja Jordan.

Magda Gorup je z razstavo, ki je Božo žal ni dočakal, izpolnila obljubo.

Razstava In memoriam Božo Vilhar

V galeriji TIC Postojna, na Trgu padlih borcev (poleg knjižnice), so 14. aprila odprli fotografsko razstavo Magde Gorup z naslovom In memoriam Božo Vilhar (1946–2009).

Na fotografijah hitro prepoznamo našega vaškega posebnega Boža Vilharja iz Velikega Otoka, ki je bil in bo ostal svojevrstna legenda. Na poseben, svoj izviren in duhovit način je znal hudomušno popestriti mestni utrip gotovo pa tudi otoškega. Predvsem je bil človek z neskončno svobodo v duši. Svojo podobo je spretno spreminjal in nas velikokrat nasmejal do solz. Imel je kar nekaj talentov - rad je zaigral na orglice, zapisal kakšne verze, zapel pesem, ki si jo je izmislil, pripovedoval nenavadne zgodbe,

opisoval dogodivščine in občasno poskrbel za prave teatralne utrinke. Nekaj slednjih je v svoj objektiv v pravih trenutkih ujela tudi Magda Gorup. Z razstavo, ki je Božo žal ni dočakal, je namreč izpolnila obljubo, ki mu jo je dala pred leti ... »Kdaj bo razstava?« jo je Božo spraševal, vselej ko sta se srečala na Tržaški v Postojni. Magda je med leti 2002–2006 v fotografijah tako zabeležila številne smešne pa tudi za spoznanje resnejše prizore, ki nam obudijo spomine na njegovo pojavo in različne dogodke. Na koncu nas pozdravi še posebnež Đinko iz leta 1993.

Postojnčanka Magda Gorup, doma pri Bolku, ima veliko talentov, po katerih jo prepoznavamo zadnja leta, še toliko bolj, odkar je v pokojju. Ukvarja se s kaligrafijo, petjem, plesom in fotografijo ter je članica vokalne zasedbe ljudskih pevcev **VEMM**, ki je popestrila tudi odprtje razstave. Dopolnila jo je še s foto albumom pod naslovom Turistično živopisno mesto malo drugače, s katerim ugledamo Postojno in okolico skozi zanimive fotografije oziroma posnetke, ki niso vselej idealistični, a so delček naše bližnje zgodovine.

Razstava, ki jo je pripravil Zavod Znanje Postojna, OE Turizem, bo na ogled do 5. maja.

Na razstavi je tudi **Prestopova naslovnica** iz leta 1998 (izpod peresa urednice Ester Fidel) – z naslovom Vaški posebneži. Uvodnik je posvetila prav Božu Vilharju. Med drugim je zapisala: Vsak, še tako majhen kraj, ima svojega posebnega, ki ni ujet v sponse vseh družbenih norm. A tudi ti ljudje tvorijo s svojo posebnostjo živopisno paletno človeških značajev. Praviloma živijo na meji sprejemljivega, a so v bistvu dobrodušni. Zato ne godrnjajte, če vam bo Božo lepega dne prečkal pot in vam z veseljem kakšno zaigral in zapel. Pomislite: k vragu s to resnobnostjo! In se za nekaj minut prepustite njegovi dobri volji.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Jože Debevc je v samozaložbi izdal že peto knjigo.

Nova knjiga Jožeta Debevca

V začetku aprila so v Knjižnici Bena Zupančiča Postojna na literarnem večeru predstavili novo knjigo Postojnčana Jožeta Debevca z naslovom *V objemu križa in rdeče zvezde*. Pogovor z avtorjem je vodila Anja Kocman, ki je uvodoma poudarila, da je ravno na ta dan, 6. aprila, minilo 76 let od napada na Kraljevino Jugoslavijo. Stekel je zanimiv pogovor z avtorjem. Dogodek je na kitari lepo popestril učenec Glasbene šole Postojna Jakob Žnidaršič.

Jože Debevc se je poklicno zapisal gozdarstvu in bil praktično vse do upokojitve zaposlen na Gozdnem gospodarstvu Postojna. Vrsto let je pisal članke za različne časopise in publikacije, z upokojitvijo pa se je začel posvečati tudi bolj poglobljenemu pisanju knjig.

Od leta 2005 do danes jih je v samozaložbi izdal kar pet, vsebinsko različnih, in sicer: *Dogodki v deželi Sisomanije in anatomija nekega samoupravljanja* – leposlovnega značaja, sledila je družboslovna knjiga *Moč državnega zbora*, zatem priročnik *Bi radi napisali knjigo?* – za vse, ki si želijo pisateljati, pa ne vedo natančno, kako se tega lotiti. Četrta knjiga *Ljubezen* je prišla z zamudo iz leta 2013 je roman oziroma pripoved o ljubezni (leposlovnega značaja) in najnovejša, s pomenljivim naslovom **V objemu križa in rdeče zvezde**, družboslovna.

Skozi zanimivo pripoved odkriva dramatični čas različnih ideologij, ki je zaznamoval slovenske ljudi, družine, njihove odnose in življenjske usode. To je zgodba družine, vzgojene v krščanskem duhu, ki se je po koncu 2. svetovne vojne nepričakovano znašla v precepu dveh nasprotujočih si nazorov – krščanskega in komunističnega. Prav ta dvojnost je družino pogosto pripeljala do zaostrenih in konfliktnih odnosov ne samo med njenimi člani, ampak tudi s sistemskimi in z verskimi institucijami. Prva povojna leta so tako pisala zgodbe naših preprostih ljudi, njihovih nemalokrat grenkih preizkušenj, težkih socialnih razmer, prvih volitev in nasploh socializma, ki je kot sistem nekatere osrečil, druge pa onesrečil. Skozi zgodbo, ki je sicer izmišljena (lahko bi bila tudi resnična) Debevc na pripovedno slikovit način večplastno osvetli realnost tistega časa.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: arhiv knjižnice.

Muzikal o zmaju v Postojnski jami

RTV Slovenija je 17. aprila premierno predvajala muzikal *Zmaj v Postojnski jami* v moderni preobleki. Nastal je po ljudski pripovedki o požrešnem zmaju, ki ga je ugnal pastirček Jakob. Zgodbo je upesnil Milan Dekleva, uglasbil pa Jaka Pucihar. V vlogo zmaja se je vživel Boštjan Gorenc – Pižama, pogumnemu pastirčku pa je podobo in glas posodil Tristan Bevc. Poleg Otroškega pevskega zbora RTV Slovenija z dirigentko Anko Jazbec so sodelovali tudi glasbeniki Simfoničnega orkestra in Big Banda RTV Slovenija. Režijo televizijskega muzikala je prevzela Barbara Zemljčič.

Ljudska pripovedka *Zmaj v Postojnski jami* je v pisni obliki prvič izšla leta 1994, ko sta jo zapisala in uredila **Srečko Šajn in Silvo Fatur**. Kot so zapisali na RTV Slovenija, uglasbena pripovedka ohranja vsa sporočila stare ljudske pripovedke in jih predstavlja mladim gledalcem na sodoben način. Vrednote, ki jih najdemo v starem sporočilu, so mlademu občinstvu predane v novi preobleki. Elementi ljudske glasbe se prepletajo z modernejšimi zvoki jazza in rapa.

MePZ je tokrat na domačem odru prvič zapel pod vodstvom novega dirigenta Matjaža Ščeka.

Prvi pomladni U3NEK

Prvi v nizu koncertov U3NEK, ki jih že četrto sezono organizira Mešani pevski zbor (MePZ) Postojna, je tokrat gostil Goriški oktet Vrtnica. Večer prvoaprilske sobote je v dvorani Glasbene šole Postojna izzvenel v polno doživetje zborovske pesmi.

Z dolgimi in glasnimi aplavzi nagrajen koncertni večer, na katerem so najprej zapeli gostitelji, je bil namenjen tako predstavitvi pevcev kot umetniškega vodje **Matjaža Ščeka**. Sicer pa ga je v celoti zapolnjevala slovenska pesem, ki jo odlikuje zahtevnost, a hkrati tudi izjemna lepota stihov in skladb naših pesnikov in skladateljev.

MePZ je tokrat na domačem odru prvič zapel pod vodstvom novega dirigenta Matjaža Ščeka, ki je hkrati tudi umetniški vodja Goriškega okteta Vrtnica. Poznamo ga kot priznanega slovenskega dirigenta, ki je uspešno vodil in še vodi več ljubiteljskih in profesionalnih pevskih sestavov (Komorni zbor Ipavska, Ljubljanski madrigalisti, Komorni zbor RTV Slovenija, Moški pevski zbor Srečko Kosovel, Zbor Slovenske filharmonije in številne druge). Njegovo delo je prepoznavno in cenjeno, na številnih državnih in mednarodnih tekmovanjih vedno dosega najvišje uvrstitve in priznanja. Matjaž Šček je nosilec zlate Galusove plakete.

Goriški oktet Vrtnica deluje že dobra tri desetletja in se uvršča med najboljše slovenske vokalne ansamble. Sestavljajo ga izbrani pevci iz širše Goriške in zamejstva. Postojnskemu občinstvu so se predstavili z desetiimi skladbami, med katerimi so izstopale zadnje tri – *Mlada pesem Josipa Pavčiča* s klavirsko spremljavo Anje Šinigoj ter dve pesmi Franja Rojca (*Otožne oči in Steza ljubezni*), ki ju je za zbor in harmoniko uglasbil mladi zamejski skladatelj Patrick Quaggiato. Občuteno petje Rojčeve poezije je nadgradil Aleksander Ipavec – Ipo na harmoniki.

Sicer pa sta želja in namen koncertnih dogodkov U3NEK (odvijajo se tudi s podporo Občine Postojna in JSKD) občinstvu predstaviti zборе, ki še niso gostovali v Postojni, in po zgledu zborovskih abonmajev organizirati koncerte za različne okuse. Naslednji bo 6. maja v večnamenski dvorani v Razdrtem gostil Goriški komorni zbor.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Ladislav Torresan.

Dekleva je skušal otrokom povedati predvsem to, kako pomembno je, da se zanesejo na svoje srce in glavo. Izpostavil je, da ne smejo preveč zaupati množičnim medijem, ki jim vsiljujejo neka mnenja. Jamo pa vidi kot tisto, kar je z ljudmi sobivalo nekoč. »To so bile vile, dobri in zli duhovi ter pošasti. Vsa ta bitja nas, če to hočemo ali nočemo, spremljajo še danes. Vendar so po navadi zakrinkana in so se poskrila v neke binarne kode, v računalniška omrežja, tako da jih težje opazimo. Ampak mi nismo nič drugačni, kot smo bili pred sto ali nekaj tisoč leti,« je še povedal Dekleva.

Zmaja v Postojnski jami so snemali v Postojnski jami in studiu 1 Televizije Slovenija. Boštjan Gorenc – Pižama pa je izjemno užival tako v zmajevi koži kot na snemanju. »Fino je igrati takega negativca, ki je bahav in uživaški, a v bistvu dobrodušen,« je zatrdil priljubljeni igralec, prevajalec in komik. K muzikalu ga je pritegnila možnost sodelovanja z Deklevo. »To, da lahko interpretiram njegove stihe, je zame posebna čast,« je še izdal.

Mateja Jordan

Priznanja najbolj prizadevnim članom Društva upokojencev Postojna

V dvorani kulturnega doma v Postojni je 20. marca potekal redni zbor članov Društva upokojencev Postojna, ki že nekaj let deluje pod taktirko predsednika Franca Koščaka. Kritično so pregledali minulo delovanje in poslušali poročila predsednikov posameznih komisij, potrdili zaključni račun za minulo leto ter sprejeli okvirni program dela in finančni načrt za leto 2017.

Med gosti zbora so bili tudi podžupana občine Postojna **Stanko Markovčič** in **Andrej Berginc**, predsednik PZDU Južne Primorske **Mirko Miklavčič**, iz DU Logatec predsednik **Ladislav Puc**, iz DU Pivka **Radenka Kapelj**, **Patricija Može** iz CSD Postojna in **Marjan Nagode** iz SZ Postojna. Za delo na različnih področjih delovanja v DU Postojna v minulih letih so prejeli priznanja tudi nekateri njihovi aktivni člani: pisno zahvalo – **Ante Bašič**, **Marjan Anton Geržina**, **Nevenka Glažar**, **Alojz Markič** in Komisija za kulturno dejavnost ... Male plakete so prejeli: **Miran Grmek**, **Lidija Černe**, **Ivanka Kaluža**, **Ivanka Krašna**, **Marija Rebec** in **Marija Rebula**; veliko plaketo **Joža Cestnik**; častni član je postal **Karlo Posega**, posebno priznanje pa je prejela **Anja Borjančič**. Pisna priznanja ZDUS v letu 2017 so prejeli **Marica Laban**, **Pavla Vugrešek** in **posthumno Hedvika Obradović**, malo plaketo ZDUS sta prejela **Martin Černjač** in **Milan Pleško**, veliko plaketo pa **Anica Cucek** in **Jože Neškudla**.

Brane Fatur

Folkloristi v pričakovanju rezultatov, otroški gledališki skupini na regijsko tekmovanje

Spomladi si na območnih revijah po Sloveniji plesalci, gledališčniki in pevci prizadevajo narediti vtis na selektorje, ki odločajo o uvrstitvah na regijska tekmovanja. Otroška gledališka skupina Ščukice KUD Planina in Otroška gledališka skupina OŠ Miroslava Vilharja sta se že veselili novice o nadaljevanju tekmovanja na regijski ravni, Otroška folklorna skupina Otroci iz Majlonta pa še pričakuje rezultate.

30. marca je v Postojni potekalo območno srečanje otroških gledaliških skupin, na katerem sta uspešno sodelovali tudi skupini iz postojnske občine. **Gledališka skupina Ščukice KUD Planina je pod vodstvom mentorice Maje Batagelj** uprizorila predstavo Zvezde, **gledališka skupina OŠ Miroslava Vilharja z mentorico Ireno Rep** (lani se je uvrstila na državno tekmovanje) pa Kraljično na zrnu graha. Obe skupini sta navdušili selektorico Ano Rutar, ki je med desetimi sodelujočimi skupinami iz južnoprimorskega dela na regijsko tekmovanje uvrstila le tri.

7. aprila pa je bila v postojnskem kulturnem domu Območna revija odraslih in otroških folklornih skupin. Od domačih skupin je sodelovala **otroška folklorna skupina Otroci iz Majlonta**. Ta je **pod vodstvom Brigite Blaško** predstavila odrsko postavitev Tri, štiri, polž rožičke širi. Strokovna spremljevalka srečanja otroških folklornih skupin Saša Meglič bo svojo odločitev o uvrstitvi skupin na regijsko srečanje sporočila v prihodnjih dneh. Držimo pesti za nadobudne postojnske plesalce!

Ester Fidel

Velikonočni utrinki

Župnija Postojna in odrasli skavti so tudi letos pred cvetno nedeljo povabili vse, ki bi se radi naučili spletati butarice, pa tudi tiste, ki so pripravljene svoje znanje in tradicijo prenašati na mlajše. V prijetnem ustvarjalnem vzdušju so v soboto, 8. aprila, nastale lične, manjše in večje butarice. Največja je bila namenjena župniku Ervinu, da jo je nosil na cvetno nedeljo.

Pred velikonočnimi prazniki je **Kulturno umetniško društvo Planina** organiziralo otroško ustvarjalno delavnico, na kateri so lahko otroci ustvarjali pirhe. Čeprav so bili iz kartona, so s pomočjo barvnega papirja, volne, slamic in nekaterih drugih materialov na koncu zasijali v barvitom žaru. Delavnica

se je zaključila z lovom za čokoladnimi jajčki, ki so bili skriti po dvorani Kulturnega doma Planina.

Velikonočni praznični konec tedna je v studenski kulturni dom spet privabil številne obiskovalce. **Župnijski pastoralni svet Studeno in Turistično društvo Pudgura** sta povabila k ogledu že tradicionalne velikonočne razstave, ki vsako leto ponudi nekaj novega. Letos so bili to izdelki gostje iz Bele krajine **Jakobine Pahor Pugelj** in oltarni prti iz pudgurskih cerkva in kapelic, na katerih smo lahko občudovali razstavljene velikonočne jedi. Ob žolci so bile to predvsem različne vrste kruha, pletenk in potic, ki so jih pripravile večje pudgurske gospodinjne. Eden starejših razstavljenih prtov je gotovo tisti, ki so ga v poznih 20. letih prejšnjega stoletja za cerkev v Strmici izdelale bistriške notredamske sestre. Na samostojni razstavnici so svoje izdelke razstavili še **pudgurski veroučenci** in **Cilka Milavec**. Delček Bele krajine pa je s seboj v Pudguro prinesla že omenjena gosa Jakobina. Ta konec Slovenije povezuje navadno s pisanicami, tokrat pa so bile na ogled **drsanke**, posebej značilne za Metliko z okolico, od koder gospa tudi prihaja. Kurja, gosja ali nojeva jajca pobarva v čebulnih olupkih. Potem pa z natančnimi in izurjenimi gibi z 'olfa' nožem ustvari prave male mojstrovine. Na vsakem jajcu kombinira geometrijske motive s cvetličnimi, za okrasitev enega pa potrebuje uro časa. Čisto druga zgodba so nojeva jajca, saj za okrasitev enega potrebuje tudi deset in več ur. Posebej za razstavo je gostja pripravila tudi izbor svojih ročnih del – od tipičnih lanenih izdelkov z belokranjskimi vzorci do tradicionalnih velikonočnih in drugih vezenin, 'rišelje' izdelke in kvačkane šopke.

Besedilo: Alenka Čuk, Ester Fidel, Maja Batagelj; fotografije: Jože Šušteršič, arhiv TD Pudgura, Maja Batagelj.

Film Lovci na človeške ribice zmagal na Češkem

Na 39. mednarodnem filmskem festivalu v Tachovu na Češkem konec marca sta vzbudila pozornost tudi filma podvodnega fotografa in snemalca Cirila Mlinarja Cica – Vodni krog (Water Cycle) in Lovci na človeške ribice (Proteus Hunters). Zadnji, 6-minutni film, ki sicer na končno verzijo še čaka, je bil v konkurenci profesionalnih produkcij ocenjen celo kot najboljši. Oba filma, ki se ukvarjata predvsem s problematiko čiste, pitne vode, sta bila delno posneta v jamah postojnsko–planinskega sistema.

Končna verzija Lovcev na človeške ribice bo dolga 50 minut, je povedal podvodni fotograf, dobitnik številnih, tudi mednarodnih nagrad. »Projekt je obsežen in kot vedno, je tudi tokrat problem v denarju.« Gradiva je izjemno veliko. Zbral ga je na mnogih jamskih spustih, ko je dokumentiral triletno delo oddelka za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, s katerim so znanstveniki zbirali vzorce za genetske analize človeških ribic. Fotograf Ciril Mlinar Cic se v podvodni svet potaplja sicer že več kot 40 let. Prav poseben izziv pa mu še vedno predstavlja postojnsko–planinski jamski sistem. Ta velja v svetu potapljačev za vročo točko biotske raznovrstnosti. V zadnjih letih se posveča predvsem problematiki onesnaževanja občutljivega kraškega sveta in opozarja na brezbrizen odnos človeka do njegovih prebivalcev.

Mateja Jordan

društva

V Šentu se vedno dogaja. Uporabniki imajo možnost kreativnega izražanja na več različnih načinov

Postojnska ŠENT-ova enota

Šentovci vselej sledijo svojemu spodbudnemu motu: »**Ko ne gre več, ko se vse ustavi, se pri nas na Šentu javi.**« Njihova vrata na Tržaški cesti 24, kjer imajo sedež, so vedno odprta vsem, ki jih zanima njihovo delovanje in kreativno ustvarjanje. V številnih, zdaj že prepolnih kottičkih nastajajo lepi izdelki. Tu in tam pa na vratih prijazno visi listek, ki natančno pove, kam so šli in kaj počnejo. Sicer pa jih lahko občasno srečamo tudi na tržnicah nevladnih organizacij ob različnih prilikah in praznovanjih, ko na stojnicah predstavljajo svoje lične izdelke.

ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje je neprofitna, nevladna organizacija, ki je namenjena posameznikom s težavami v duševnem zdravju in tistim, ki se znajdejo v trenutni duševni stiski, njihovim svojcem in strokovnjakom s tega področja. Združenje je bilo ustanovljeno leta 1993. Ima status humanitarne organizacije in deluje v javnem interesu na področju socialnega varstva, zdravstva, izobraževanja in zaposlovanja skladno s cilji delovanja društva. Izvaja programe dnevnega centra socialne vključenosti in stanovanjskih skupin.

Vodja programa dnevnega centra Postojna **Branka Aleksić**, univ. dipl. socialna pedagoginja, ga predstavi takole: »V Postojni se od leta 2011 pod okriljem postojnske ŠENT-ove enote že šesto leto izvajata programa dnevnega centra (DC) in socialne vključenosti (SV). Iz začetnih prostorov na Ljudski univerzi smo se pozimi leta 2012 preselili v prostore na Tržaški, v center mesta, kjer nas lahko najdete vsak delovnik od 8.00 do 15.00. Zara-

di obsega in narave dela čutimo potrebo po novih, večjih prostorih, saj v trenutnih nimamo primernih prostorov za izvajanje večjih skupinskih aktivnosti, od ustvarjalnih do pogovornih. Težavo imamo tudi z zagotavljanjem tople vode, ki je pomembna pri zagotavljanju osebne higiene in čistoče. V dnevnem centru posamezniku nudimo možnosti za izboljšanje vsakodnevno potrebnih socialnih spretnosti. S ponudbo informacij in svetovanj odpiramo nove poti reševanja težav. Spodbujamo samoaktivnost, prevzem lastne odgovornosti in samopomoč. Širšo javnost informiramo o duševnih boleznih in o novostih v spoprijemanju s posledicami teh. S pravočasnim informiranjem skušamo te posledice zmanjšati.«

Za ohranjanje in pridobitev večšin ter kvalitetno preživljanje časa se dejavnosti v DC oblikujejo ob pomoči strokovne delavke in glede na potrebe uporabnikov. Izvajajo se kot metode skupinskega dela (delavnice) in dela s skupnostjo: delavnice psihosocialne rehabilitacije (socialne večšine, inte-

rakcijske in komunikacijske vaje ...), skupini za samopomoč svojcev in uporabnikov, izobraževalne delavnice (tuji jeziki, računalništvo, šivanje ipd.), ustvarjalne delavnice (ročna dela, slikarska delavnica, tematske kreativne delavnice, mozaik ipd.), pristočasne aktivnosti (družabne in športne igre), izleti, tabori, letovanja, pohodi, predavanja in okrogle mize, obiski razstav, prireditve in predstav ter še mnogo drugega. Strokovni delavci nudijo uporabnikom individualno obravnavo. Ta vključuje svetovanje, individualno načrtovanje, razbremenilne in informativne razgovore. Vključitev v program je brezplačna in na voljo vsem, ki se zanimajo za sodelovanje. V DC so odprti do vseh posameznikov, ki potrebujejo pomoč, in do tistih organizacij v lokalnem okolju, ki želijo vzajemno sodelovati pri različnih projektih. Med drugim izvajajo različne medkulturne in medgeneracijske dejavnosti, ki jih izjemno bogatijo. Tako so bili v zadnjih letih stičišče različnih kultur – od gruzijske, albanske do slovenske seveda. Njihova stalnica je izmenjavna izkušnja in znanja. Ravno tako se veliko naučijo pri sodelovanju z otroki v vrtcu in s starostniki iz doma upokojeencev. Zaposleni kot tudi uporabniki se trudijo ustvarjati pozitivno klimo, medsebojno podporo in sodelovanje, zato vsakdo prispeva po svojih zmognostih.

Program socialne vključenosti je namenjen podpori in ohranjanju delovnih sposobnosti invalidov. Vanj se vključujejo predvsem osebe s težavami v duševnem zdravju. Te zaradi invalidnosti niso zaposljive. Cilji programa so motivacija in večja samozavest vključenih, učenje večšin vključevanja v delovno in socialno okolje ter vsaj minimalna ekonomska neodvisnost.

Uporabniki imajo možnost kreativnega izražanja na več različnih načinov. Tisti, ki obvladajo določeno večšino, jo tudi podelijo z drugimi in nanje prenesejo svoje znanje. Usmerjeni so v reciklažo materialov, ki jih imajo na voljo. Veliko teh (vol-

no, blago, ploščice ...) jim prinesejo ljudje, ki podpirajo njihovo dejavnost, za kar so jim zelo hvaležni.

Ponosi so na soustvarjanje in aktivno sodelovanje v projektih z lokalno skupnostjo. Povezujejo se z različnimi organizacijami in tako rušijo predsodke o duševni bolezni. Vsako leto 10. oktobra obeležijo svetovni dan duševnega zdravja; v ta namen delijo zelene pentlje ter razblinjajo stereotipe in predsodke.

Vodja Branka Aleksić navede tudi nekaj aktivnosti v lokalni skupnosti: »Konec leta 2016 smo bili izbrani za NVO s potencialom, kar nam veliko pomeni. Vključili smo se v projekt 'Vključujemo in aktiviramo', ki ga organizira Javna agencija za knjigo RS. Z dvema sorodnima organizacijama smo združili moči in v cerkvi sv. Štefana postavili velikonočno razstavo z naslovom »Velikonočni pogrinjek«. Ob dnevu za spremembe smo se priključili čistilni akciji RK. Kot vsa leta doslej bomo tudi letos sodelovali na Medgeneracijskih igrah. V maju pa vas vabimo na **dan odprtih vrat**, ko boste lahko iz prve roke izvedeli vse o našem delovanju, si ogledali naše prostore in nas bolje spoznali.«

Območje, ki ga pokriva postojnski Šent, je zelo razpršeno, zato imajo nekateri uporabniki težave s prevozom, kar predstavlja dodaten strošek, oziroma so ponekod avtobusne povezave zelo slabe, in jim je onemogočena udeležba v programu. Želijo si, da bi imele občine za tovrstno težavo njihovih občanov več posluha.

Na koncu zelo prijetnega obiska pa so povedali, da ne smemo pozabiti na njihove **prostovoljce**, ki s svojo dobro voljo in znanji pomembno dopolnjujejo njihov program. Preko EVS programa so gostili tudi prostovoljce iz tujine. Izkušnja je bila zelo pozitivna, zato si v prihodnje še želijo takšnega sodelovanja.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: arhiv Šenta.

Ekipa SGLŠ s trenerjema.

Dijaki SGLŠ uspešni na gozdarski olimpijadi

Dijaki Srednje gozdarske in lesarske šole Postojna so tudi na 12. gozdarski olimpijadi za dijake gozdarskih šol dosegli odlične uvrstitve – ekipno drugo mesto; med posamezniki je Blaž Pajnič pometel s konkurenco v disciplini zasek in podžaganje, Domen Lahajnar pa je bil drugi v disciplini kleščanje.

Namen olimpijade je preskušanje natančnosti in varnosti pri rokovanju z motorno žago. Dvodnevnega tekmovanja v Slavovskem Brodu se je 7. in 8. aprila udeležilo 150 dijakov iz Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Avstrije, Italije, Madžarske in Češke. Za Srednjo gozdarsko in lesarsko šolo Postojna so tekmovali **Žiga Eniko**, **Domen Lahajnar**, **Matej Mivšek** in **Blaž Pajnič**. Vodja ekipe in trener za poznavanje gozda je bil **Gregor Češarek**, trener za tehnične discipline pa **Janez Meden**, oba učitelja strokovnih predmetov in praktičnega pouka v gozdarstvu.

Besedilo: Tadeja Premrov; fotografija: arhiv SGLŠ Postojna.

Gasilci so tekmovali in usposabljali

V Šmihelu pod Nanosom se je v soboto, 8. aprila, odvijalo tekmovanje v gasilski orientaciji za mladino. Organizirali sta ga mladinska komisija gasilske zveze Postojna in PGD Šmihel – Landol. Potekalo je na terenu celotnega Šmihela pod Nanosom.

Sodelovalo je 58 ekip v treh starostnih kategorijah. Vsaka ekipa je bila sestavljena iz treh tekmovalcev in mentorja, pripravljeni pa so bili tudi rezervni tekmovalci. Tako je že število samih udeležencev tekmovanja krepko presežilo 200 vreščočih grl, še glasnejši pa so bili navijači. Proga orientacijskega teka je bila dolga 2500 m, vmes so bila postajališča z gasilskimi vajami. **Najbolj uspešni so bili mladinci PGD Šmihel - Landol**, ki so izkoristili dobro poznavanje domačega terena in si priborili kar šest pokalov, oziroma tri prva in tri druga mesta. Tri prve ekipe iz vsake kategorije se bodo letos udeležile regijskega gasilskega tekmovanja na Obali.

Gasilci PGD Postojna pa so v nedeljo, 26. marca, ob pomoči PGD Šempeter pri Gorici na Počku organizirali usposabljanje za gašenje požarov v naravnem okolju in tako svoje znanje in izkušnje prenesli tudi na gasilce iz zamejstva.

Na Počku se je usposabljalo 50 pripadnikov Civilne zaščite Furlanije Julijske krajine, Gozdne policije (Corpo Forestale), gasilcev iz Trsta in gasilcev PGD Preska Medvode. Dopolndne so se usposabljali za gašenje z ročnimi in pehotnimi napravami, popoldne pa to nadgradili s taktično uporabo specialnih vozil in opreme. Udeleženci so spoznali različne taktične postopke in si izmenjali svoje izkušnje. Nagovoril jih je tudi **postojnski župan Igor Marentič** in poudaril pomen tovrstnih skupnih usposabljanj.

Marino Samsa

SMUČANJE

Ob koncu marca so se končala še zadnja smučarska tekmovanja za smučarje treh postojnskih klubov. Prve ocene sezone so pozitivne, za bolj podrobne analize pa bo čas še v naslednjih dneh.

V tekmovanju za Pokal Notranjsko-primorske regije so neuradno zbrali skupno največ točk smučarji SK Javornik. V konkurenci trinajstih klubov so se postojnski uvrstili v zgornjo polovico lestvice.

Na državni ravni se je najbolj izkazal Matevž Rupnik iz SD Postojna – v kategoriji U21 je postal državni prvak v slalomu, v veleslalomu je osvojil drugo mesto, najboljši pa je bil tudi v kombinaciji vseh disciplin. V kategoriji U16 so na tekmah za državno prvenstvo dosegli uvrstitve med najboljših deset naslednji smučarji SD Postojna: Urša Požnenel Vilhar je bila peta v slalomu in veleslalomu, Kaja Rebec šesta v veleslalomu, v slalomu pa sta deveto mesto osvojila še Kaja Kaluža in Aljaž Kranjec, Luka Samokec je bil deseti.

V skupnem seštevku točkovanja za veliko nagrado Rauch se je z najboljšim seštevkom točk, doseženim v treh disciplinah, na sedmo mesto uvrstila Urša Požnenel Vilhar, SD Postojna pa je v konkurenci triinšestdesetih klubov doseglo trinajsto mesto.

18. marca je SK Kalič že deveto leto zapored organiziral Miškotov memorial, rekreativno tekmovanje za smučarje vseh generacij, ki je ena od štirih tekem Primorskega pokala. Tega organizirajo klubi z obeh strani italijansko-slovenske meje že 12 let.

Letošnjega Miškotovega memoriala se je udeležilo 189 tekmovalcev iz trinajstih klubov. Smučarji SK

Kalič so v skupnih razvrstitvi zasedli peto mesto, smučarji SK Markin sedmo, posamično pa so se na stopničke za zmagovalce uvrstili: Žana Abram in Neža Čigon iz SK Kalič ter Karin Filipčič, Mateja Kastelic, Neja Seražin in Žiga Šadl iz SK Markin. Najboljši so bili smučarji SK Javornik.

Tekma, na kateri tekmovalnega naboja ni manjkalo, je tudi letos dokazala, da je takšno druženje smučarjev zabavno in dobrodošlo za izmenjavo izkušenj med generacijami.

POPRAVEK: V članku o dosežkih smučarjev v marčevski številki sem pomotoma zapisala, da sta Nina Filipčič in Žan Morel člana SK Kalič; dejansko sta člana SK Markin. Za pomoto se iskreno opravičujem.

Barbara Žitko

KARATE

V Karate klubu Postojna so se na 1. pokalni tekmi Karate zveze Slovenije v letu 2017, na kateri je tekmovalo kar 424 tekmovalcev, veselili devetih medalj. Trenutno je Karate klub Postojna med 49 slovenskimi klubi na 9. mestu.

Uspehi postojnskih karateistov: Zala Jošt – borbe deklice do 40 kg – 1. mesto, Filip Subotič – kate malčki – 3. mesto, kate ekipno malčki (Jovan Rudonjič, Filip Subotič, Jakob Bojc) – 2. mesto, Jan Mozetič Kerin – borbe dečki do 45 kg – 3. mesto, Petar Arsenič – borbe ml. kadeti do 40 kg – 3. mesto, Sara Arsenič – borbe ml. kadetinja do 40 kg – 3. mesto, Nuša Habjan – borbe kadetinja do 54 kg – 2. mesto, Blaž Gril – borbe kadeti do 70 kg – 1. mesto, Svit Pavšič – borbe mladinci nad 76 kg – 3. mesto.

KEGLJANJE

V začetku aprila je na kegljiščih v Cerknici in Postojni potekalo ekipno kadetsko državno prvenstvo U-18. Postojnčani so ponovno dosegli lep uspeh.

Ekipe Proteusa v postavi Žiga in Enej Požar, Nejc Miklavc in Tine Vidmar je osvojila naslov prvaka. Četverica je zrušila 3345 kegljev in za 67 kegljev premagala drugouvrščeno Adrio Ankarano.

Na kegljišču v Celju pa je potekal finalni del posamičnega DP za člane in članice ter v kombinaciji. Med posamezniki je član Proteusa Dominik Ogrizek pristal na devetem mestu, Dušan Pavlovič je bil petinštirideseti, Sandra Dostanič je bila v kombinaciji petnajsta, Lidija Stevanič osemnajsta, Nives Dekleva pa šestinštirideseta.

Brane Fatur

Zmagovalca Janez Srebotnjak in Simon Pirjevec (drugi in četrti z leve) v družbi župana Igorja Marentiča in predsednika Bridge kluba Postojna Marka Baše.

BRIDGE

Bridge klub Postojna je 2. aprila v Hotelu Sport v Postojni organiziral mednarodni turnir, tokrat že 40. po vrsti. Kot turnir za memorial Vilka Kledeta že vrsto let velja za največji bridge turnir v Sloveniji. Nanj se je prijavilo 63 parov iz Slovenije, Hrvaške, Italije ...

Udeleženih je bilo tudi nekaj Angležev in Američan, ki živijo v Sloveniji in na Hrvaškem ter so aktivni člani domačih klubov. Tokrat je zmaga zasluženost ostala doma, v Postojni; prvo mesto sta osvojila Simon Pirjevec in Janez Srebotnjak. Uspeh domačega bridge kluba sta dopolnila s 4. mestom Maruša Baša in David Gold.

STRELSTVO

V začetku aprila je v Slovenskih Konjicah potekalo 26. državno prvenstvo v streljanju z zračnim orožjem (s puško in pištolo) za vse kategorije. Postojnska zasedba je osvojila pet odličij – zlato, srebrno in tri bronaste medalje. Med 69 slovenskimi strelskimi društvi je pristala na visokem devetem mestu in bila tako najbolje uvrščena med društvi v zahodni slovenski regiji.

Rezultat bi bil lahko še vidnejši, a se člana s standardno zračno puško Uroš Radosavljevič in Natalija Otoničar državnega prvenstva nista udeležila, kar ni ravno spodbudno za mlajše strelce. Sicer pa je na dvodnevem tekmovanju nastopilo kar 821 strelcev in strelk, 19 iz SD Postojna. Med mlajšimi dečki je postal državni prvak Nace Bola Ujčič, kadetska ekipa (Aljaž in Matej Kerlatec, Peter Debevec) je osvojila naslov podprvaka, tretja mesta pa so pripadla članici Živi Muhič, mladinki Ajdi Kerlatec in ekipi starejših deklic (Mineja Breclj, Špela Pišljarič, Lena Bola Ujčič). Še nekaj boljših postojnskih uvrstitev predstavljajo: 5. mesto Denis Bola Ujčič (članica – zračna pištola); 13. mesto Ines Živec (mlajša deklica) in 15. mesto Arja Ela Hvala (cicibanka).

Športno društvo Epic iz Postojne je 8. aprila na mestnem strelišču v Ljubljani izvedlo finalno tekmovanje v jubilejni že 40. dopisni strelski ligi in 28. invalidski dopisni strelski ligi.

V treh disciplinah z zračnim orožjem je v 21 kategorijah (od cicibanov do veteranov) nastopilo okoli 130 strelcev in strelk iz 27 strelskih in invalid-

skih društev – klubov, razporejenih v 35 ekipah in posamično. Skupno so imeli največ uspeha strelci SD Škofja Loka. Med posamezniki se je najbolje odrezal Tone Ušeničnik, ki je osvojil tri zlate in srebrno medaljo, med strelkami je bila to Vesna Merkelj s tremi zlatimi odličji (oba iz Škofje Loke), srebrno medaljo pa je osvojil tudi postojnski veteran Janko Požar.

Brane Fatur

KEGLJANJE

Na štiristeznem kegljišču v Športnem parku poteka od 3. aprila dalje tradicionalni že 34. kegljaški turnir za Pokal Postojne 2017. Organizator, domači KK Proteus pričakuje nastop okoli 300 kegljačev in kegljavk, pretežno iz slovenskih in tudi bližnjih hrvaških klubov.

Zaključek turnirja bo v soboto, 22. aprila, ko bo popoldan nastopila slovenska ženska reprezentanca, ob 18. uri pa bo svečan zaključek s podelitvijo pokalov in medalj. Trenutno vodi pri moških Zdravko Salobir (Konjice) 608 podrtih kegljev, drugi je domačin Denis Čenanovič 607; pri ženskah vodi Nuša Bajželj 580, najboljša domačinka je Joža Može 541.

Poleg najboljših kegljaških moških ekip Proteusa, ki nastopa v 1. A slovenski kegljaški ligi, nastopa v ligaškem tekmovanju, ki spada pod okrilje KZS, tudi moška članska ekipa Proteus II. Prav tako je končana tradicionalna Trim kegljaška liga 2016/17.

Med desetimi ekipami v 2. moški ligi – zahod so Postojnčani osvojili tretje mesto in z visoko uvrstitvijo tudi ugodno presenetili. Zbrali so 24 točk in vpisali 11 zmag, dva remija in pet porazov.

V Trim kegljaški ligi 2016/17 je nastopilo šest ekip, v katerih so igrali (z dvema izjemama) le rekreativni igralci. Zmagovalci so po ogorčenem boju postali postojnski Lumpi, zbrali so 28,5 točk (12 zmag, tri poraze), 2. DU – DI Postojna 27,5 (12 – 3), 3. DU Vipava 20 (9 – 6), 4. Mušketirji 19 (8 – 7), 5. Sami durhi 14 (5 – 10), 6. DU Pivka 1 (0 – 15). Najboljši posameznik je bil Rafael Božič (Lumpi) in povprečje 270 podrtih kegljev, sledita Miran Grmek (DU – DI Postojna) 262 in Tine Vidmar (Sami durhi) 260,9.

Brane Fatur

KOLESARSTVO

Med 11. in 14. majem bo potekala jubilejna deseta ultra kolesarska Dirka okoli Slovenije (DOS) s startom in ciljem v Postojni. Na 1200 kilometrov dolgo kolesarsko traso po Sloveniji se bo podalo 47 kolesarjev iz enajstih evropskih držav.

Novi direktor dirke Dejan Gorenc je zadovoljen s številom prijavljenih in dodaja, da bo dirka v letu 2017 zadihala z novimi pljuči s popolnoma prenovljeno organizacijsko ekipo.

„Želja nove ekipe je uspešno izpeljati dirko, kot je bila praksa iz prejšnjih let. Vpeljali bomo nekaj novosti in poenostavili nekaj vsebin, na katere so nas že nekaj časa opozarjali tekmovalci. Imamo polno idej in novitet, vendar jih ne bomo vseh razkrili na letošnji tekmi. Nekatere morajo še nekoliko do-

zoreti in menim, da jih bomo večino realizirali že v letu 2018,“ je na tiskovni konferenci v Ljubljani pojasnil Gorenc.

Dirka okoli Slovenije se bo začela 11. maja 2017 ob 19. uri v središču Postojne, na Titovem trgu.

Celoten program tekmovanja je na voljo na spletni strani www.dos-extreme.si, kjer si lahko ogledate tudi vse preostale podrobnosti dirke, prav tako potek celotne trase. V času dirke bo mogoče vse tekmovalce spremljati v živo preko posebne aplikacije, ki bo objavljena na spletni strani dirke.

BALINANJE

V Zeleni balinarski dvorani je od lanskega decembra do konca marca v organizaciji BK Postojnska jama in s pomočjo SZ Postojna potekala tradicionalna Trim balinarska liga 2016/17, v kateri je nastopalo deset ekip, tudi iz občin Cerknica in Pivka.

Po rednem delu, v katerem so bile najboljše uvrščene ekipe Idrija, Sovič, Košana in Cerknica, so se slednje pomerile še v razigravanju za prvaka lige. V boju za prvo mesto je Cerknica pripravila veliko presenečenje in po neodločenem izidu 8 : 8 v dodatnem razigravanju s 3 : 2 ugnala favorizirani in izkušenejši Sovič. Tekme za 3. mesto ni bilo, kajti Košane ni bilo na spregled, zato je Idrija zmagala 16 : 0 /bb. Končni vrstni red : Cerknica, Sovič, Idrija, Košana, Postojna, Hrašče, Bar Bor, Rakek, Tičnica, Cappuccino. Najboljša postojnska ekipa Sovič je igrala v postavi: Robi Gorjanc, Boris Borovina, Adam Dekanj, Milan in Mitja Kragelj, Dušan Durič, Franko Sajovic, Ivan Križman, Mitja in Jože Jenček, Darko Zorc in Ivan Vidmar.

Brane Fatur

TAROK

Tarok društvo Kranj je izpeljalo 6. turnir za posamično državno prvenstvo, na katerem je nastopilo 135 igralcev in igralk, trojica tudi iz postojnskega ŠD Epic.

Še najbolje se je uvrstil na 32. mesto Bojan Humar, 51. je bil Alojz Markič, ki pa še vedno zanesljivo vodi v skupni uvrstitvi. Sedmi turnir bo potekal 22. aprila na Prevaljah.

Brane Fatur

NOGOMET

Z 18. krogom se je zaključil drugi krog ligaškega tekmovanja v 3. SNL – zahodna skupina, v katerem igrajo tudi postojnski nogometaši. Proti Fami Vipava so osvojili prvo domačo točko, a so skupno s štirimi še vedno povsem na začetku lestvice.

V tretjem delu bo na sporedu še devet krogov; v prvem so varovanci trenerja Tihomirja Vrbosa gostovali v Sežani in izgubili 0 : 2. V nadaljevanju prvenstva bodo Postojnčani gostovali še v Vipavi, Biljah, Dekanih in Mirnu, doma pa se bodo pomerili z lažjimi nasprotniki – s Škou Ajdovščina, z Ilirsko Bistrico, s TKK Tolmin in v zadnjem krogu 27. maja z Elto Izola. V klubu upajo, da bo spomladanski izkupiček boljši in bodo sledile tudi zmage, saj so igralci pri vadbi zelo zagnani.

Brane Fatur

Bolnišnica gre v revizijo postopka

Koprsko višje sodišče je marca po skoraj desetletje trajajočem sodnem postopku Bolnišnici za ženske bolezni in porodništvo Postojna naložilo za slovenske razmere rekordno tovrstno odškodnino, ki z obrestmi vred znaša skoraj 900 tisočakov. V 15 dneh po prejemu sodbe bi morali vsoto v celoti izplačati družini iz Nove Gorice, katere novorojenček je v porodnem zapletu pred enajstimi leti utrpel trajne poškodbe možganov, a so se v bolnici odločili za revizijo postopka. Odvetnica družine Lucija Ušaj Šikovec je prepričana, da ta ne bo uspešna. Sicer pa je takšno odločitev Višjega sodišča pričakovala.

»Zadovoljni smo z razsodbo, jaz kot odvetnica malo manj zato, ker sodišče ni potrdilo strokovne napake, ampak samo umanjkanje pojasnilne dolžnosti.« je po prejemu sodbe povedala odvetnica, ki je še vedno prepričana, da je bila v tem primeru storjena strokovna napaka. »Na tak način se strokovne napake skrivajo na škodo bolnikov.«

V Bolnišnici pa, nasprotno, pozdravljajo ugotovitev sodišča, ki je zapisalo, da je »podana odškodninska odgovornost bolnišnice iz naslova pojasnilne dolžnosti, ne pa tudi odgovornost zaradi zdravniške napake«, saj to pomeni, da je sporni porod potekal v celoti v skladu z medicinsko doktrino in nastali zaplet ni v vzročni zvezi z odločitvijo porodničarja. Zato je odvetniška služba Bolnišni-

ce začela vse pravne postopke za revizijo na Vrhovnem sodišču, kar pa ne zadrži obveznosti za izplačilo odškodnine, saj so izčrpani vsi pravni postopki in je sodba izvršljiva.

Odvetnica družine predvideva, da bo bolnica zato verjetno predlagala odlog izvršbe, ni pa nujno, da ji bo sodišče ugodilo. »Izvršbo bomo vložili na vse, na premičnine in na sredstva na račun. Pričakujemo, da bomo od nekdaj poplačani.« Kar zadeva samo revizijo, pa se odvetnica zaveda, da Vrhovno sodišče lahko tako prvostopenjsko kot sodbo Višjega sodišča tudi razveljavi. »Ampak mi upamo in računamo, da se to ne bo zgodilo in da revizija v nobenem primeru ne bo uspešna.«

Mateja Jordan

Kontrole v gostinskih lokalih

Policisti in inšpektorji, ki so 19. marca zvečer preverjali spoštovanje predpisanih pravil v lokalih na območju občine Postojna, so v enem ugotovili hujšo kršitev zakona o javnih zborovanjih. Napovedujejo nove kontrole in pozivajo lastnike gostinskih obratov, da spoštujejo zakonodajo.

Policisti Policijske postaje Postojna in inšpektorji tržnega inšpektorata so pri kontroli lokalov v Postojni in okolici v poznih večernih urah preverjali morebitne kršitve javnega reda in miru ter spoštovanje obratovalnega časa. Ugotovili so, da se je v enem od lokalov po 22. uri odvijala javna prireditev oziroma družabni program z živo glasbo, ki ni bil predhodno prijavljen na policiji. Po ugotovitvah policije in inšpekcije organizator tudi ni zagotovil vzdrževanja reda z varnostniki, kot določajo predpisi s področja urejanja zasebnega varovanja. Za tovrstne kršitve je predpisana globa 2.920 evrov.

Po Zakonu o javnih zbiranjih mora organizator javno prireditev pisno prijaviti policiji najmanj pet dni pred dnevom prireditve. Če organizator prireditev organizira kot svojo redno registrirano dejavnost v okviru dejavnosti gostinskega obrata, kjer je tudi mehanska ali »živa« glasba za ples oziroma družabni program po 23. uri, mora na prireditvi zago-

toviti vzdrževanje reda z varnostniki v skladu s predpisi, ki urejajo zasebno varovanje. Prav tako morajo vzdrževanje reda v skladu s predpisi zgotoviti gostinci, ki v svojih lokalih program z živo ali mehansko glasbo organizirajo le občasno. Če obstajajo okoliščine, v katerih bi lahko prišlo do ogrožanja varnosti ali pravic obiskovalcev in drugih oseb, pa mora organizator s predpisanim obrazcem zaprositi za dovoljenje na Upravni enoti Postojna.

Policisti bodo nadzor opravljali tudi v prihodnje, tudi v poletnem času, ko bodo nekateri lokali, ki jim bo Občina v skladu z odlokom o merilih za določitev podaljšane obratovalnega časa izdala soglasje, lahko obratovali po 22. uri.

Policisti pozivajo lastnike gostinskih obratov in organizatorje javnih prireditev, da jih organizirajo v skladu z zakonodajo in jih prijavijo na policijski postaji.

Ester Fidel

Vse za vašo pisarno na enem mestu!

OBRAZCI, REGISTRATORJI, FOTOKOPIRNI PAPIRJI, PISALA, BIRO OPREMA TER KARTUŠE IN TONERJI PO UGODNIH CENAH!
(originalni in obnovljeni)

Papirnica

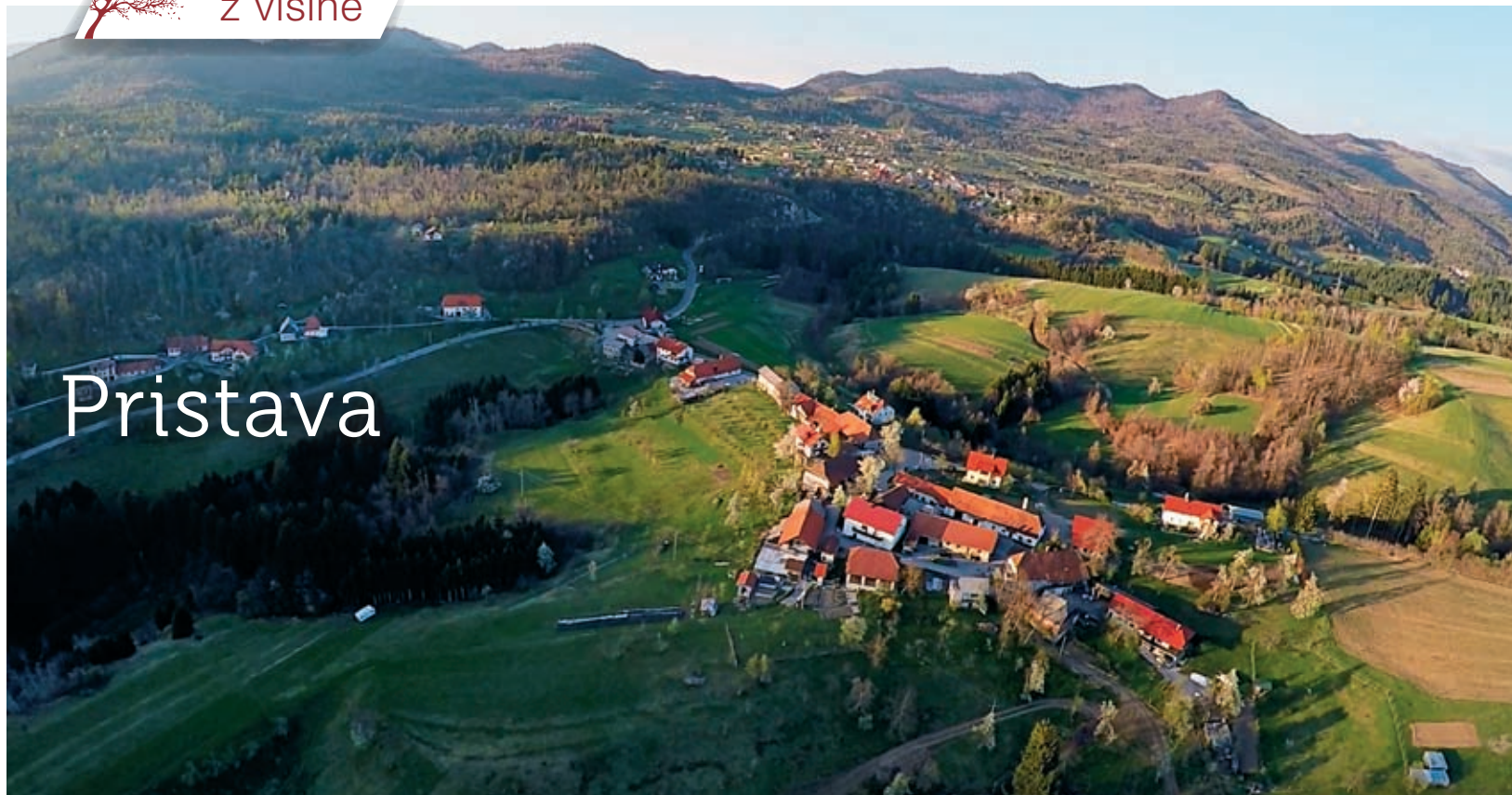
SCRIPTA

K · O · C · K · A

Cankarjeva 6, POSTOJNA, TEL.: 05 7202 500, FAX: 05 7202 501

ČRNOBELO IN BARVNO TISKANJE

iz USB ključev, pomnilniških kartic, CD/DVD-jev...

Pristava

Zaselek Pristava spada danes k Predjami. Marsikateri starejši domačin pa še vedno pravi, da je doma na Pristavi. Ta je tudi sedaj malce oddaljena od Predjame. Približno 300 m pred Predjamo se od glavne prometnice odcepi cesta na levo in s prvo hišo (pri Marušnovih) se prične Pristava.

Domačini so nas opozorili, da je zaselek zgrajen ob stari cesti, ki je povezovala Landol s Predjamo. Iz Predjame proti Bukovju je bil speljan samo reven kolovoz. Cesta, po kateri se danes iz Bukovja pripeljemo v Predjamo, je bila zgrajena šele leta 1952. Povedali so nam tudi, da so ob stari cesti (na desni strani glavne ceste) na prvih obronkih hriba Griže - domačije Martinovih, Dolinovih in Andrejcevih, ki tudi spadajo k Pristavi. Zvedeli smo, da je Martinova stanovanjska hiša spadala k Pristavi, hlev pa k Predjami. Ostali del Pristave je zgrajen na slemenu in ima povsem slemensko zasnovo.

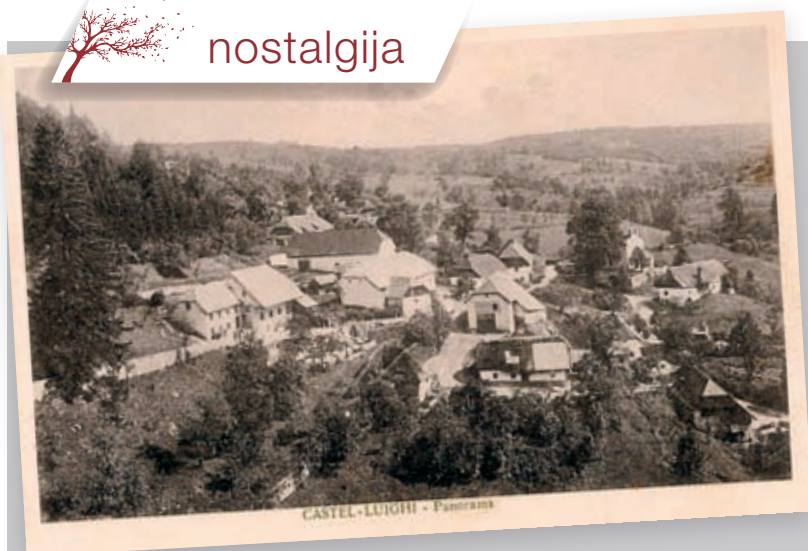
Sleme ločuje na vzhodni strani od preostalih višjih predelov Brd dolina, ki ji domačini pravijo Ribnik. Po njej poteka tudi razvodje med Črnim in Jadranskim morjem. Na zahodni strani pa po dolini Pungrat teče Lokvica, tudi razvodje.

Kdaj je bila zgrajena Pristava, lahko le ugibamo, toda verjetno se ne bi veliko zmotili, če zapišemo, da proti koncu 16. stoletja, ko je plemiška rodbina Kobencl gradila grad v Predjami. Domačini so nam povedali, da je bila najprej postavljena samo ena dolga stavba. Ko so vstopili na podstrešje pri Francetovih na severnem koncu, so izstopili na južnem koncu stavbe pri Boletovih. Danes je na Pristavi 19 hiš.

Besedilo: Gabriela Brovč; fotografija: Valter Peternel.

nostalgija

Predjama

Med množico (tudi anonimnih) fotografov, ki jih je v Predjami vedno znova pritegnil prav pogled na širom sveta dobro poznani Predjamski grad nad potokom Lokvo, vpet pod naravni skalni obok navpične stene, naj omenimo le znameniti imeni s preloma iz 19. v 20. stoletje. To sta bila v rubriki *Nostalgija* že večkrat omenjeni tiskar in založnik, Postojničan Maks Šeber in **Rudolf Bruner Dvořák**, priznani češki mojster, uradni

fotograf prestolonaslednika Franca Ferdinanda. Tudi na razglednicah drugih avtorjev (danes hranjenih v zbirki Notranjskega muzeja), na katerih so obiskovalci pošiljali »najlepše pozdrave« svojim najbližjim in prijateljem, je večinoma upodobljen prav grad. Ta se je že leta 1838 »znašel« na naslovnici takrat priljubljene revije *Cosmorama Pittorico*. Izhajala je v Milanu in bila ena zgodnejših, širše dostopnih revij, ki je bralce tudi s pomočjo ilustracij vabila k ogledu predstavljenih zanimivosti.

Izjema med muzejskimi primerki je prav razglednica, ki jo predstavljamo danes. Fotografa ne poznamo in tudi založnik je očitno želel ostati neimenovan, saj sta na njeni hrbtni strani odtisnjeni le njegovi začetnici Z. L. Odposlana je bila 5. septembra 1936.

Ne le grad, kot dokazuje predstavljena razglednica, zanimiva in slikovita je tudi v bregu nad Lokvo umeščena vas Predjama, po kateri je pred poldrugim stoletjem prevzel svoje ime tudi jamski grad. Pozornost opazovalca si zasluži predvsem cerkva Žalostne Matere Božje, ki stoji v senci starodavne lipe in jo krasi značilni zvonik 'na preslico'. Leta 1449 jo je posvetil tržaški škof Enej Silvij Piccolomini, poznejši papež Pij II. Med posameznimi domačijami pa pritegne pozornost tudi mogočno, počez v breg postavljeno poslopje, nekdanja grajska kašča oziroma hlev. Na portalu sredi čelne fasade je vklesana letnica 1676. Vzporedno s cesto leži podobno, verjetno nekoliko mlajše gospodarsko poslopje.

Besedilo: Alenka Čuk; razglednica: zbirka Notranjskega muzeja Postojna.